BİR EKMEK
BİR Politika
(İkisinden de vazgeçilmez)

Politika

Savaşsız sömürüsüz bir dünya için

Cumartesi
25
Şubat 1978
250 Kuruş

ADRES
(İstanbul): Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sokak No: 5- Cağaloğlu
(Ankara): İzmir Cad No: 20/27 - Kızılay

TELEFONLAR
(İstanbul): 27 77 12 27 69 09
(Ankara): 17 65 36 18 36 88

Sovyetler Birliği, Ege'de Türkiye tezini destekliyor

● **SOVYETLERİN, AÇIK DENİZLERDE KARASULARIN 12 MİLE ÇIKARILMASI ÖNERİSİNİ DE TÜRKİYE DESTEKLİYOR**

ANKARA (İSTA)

Sovyetler Birliği Deniz Hukuku Heyetinin Türkiye ile yaptığı görüşmelerde Türkiye'nin Ege Denizi ile ilgili tezini destekleyeceğini bildirdiği öğrenilmiştir.

İki gündür Türkiye Dışişleri Bakanlığı yetkilileriyle görüşmeler yapmakta olan üç

(Devamı Say. 7, Sü. 1'de)

Türkiye ile Bulgaristan arasında kültürel değiş tokuş programı imzalandı

● **İLİŞKİLERİN ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ARTTIRILMASI ÖNGÖRÜLÜYOR**

ANKARA (İSTA)

Türkiye ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti arasında 1978 ve 1979 yıllarını kapsayan bilimsel ve kültürel alışveriş programı dün Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreter Yardımcısı **Vahap Asıroğlu** ve Bulgaristan Kültür Bakanı Yardımcısı **Emil**

(Devamı Say. 7, Sü. 1'de)

BÜTÇE

Ökçün, Dış İlişkilerde çok yönlülük ilkesine bağlı kalınacağını yineledi

HABER MERKEZİ

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, dün parlamentoda bakanlığına ilişkin bütçenin görüşülmesi sırasında gelen eleştirileri yanıtlamıştır. Dışişleri Bakanı, **«Türkiye için önemli olan, NATO, CENTO yada ikili güvenlik önlemleri değildir. Asıl önemli olan, kendi ulusal güvenliğimizdir. Diğer şeyler bizim açımızdan yararlı oldukları sürece geçerlidir. Bunlar, önemlerini yitirdikleri zaman, bizim açımızdan bir anlam taşımaz»** demiş ve çok yönlü bir dış

(Devamı Say. 7, Sü. 6'da)

Bunalımı aşma çabalarında

İLK RAUND BİTTİ

İMF İLE GÖRÜŞMELER HAFTA BAŞINDA BAŞLIYOR

İMF, DÜNYA BANKALARINDA YEŞİL IŞIK YAKMAK İÇİN 45 MİLYON DOLAR KREDİ AÇIYOR.

YABANCI BANKALAR TÜRKİYE'NİN KISA VADELİ BORÇLARINI ERTELİYOR.

BÖYLESİ GELİŞMELER İÇİNDE TÜSİAD HÂLÂ DAHA ÇOK DÖVİZ İSTEDİĞİNİ YİNELEDİ

NORVEÇ İLE SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ PARAFE EDİLDİ

KIBRIS RAPORTÖRÜ KARASEK TÜRKİYE'DEN AYRILDI

ABD TEKNİK HEYETİYLE YAPILAN GÖRÜŞMELER SONA ERDİ

GÖZLEMCİLER, TÜRKİYE'NİN EKONOMİK BUNALIMINI AŞMASINA YARDIMCI GİBİ GÖZÜKEN KAPİTALİST ÜLKELERİN ARD NİYETLERİNE DİKKAT ÇEKİYOR

(Haberi 4. Sayfada)

Halil Tunç, ve yöneticiler Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısında...

Üçüncü konfederasyon öneren Durukan Türk-İş toplantısına katılmadı

İSTANBUL (İSTA)

Genel Başkan Halil Tunç'un Başkanlığında önceki gün İstanbul'da toplanan Türk-İş Yönetim Kurulu çalışmalarına dün de devam etmiştir. 3. bir Konfederasyon kurulmasını isteyen Türk-Harb-İş Sendikası Başkanı ve Türk-İş Yönetim Kurulu üyesi Kenan Durukan'ın katılmadığının görüldüğü Yönetim Kurulu toplantısı yarın sona erecektir.

Türkiye-Libya ortak bildirisi yayınlandı

Uluslararası ekonomik düzen için işbirliği güçlendirilecek

● **AÇIKLAMADA İKİ BÖLGELİ, İKİ TOPLUMLU, BAĞIMSIZ VE BAĞLANTISIZ FEDERAL BİR KIBRIS FORMÜLÜ ÜZERİNDE GÖRÜŞ BİRLİĞİNE VARILDI**

Libya Başbakanı Callud'un ülkemize yaptığı yarı-resmi ziyaret dün sonuçlanmış ve ortak bir bildiri yayınlanmıştır. Bildiride her iki ülkenin emperyalizmi ve sömürüyü önleyici yönde ilerleyebilmesi için gelişme sürecindeki ülkelerle sıkı işbirliğine girilmesi ve her iki ülkenin aralarındaki dayanışmayı daha da güçlendirmesi gereği vurgulanmıştır. Ortak bildiri, Türkiye ve Libya Arap Sosyalist Cemahiriyesinin aralarındaki çok yönlü işbirliği olanaklarının hızla değerlendirilerek geliştirmek kararında olduklarını içermekte, geliştirilecek ilişkilerin dost bölge ülkelerinin, Afrika'nın ve İslâm aleminin katkısına açık ve onlarında gelişmesine katkıda bulunacak nitelikte olacağını vurgula

(Devamı Say. 7, Sü. 9'da)

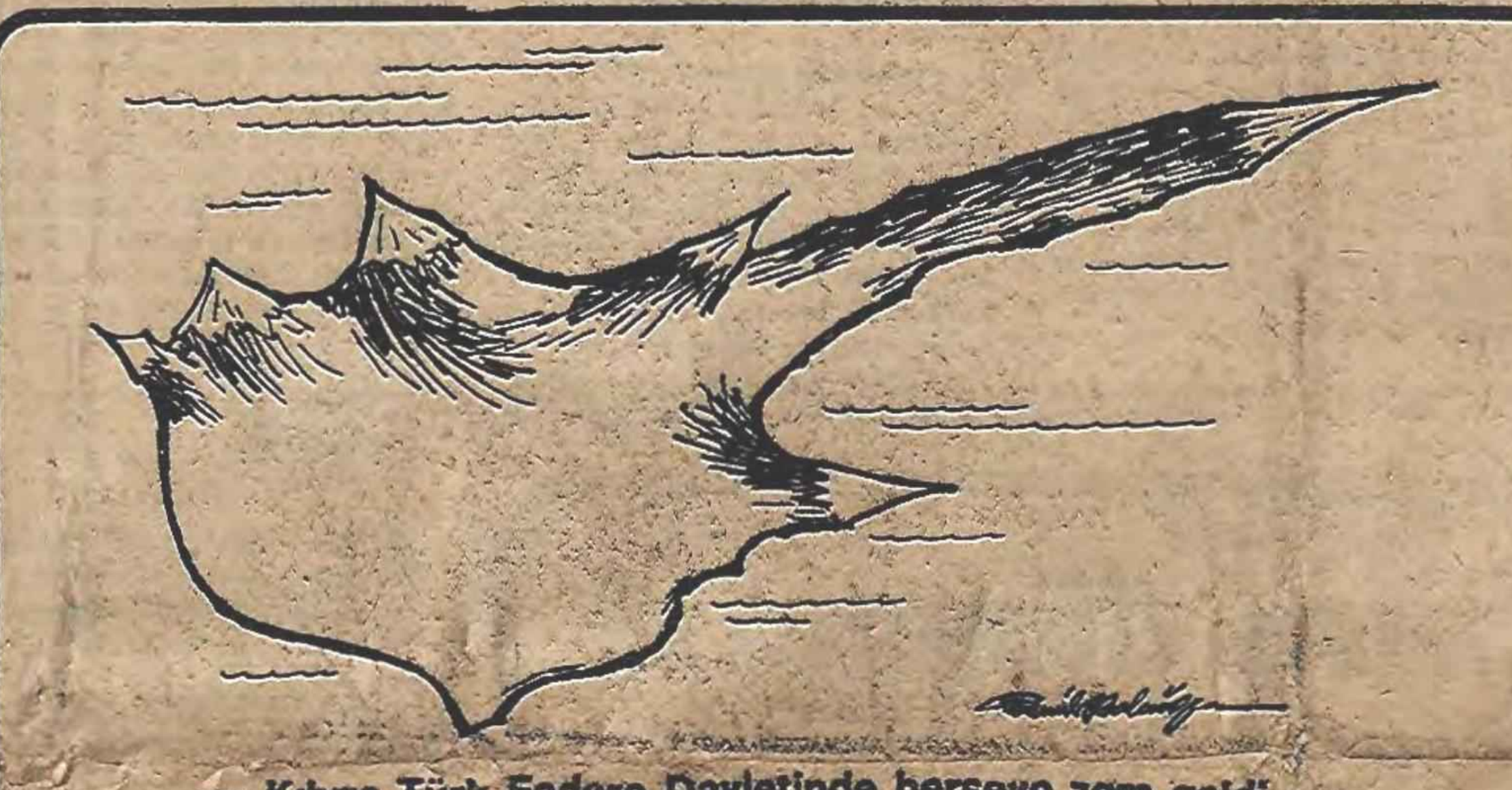

— Kıbrıs Türk Federe Devletinde herşeye zam geldi —
YAVRU VATAN!..

İSDEMİR'de Maden-İş'in gazetesini 4000 işçi birden dağıttı

İSTANBUL (İSTA)

İskenderun Demir - Çelik Fabrikasında 18.000 işçiyi temsil edecek sendikanın belirlenmesi için irade beyanı işleminin yaklaştığı bu günlerde DİSK'e bağlı Maden - İş Sendikasının kitlesel gücünün bir kez daha kanıtlandığı

(Devamı Say. 7, Sü. 5'de)

Ereğlili avukatlar, Özbayrak ve arkadaşlarını kınadı

EREĞLİ (İSTA)

Ereğli Demir - Çelik Fabrikalarında, DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın örgütsel yapısını parçalamak isteyen Şükrü Özbayrak ve birkaç arkadaşının avukatlara

(Devamı Say. 7, Sü. 4'de)

Hava kirliliğinin yolaçtığı ölümlerin saptanamayacağı bildiriliyor

İSTANBUL (İSTA)

Hava kirliliği ile ilgili olarak yapılan bir toplantıda Türkiye'de hava kirliliğinin neden olacağı ölümleri saptamanın olanaksız olduğu açıklanmıştır.

Hava kirliliği araştırma uzmanı **Sevra Akçetin** tarafından yapılan açık-

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

Ankara'da bir öğrenci öldürüldü

● **FAŞİSTLER VATAN MÜHENDİSLİK ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE PATLAYICI MADDE ATTI**

HABER MERKEZİ

Faşistlerin silahlı ve bombalı saldırıları dün de devam etmiş ve dün açılan Vatan Mühendislik Yüksek Okulu'na giden ilerici öğ-

(Devamı Say. 7, Sü. 8'de)

'24 Şubat: Nötron bombasıyla savaşım günü,,

NO TO THE NEUTRON BOMB

Karaköy meydanına asılan üzerinde İngilizce «Nötron bombasına hayır» yazılı pankart

Nötron bombası ve ABD gösterilerle kınandı

İSTANBUL (İSTA)

«24 Şubat nötron bombasıyla savaşım günü» dolayısıyla dün İstanbul'da ilericiler, yurtseverler ve barış güçleri, ABD tarafından üretilen ve eşyalara dokunmayıp toplu halde insanları imha eden bu korkunç silahı protesto gösterileri düzenlemişlerdir.

İGD, KÖGEF, TBD,

(Devamı Say. 7, Sü. 2'de)

Yapılan gösterilerde gençler, nötron bombasını protesto eden pankartlar astılar. (Fotoğraf: Ender ERKEK)

Sendikalar ve kitle örgütleri İGD'ye yapılan baskıları kınadı

ANKARA, (İSTA)

Ankaradaki bazı sendikalar ile demokratik kitle örgütleri yetkilileri dün ortak bir açıklama yaparak son günlerde İlerici Gençler Derneği (İGD) üzerinde artan baskıları tepkiyle karşılamışlardır.

DİSK'e bağlı sendikalardan **Teknik-İş, Dev Maden-Sen, Maden-İş, Has-İş, Tekges-İş, Bay-sen, Bank-Sen, Turizm-İş, Bağımsız Yeni Metal-İş,** Demokratik kitle ve meslek örgütlerinden

(Devamı Say. 7, Sü. 4'de)

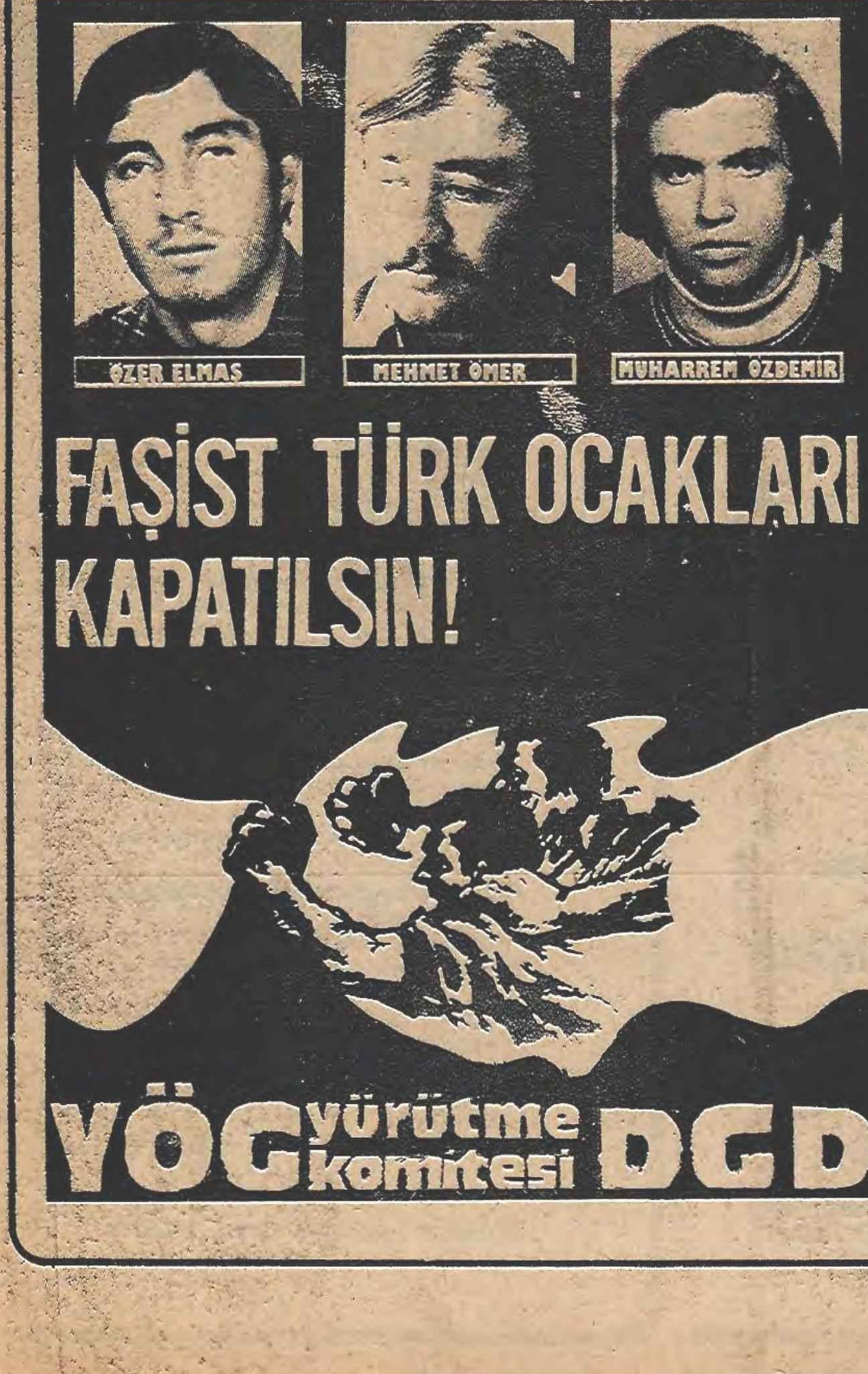

Kıbrıs Türk kesiminde düzenlenen "Demokrasi Şehitleri Haftası,, sona erdi

● **KÖGEF VE DGD TARAFINDAN DÜZENLENEN HAFTANIN HER YIL TEKRARLANMASI KARARLAŞTIRILDI...**

LEFKOŞE, (ÖZEL)

İstanbul'da Yüksek tahsil öğrenimi yaparken komandolar tarafından öldürüldüğü ileri sürülen **Özer Elmas, Mehmet Ömer** ve **Muharrem Adnan** isimli 3 Kıbrıslı öğrenci için **KÖGEF** ve **DGD** tarafından Lefkoşe'de düzenlenen **«Demokrasi Şehitlerini Anma**

(Devamı Say. 7, Sü. 5'de)

Sermayedarların zam istekleri kabul edildi

● **TARIM ALETLERİ, TRAKTÖR, OTOMOTİV ÜRÜNLERİ, DETERJAN VE YER DÖŞEMELERİNE ZAM YAPILIYOR ZAM ORANI KAMYON VE ÇEKİCİLERDE YÜZDE 45, TRAKTÖRLERDE YÜZDE 3,5 İLE 12 ARASINDA**

HABER MERKEZİ

Sanayici ve iş adamlarının istemlerini olumlu karşılayan, Sanayi Bakanlığı'nın tarım aletleri, traktörler, yer döşemesi, deterjan ve otomotiv ürünlerine zam yapmayı kabul ettiği bildirilmiştir. THA'nın haberinde, sanayici ve iş adamlarının «dikkate alınmayan muhtemel artışlar» nedeniyle zam talebinde bulunduğu belirtilmiş ve Sanayi Bakanlığının bu isteği kabul ettiği bildirilmiştir. Yeni yapılacak zamlar sonucu, bazı kamyon ve çekicilerin fiyatlarının yüzde 44,65, traktörlerde ise yüzde 3.5 ile 12 arasında artacağı açıklanmıştır.

THA'nın haberine göre, tarım aletleri sanayicileri ve iş adamları Sanayi Bakanlığı'na yaptıkları zam isteminin gerekçe-

(Devamı Say. 7, Sü. 6'da)

Savaşman'ın duruşmasına yayın yasağı kondu

ANKARA, (ANKA)

Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere gizli istihbarat örgütleri adına casusluk yaptığı öne sürülen Milli İstihbarat Teşkilâtı Müsteşarlığı İstihbarat Başkan Yardımcısı emekli Albay **Sabahattin Savaşman,** dün, Genelkurmay Askeri Mahkemesinde, **«idam»** talebiyle yargılanmaya başlamıştır. Genelkurmay Askeri Savcısı Mehmet Turan, duruşmada okuduğu İddianamede, Savaşman'ın, hem Türkiye, hem de Irak ve Suriye gibi Ortadoğu ülkeleriyle doğu bloku ülkeleri aleyhine casusluk yaptığının saptandığını, suçun, Türk Ceza Kanununun 133. maddesi 1. fıkrasının ikinci bendine girdiğini savunmuş, Savaşman'ın idamını talep etmiştir.

İDDİANAME

Genel Kurmay Askerî Savcısı Mehmet Turan iddianamesini okumuş ve sanığın, Türk Ce-

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

Mimarlar Odası Genel Kurulu olaylı başladı

ANKARA (İSTA)

Mimarlar Odası Genel Kurulu'na gelen delegelerin büyük bir çoğunluğunun salona girmeden Divan Başkanlığı seçimi yapılması tepkilere neden olmuştur. TİKP yöneticisinin konuşması delegeler tarafından yarıda kesilmiştir.

Genel Kurul'a katılacak olan delegelerden bir çoğu kapıda kartlarını almak

(Devamı Say. 7, Sü. 3'da)

İnşaat Mühendisleri Kongresi başladı

İSTANBUL (İSTA)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası 24. olağan Genel Kurulu dün İstanbul Kazablanka Gazinosu'nda saat 11'de başlamıştır.

İki gün sürecek Genel Kurul çalışmalarını açan İnşaat Mühendisleri Odası Genel Başkanı Hasan Taşan ülkenin yurtsever İnşaat Mühendisleri olarak bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde halkın yanında olacaklarını vurgulamış, Genel Kurul'da bu doğrultuda kararlar alınacağına ve böyle bir mücadeleyi yürütecek Yönetim Kurulu oluşturulacağına inandığını belirtmiştir.

Genel Başkan Hasan Taşan'ın konuşmasından sonra divan seçimlerine geçilmiş ve Hayrettin Sığırcı oybirliği ile Divan Başkanlığına getirilmiştir. Divan Başkan yardımcılıklarına ise Erdem Tekin ve Bayram Durmuş seçilmişlerdir.

haftalık

Özlem Özgür

Ekonomi politiğin zenginleştirilmesi

Yeni hükümetin sözcüleri ve özellikle de Maliye Bakanı, MC hükümetlerinin yürüttüğü ekonomi politikasını **«savurganlık»** olarak niteliyor ve neredeyse, Türkiye ekonomisinin içine düştüğü bunalımların tümü, bu savurgan politikanın sonucu olarak yorumlanıyor...

Bunalımlar, tümüyle belli aletleri yanlış kullanmanın sonuçları olarak yorumlanınca, ister istemez sorun, salt bir yönetim yetersizliğine indirgenmiş oluyor. Bu tanımlamaya göre, yeni hükümetle MC hükümetleri arasındaki tek farkı da, iyi yönetim-kötü yönetim ayırımı oluşturuyor.

Bu yaklaşımın ve mantığın yanlışlığı bir yana, böylesi bir yorumlama, her şeyden önce, CHP'nin kendi kendisini yadsıması demek. Türkiye'de kitlelerin MC hükümetlerine karşı çıkışı, MC hükümetlerini iktidardan uzaklaştırmak için verdikleri savaşım, kesinlikle ve kesinlikle yönetim yetersizliğine dayandırılamaz... Kitlelerin MC hükümetlerine karşı çıkışının bir tek nedeni vardı: MC'nin çokuluslu tekellerin, onların yerli işbirlikçilerinin ve toprak beylerinin hükümeti oluşu... Evet, kitleler bunun için MC'ye karşı çıktı... ve kitleler, CHP'nin tabanı, bundan ötürü CHP'nin hükümet olmasını istedi... CHP' kitlelere tekellerin hükümeti olmayacağı sözünü verdiği için, milyonlar CHP'ye oy verdi...

Yalnız bu değil. Bugün Türkiye'de salt ekonomik alanda değil, sosyal ve siyasal alanda da bunalım adına ne varsa, tüm bunların yönetim yetersizliğiyle yakından ve uzaktan hiç bir ilişkisi yok. Bunalımların kaynaklandığı tek nokta, Türkiye'de geçerli olan sistem ve buna koşut olarak uygulanan ekonomi politikalarıdır. Maliye Bakanı'nın söylediğinin tam tersine, politikalar hiç bir şeyin nedeni olamaz. Politikalar, ancak ve ancak sonuç olabilir. Sistemin ve hükümetlerin niteliğinin sonucu...

Bu noktada sorunu, CHP'nin ağırlığında kurulan yeni hükümetin niteliğine indirgemek olanaklıdır. Hükümetlerin niteliğini belirleyen de, hiç kuşkusuz, onun toplumsal tabanı, yani onun hizmet ettiği sınıf ve katmanlardır. Daha açığı, CHP kimin hükümeti olmak istiyor? kimin hükümeti olursa, CHP kimi önemli sorunlara kalıcı çözümler getirebilir.

Bugünden herşeyi kestirmek, elbette ki olanaklı değil. Ya da, bugünden CHP'yi bir kalemde tekellerin hükümeti oldu diye suçlamak, haksızlık sayılabilir. Ne var ki, yeni hükümetin kimi eğilimleri, ulusal ekonomideki bunalımlara yaklaşım biçimleri aldığı kimi ekonomik önlemler, CHP'nin tekellere iyice yaklaştığının açık göstergeleri oluyor...

Bunlardan bir kaçı yinelenmeye ve anılmaya değer. İMF'in emperyalist - kapitalist sistemin, çok uluslu tekellerin sözcüsü olduğunu görmeyen kör, işitmeyen sağır kalmadı. İMF'in yeni sömürgeciliğin etkin bir aracı, geri kalmış ülkelerin soyulmasında ve köleleştirilmesinde güçlü bir alet olduğunu herkes biliyor. Ve CHP, mufen muhalefette iken ulusal onurumuz beş paralı oldu diye MC'yi ağır bir dille eleştiriyordu... CHP, İMF'in isteklerine boyun eğilmemesini istiyor ve bu nedenle MC hükümetlerine karşı çıkıyordu.. Bugün ise, Maliye Bakanı İMF'in isteklerine boyun eğileceğini açıktan söyleyebiliyor...

İMF'in istekleri, tekellerin istekleriyle aynı: Yüksek oranlı bir devalüasyon... ücretlerin dondurulması... maaş ve ücretiyle geçinenlerle, küçük üreticilerin, esnaf ve zanaatkârların gelirlerini göreli geriletmek... Yatırım ve kalkınma hızı büyüklüklerini sınırlamak... Sonuç olarak kemerleri sıkmak...

Yeni hükümetin bu isteklerin tümüne de boyun eğeceğini gösteren açık kanıtlar var ortada... Bu kanıtların kanıtlardan bir bölümünü, hükümet yetkililerinin demeçleri oluşturuyor. Öteki bölümünü de, 1978 yılı bütçesiyle 1978 yılı programı oluşturuyor. Yetkililerin konuşmalarından anladığımıza göre, önümüzdeki bir iki hafta içinde yüzde 20'den düşük olmamak koşuluyla yeni bir devalüasyon uygulamasına gidilecek...

Ardından da, kimi önemli temel malların fiyatları artırılacak... 1978 yılı bütçe ve programında, özel tüketim harcamalarının 1977'ye oranla yüzde 14 arttırılacağı yazılı. Tüm aletler iyi kullanılabilirse, 1978 yılında fiyat artışları ancak yüzde 15,3'den 15'e indirilebilir. Bu demektir ki, dar gelirli kitlelerin, yaşama koşulları en az yüzde 14 kötüleşecek... Bu nasıl olacak demeyin. Ekonomi politiği zenginleştirenler, yani kapitalizmin temel özelliğinden kaynaklanan bunalımları yönetim yetersizliğiyle açıklayanlar, ekonominin bazı aletlerini kitlelerin zararına, tekellerin yararına kullanmada ustadırlar...

Ekonomi politik, yüz yıldan daha uzun bir süre önce noktalandı... Bu anlamda, ekonomi politiğin zenginleşmeye ihtiyacı yok... Ekonomi politiği zenginleştirilmeye kalkanlar, akıllarınca ekonomi bilimini, kitleleri uyutmada ideolojik bir silah olarak kullanıyorlar... Ama, şu bilinmeli ki, bugün artık ekonomi bilimini bu amaçla kullanmak pek olanaklı değil... Kapitalizmin ipliği çoktan pazara çıktı... Bizden söylemesi, eğer bu kafayla gidilirse, yeni hükümetin ve CHP'nin de ipliği pazara çıkacak... İpliğin pazara çıkmasında, İMF'ye karşı takınılacak tavrın niteliği belirleyici olacak...

Aydının, halkla ilişkiler yöntemi

Turan ALTUNTAŞ

İlkokul Müdürü

> Halkla ilişkilerde özen gösterilmesi gereken en önemli konu halkı tanımaktır
> Halk da, diğer canlılar gibi organiktir, Bu nedenle, zamanla istemleri, özlemleri ve biçimi değişmektedir
> Halka gidecek kişi. önce onu tanıyacak. sonra da halkın istemlerindeki değişiklikleri sürekli izleyecektir

Halkla ilişki, halkın kendisiyle kurulur. O zaman. «Halk kimdir? nerede bulunur» diye bir soru geliyor usumuza. Geniş kapsamlı düşünürsek, gördüğümüz her insan halkın bireyidir. Toprak ağasından - ırgatına, fabrikatöründen - işçisine, esnafı, memuru, sosyetesi, burjuvası hammalı, boyacısı, salgamcısı v.b... Değer yaratma açısından düşünürsek işçi, köylü, kafa emekçisi, pazar yerindeki, kahvedeki emekçi insan topluluğuna halk diyoruz. İlişki kuracağımız halk, değer yaratan, kutsal saydığımız emekçi halk topluluğudur.

Halkla ilişki kurup, ona bilinç taşıyacak aydına gelince: Kimdir bu aydın? Okumuş - yazmış, birazcık mürekkep yalamış, boynu kravatlı, çoğu devlet kapısına kapılanmış kişiler mi? Hayır. Öğrenci iken militan, okulu bitirince sahilde yatan mı? Hayır. Tüm değerlerin yaratıcısı işçiyi, köylüyü, yoksul emekçi halkı akıl-yüreği ile seven, onun sınıfsal ideolojisine gönül veren ve de bu yolda bilinç taşıyan, anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekel olan her insan aydındır. Sınıf bilinciyle aydınlanmışsa, işçi de, köylü de aydındır. Dahası, aydınlanmışsa, kravatlı avukat, doktor, öğretmen de aydındır. Sözünü ettiğimiz aydın, halk kahvede mi: oradadır. Köyde mi, fabrikada mı; oradadır. Gecekonduda mı, pazar yerinde mi; oradadır. Halk nerede, aydın oradadır. Denizde balık gibidir. Denizin dışında kalmış balık, nasıl ölürse, halktan uzak kalmış okumuşlar da ölmeye, yozlaşmaya mahkûmdur.

Aydınları üç katagoriye ayırabiliriz.

1. Halen öğretime devam edenler. (Öğrenci gençlik)
2. Serbest meslek sahipleri ve devlet kesiminde çalışan memurlar (Avukat, doktor, mühendis, öğretmen gibi) Yazar, çizer, sanatçılar...
3. İşçi - Köylü, emekçi kitlesinden çıkan sınıf bilincine varmış aydınlar.

Halkla ilişki yöntemi

Halkla ilişki kurmak için önce onu tanımak gerekir. İlişki kurmak istediğimiz yerin özel ve genel sorunlarını bilmemiz gerekir. Bundan daha önemlisi halkın bizi bilmesi, tanımasıdır. Halk bilmediği, tanımadığı, kişiliğine güvenmediği kimseleri dinlemez.

Halkla ilişki kurmak isteyen, Onu etkilemek isteyen kişi, önce kendini kabul ettirmelidir. Doğruluğu, dürüstlüğü, kişiliği ile halk onu bilmeli, beğenmeli, kabuletmeli ki, düşüncelerine, önerilerine kulak versin. Sizi tanımayan insanlar arasında önce dinleyici olunuz, damdan düşer gibi lafın ortasına düşmeyiniz. Attığı tohumun yeşereceği tarlayı, iyi saptamayan kişi, ola ki tohumu da yitirir. Halkın oturup dertleştiği topluluklara sokul ve dinle. Konuşmalar kişisel mi? Toplumsal mı? politik mi? Nitelik ve kategorisini bir iyice sapta. Bu konuşmalarda mutlaka topluluğun onayını gerektirecek tartışmalar olacaktır. O anda, «Evet, şu arkadaşın konuşmalarını bu konuda daha doğru buluyorum.» diyerek, topluluğun konuşmalarına tarafsız bir kişi olarak katıl. Onların dilince bir güzel, saygılıca, açıkla ve nerede duracağını da bil. Böyle ilk tanıştığın topluluklara, en iyi bildiğin bir konuyla girmelisin. Sonucu, bekleyip göreceksin. Elek sudan ne getirecek, deyip sık sık sözlerinin arasına girmeyeceksin.

Halkla ilişkilerde özen gösterilmesi gereken en önemli konu halkı tanımaktır. demiştik. Halk da, diğer canlılar gibi organiktir. Bu nedenle, zamanla istemleri, özlemleri ve biçimi değişmektedir. Halka gidecek kişi, önce onu tanıyacak, sonra da halkın istemlerindeği değişiklikleri sürekli izliyecektir. Bu olgu ile ilgilenmiyenleri bekleyen sonuç, halka yabancılaşmaktır. Yabancılaşan kişiyle halk arasında bir sağırlar diyaloğu başlar. Sarfedilen tüm çaba ve zaman boşa gider.

Sonra halka gidecek kişi, amaçlarını iyi saptamalıdır. Niçin ve kime gidiyor? Amaç ve ilkelerini iyi saptamamış kişilerin bir başkasına vereceği veya ondan alacağı birşey olamaz.

İnsanları sevme, bir başkalarına kendinden birşeyler aktarabilme isteği, sevgi değer duygulardır. Ama salt bu duygularla ve gerekli ön bilgileri edinmeden halk katına çıkma kişiyi boşlukta bırakır, başarısızlığa uğratır. Bir heykeltraş, ressam, müzisyen ve yazar güzel ve olgun bir eser yaratabilmek için, yıllar süren eğitim ve öğretimden geçerler. Ama toplumla ilişki kurmak, onu yönlendirmek isteyen herkes, bunu kolay başarabileceği kanısındadır. Bu iş büyük sabır, emek ve eğitim işidir. Şunu kesinlikle söyleyebiliriz ki, herkesin başarabileceği bir iş değildir. Halk işçiliği zor, zanaattır. Halkın insancıl duygu ve davranışlarının dışında çok şeyler gizlidir. Önümüzdeki buzdağının (Aysberglerin) su altında kalan kısmını keşfetme büyük sorundur. Bunun için tükenmez bir sabır ve sevgi ister bu zanaata.

İlişkilerdeki yanlışlıklar

Özellikle, köyde 'Dil' büyük sorundur. Halkın anlamadığı sözcüklerle tümce kurmaya kalktın mı, yandın Allahın topuna. «Gulasma, bizim hoca kendini beğenmişin biri...» deyiverirler. Halkımız, sözde, aydından çektiğini hiçbir şeyden çekmemiştir. «Sütten ağzı yandığı için, ayranı üfleyerek içen» halkımız, adamı ince elekten geçirir. Dil konusunda, sınavdan başarı ile çıkmak gerekir. Narenciye diyeceğimize, portakal - mandaline dersek ağzımız eğilmez. Ona bilimsel bir konuyu mu anlatmak istiyorsun, konuşman yine bilimsel olsun. Ama onun düzeyine inen bir bilimsellik... Bilimsel anlatım biçimimiz, halkımıza bilgisizlik izlenimi vermemelidir.

Din konusunda çok dikkatli olmalı. Halkın inançlarına saygılı olmalı. İlk iş adamın dininden başladın mı, o da senin imanından başlar. Halkın değer yargılarını küçümsemek, ona saygısızlıkla eş anlamlıdır. Köye ve şehir halkının yoksul kesiminin karşısına uzun favori, lüle saçlarla çıkamazsınız. Çıkarsanız ne olur. Sen, köylünün yanında saçın uzun, aklın kısa olarak kalırsın.

Halka ve toplumu hayran hayran bakmakla, onun onayladığı her şeyi kabullenmekle; halkı sevmek ve ona hizmet etmek aynı şey değildir. Halka ve toplumun isteklerine değer vermek, onun gerçek çıkarını bilmek ve bu çıkarlarının oluşması için gerekli zamanlamayı ve çalışmayı yapmalıdır, halk dalkavukluğu dediğimiz «popülizm», halka hizmet değildir.

Sonuç

Aydın, halkla ilişki kurarken nelere dikkat etmeli?

1. Halkı tanımalı, değişen istemlerinin izleyicisi olmalı.

2. Özel ve Genel sorunlarını öğrenmeli.

3. Halkın çıkarlarını bilmeli, çıkarlarının oluşması için gerekli zamanlamayı yapmalı.

4. İçinde duyduğu yaklaşımı, davranışlarında da belirtmeli.

5. İlişki kuracağı halkın ne işle uğraştığına, geçimini nasıl sağladığına dikkat etmeli.

6. Sık sık biraraya gelmeli, özel sorunlarına dek ilgilenmeli. Ona kendini kabul ettirmeli.

7. Halkı tükenmez bir sabırla saygılı olmalı, kutsal inanışları ü-halkı sevmek değildir.)

8. Halka bilinçsizlik izlenimi verecek biçimde, üst perdeden konuşmamalı.

9. Halkımızın anlayacağı dilden konuşmalı.

10. Özel sorunlarının ağır bastığı anlarda halka yanaşmamalı.

11. Halkı yönlendirmek isteyen aydın, belli bir bilinç taşıma eğitiminden geçmeli.

12. Halka bilinç taşımayı ödev bilmeli, kişisel ego'sunu doyurmak için, teorik lafazanlığa kalkışmamalı. İşçi sınıfının ideolojisini özümlemeden hareket etmemeli.

13. İdeolojisiyle, yaşantısı çelişki yaratmamalı.

14. Halkın değer yargılarına saygılı olmalı.

15. Halkın değerlerine, dinine saygılı olmalı, kutsal inanışları üzerinde tartışmamalı, kavgamızın ekonomik olduğunu bilmeli.

16. Kadın halklarına saygılı olmalı. Namus konusunda tetik olmalı.

17. Halkın bilgisizliğin. öne sürerek, halka rağmen eylem koymamalı.

18. Halkın yetişemiyeceği kadar arayı açmamalı, ardından da koşmamalı.

19. Gereksiz tartışmalara girmemeli.

20. Popülizme düşmemeli.

21. Ters anlaşılan soyut bir hümanizm duygusu ile koşullanmamalı (dilenciye para vermek halkı sevmek değildir.

YORUM

Oya Baydar

HOROZLANMAK

Türkçemizde, fazla bir dayanağı olmadığı, hiç de hak etmediği halde yüksekten atanlar, böbürlenenler, ortalığı toza dumana boğanlar için, güzel bir deyiş vardır: «Horozlanıyor» denir.

Enver Sedat da fena halde horozlanıyor bugünlerde. Dillere destan Entebbe ve ardından Mogadişu baskınlarından sonra, Sedat da, eski düşman yeni dostu İsrail'e heveslenip, bir Entebbe'de kendisinin gerçekleştirebileceğini, ve barış melekliğinden sonra aynı zamanda ne biçim bir aslan olduğunu dünyaya isbat için, Kıbrıs baskınını düzenledi. Düzenledi ama yine halkımızın deyimiyle, fena halde yüzüne gözüne bulaştırdı. Komandolarından on beşi ölüp, çok daha fazlası yaralanınca, yani «baskın» tam bir fiyaskoyla sonuçlanınca, Sedat'ın elinde horozlanmaktan başka bir imkân kalmadı. Horozlanıyor ve horozlanacak, yani yüksekten atacak, tehditler yağdıracak, gürleyip yağacak, Lefkoşe ile ilişkilerini kesecek, zeytinyağ gibi üste çıkmayı deneyecek, çünkü «horozlanmak,» insanlara uygulandığında, bir başarısızlığı, düşülmüş olan bir kötü durumu maskelemek için üste çıkmayı ve gürültü yapmayı içerir.

Basınımız Sedat'ın Larnaka baskınını çeşitli yorumlarla verdi. Bu yorumların, gazetemiz hariç şaşmaz bir ortak noktası vardı: Sedat'ın, olay ne olursa olsun, bir devletin bağımsızlık ve egemenlik haklarını hiçe sayan, daha önceki benzerleri gibi -hele o ülkeden izin alınmamış, gerekli temaslar yapılmamışsa- devletler hukuku ve bağımsızlık ilkeleri açısından asla kabul ve tasvib edilemeyecek girişimini alkışlamak, bu girişime yandaş olmak... Bu konuda basınımızda, gazetemiz dışında istisna saymak mümkün değil. Genel demokrasi konuları sözkonusu olduğu zaman çeşitli «ilerici» basın organlarıyla bulunabilen ortak noktalar, ortak doğrular, daha özel bir konuda, hele hele şovenizm tehlikesinin kapıda beklediği bir konuda bir türlü bulunamıyor.

Konuyu bir örnekle ele almaya çalışalım: Diyelim ki, bir ABD veya Federal Alman büyükelçisi veya bir Arap ülkesi ileri geleni, veya bir sosyalist ülke görevlisi yada ülkemizde bir toplantıda bulunurken, bir terörist örgüt tarafından yada bir deli tarafından vuruluyor veya rehin alınıyor. Bunun üzerine o sosyalist ülke, o Arap ülkesi veya ABD bize hiç sormadan yada sorup da red cevabı aldığı halde, «araştırma, soruşturma heyeti gönderiyorum» diye komandolarını gönderiyor; bunlar havaalanlarımızı basıyorlar, silahlı baskın tertipliyorlar; yani Türkiye'ye rağmen, Türkiye'ye çıkartma yapıyorlar. Ne yapardık böyle bir olay karşısında? Elimiz kolumuz bağlı, «aferin iyi ettiniz» mi derdik. Hele hele, egemenliğimizi ve bağımsızlığımızı tehdit eden böyle bir durumda, baskıncılara «aferin» deyip alkışlayanları dost kabul edebilir miydik?

Sorun, aslında çok karmaşık olmakla birlikte, bir yönüyle de işte bu kadar basit. Ama gel gör ki, baskına uğrayan Kıbrıs Rum kesimindeki havaalanı olduğu, vede olay bazı çevrelerin «küs» kabul ettikleri Kipriyanu'yu güç duruma düşürdüğü için neredeyse düğün bayram yapıp, böylesine haksız bir girişimde bulunmuş olan Sedat'ın iki yanağından öpeceğiz.

O Sedat ki, Filistin halkının onbinlerce yiğit evladının canları, kanları ile yazdığı kurtuluş ve vatan edinme mücadelesini satmış, Ortadoğu'da ABD ve emperyalizmin çıkarlarının jandarmalığını üstlenmek için, kendi halkına da ihanet etmiştir.

Horozlanması da bu yüzdendir zaten. Larnaka baskınını, yeni bir «hamaset» ve aslanlık örneği verip, homurdanmaya ve huzursuzlanmaya başlayan kendi halkını birkaç zaman daha uyutabilmek için, yoksul halkına ve Arap halklarına yeni oyunlar hazırlarken dikkatleri başka noktalara kaydırabilmek için düzenledi. Baskın «başarılı» olsa, Mısır komandoları sağ salim işlerini becerseler, Sedat yeni bir başarı kazanmış olacak, «aferin başardı» dedirtecekti kendine. Ama öyle olmadı. Evdeki pazar çarşıya uymadı. Bu yüzden de şimdi Sedat iki misli bağırıp çağırmak, iki kat öfkeli görünmek, üste çıkmaya çalışmak zorunda. Sırtını ABD emperyalizmine dayayarak ve emperyalizmin uydusu olan güçlerin şakşakları arasında, görünüşte başarıyor da bu üste çıkmayı. Ama dünyanın tüm ilerici kamuoyu, ilerici ülke ve rejimlerin halkları tüm bu oyunların farkındalar. Sedat'la birlikte ona alkış tutanları da kaydediyorlar tarihin ihanet defterine.

Hiç değilse iğneyi kendimize batırarak, bu deftere geçmekten kurtulalım. Hatalara, düşmanlıklara, ihanetlere alkış tutmayalım.

Politika OKURLARI YAZIYOR..

Demokrasi güçlerini görev bekliyor

Halk düşmanı II. MC ardında onlarca ölü, yüzlerce yaralı genç insan bırakıp gittikten hemen sonra gericiliğin, ırkçılığın, faşizmin taktikçibaşıları hemen biraraya geldiler. «Yollar yürümekle aşınmaz» «dün dündü bugün bugündür» gibi inciler dökebilecek kadar felsefi inceliklere sahibolan filozof bozuntusu daha bir şevkle, daha bir hasretle sarıldı müritlerine...

Basından öğrendiğimize göre yapacakları ortak muhalefetin stratejisini saptayacaklarmış. Politika ağzını bırakıp işin açıkçasını söylemek gerekirse: insanları nasıl öldüreceklerini, üniversitelerde ilericilere, yurtseverlere, sosyalistlere nasıl bombalı, silahlı saldırı düzenleyeceklerini, nihayet ve de en önemlisi C.H.P. ağırlıklı yeni hükümeti kitlelerin gözünden düşürüp, Faşizm alternatifini tek seçenek olarak lanse etmenin planlarını kararlaştırmışlar

Hükümet ettikleri dönemde üç ayrı sazdan üç ayrı hava çalan, birinin emperyalizm yardakçısı Enver Sedat'ın elini öpmeye gittiği bir anda diğerinin hiçbir şey olmamışcasına Libya'da dostluk nutukları attığı, bir diğerinin yetmiş sente muhtaç olduğumuz bir zamanda ağır sanayi (!) hamlesini başlattığı M.C.'cibaşıları şimdi çok kolay anlaşmış gözüküyorlar.

Toplantılarının hemen ardından yolunu işçi sınıfının yoluyla birleştiren doktor adayı bir ilerici, yurtsever genç, faşist çeteler tarafından katlediliyor.

Halkevleri Genel Merkezi'ne tahrip gücü oldukça yüksek güçlü bir dinamit lokumu fırlatılıyor.

Yine onun ardından Ecevit Hükümeti'nin Ticaret Bakanlığı Teşkilâtlandırma Genel Müdürlüğü'ne atadığı Acıkalın'ın evine bomba yerleştiriliyor. Silahlar şakırdıyor, bombalar patlıyor.

Saldırılar öğrencisinden, öğretim üyesine, ondan bakanlara, milletvekillerine kadar uzanan önceden hesaplanmış saldırılardır.

Onlar bu hareketleriyle muhalefette cepheyi sürdüreceklerini kanıtlamaya çalışıyorlar. Evet, gerici faşist karması M.C. demokrasi güçlerinin dağınıklığından yararlanıp; yurtsever kanı akıtmanın, açık faşizme ortam hazırlamanın hazırlığı içerisinde.

Devlet kadrolarında istiflenmiş komando sürülerini bulundukları yerlerden temizlemekle faşizmin devlet kadrolarında örgütlenmesi bir dereceye kadar sınırlandırılabilir. Ne var ki salt parlamento hesaplarıyla, demeçlerle ve benzeri davranışlarla faşizmi geriletmek, onu ortadan kaldırmak olası değildir.

Faşizmin ideolojik yanlarından biri de entrikacılık, yalancılık ve demagojidir. O. anarşiyi bizzat çıkarıp bunu ilericilerin, demokratların, sosyalistlerin, komünistlerin üzerine atmakta tecrübe ve beceri sahibidir.

Son günlerde yoğunlaşan **kanlı cinayetlerin altında bu** gerçeği aramak gerekir.

O halde yapılacak olan nedir?

Faşizmi geriletmenin ve yeni demokratik kazanımlar elde etmenin yolu öncelikle anti-faşist, anti - emperyalist, anti-tekel kişi ve kuruluşların güç ve eylem birliğini sağlamaktan **geçer bir** «memleketin cephelere bölünmesinde yarar görmeyenlere» örnek bir davranıştır...

Bu ülkede cepheleşmeyi işçi sınıfımız ve emekçi halkımız başlatmadı. Cepheleşme hareketini başını işçi sınıfımızın çektiği demokrasi güçlerinin bir çığ gibi büyümesinden ve serpilip gelişmesinden ürken göbeği emperyalist tekellere bağlı işbirlikçi burjuvazi başlattı Kaldı ki adına kapitalizm denen sınıflı bir toplumda yaşıyoruz. Hakim sınıfların bütünleşip tepeden tırnağa örgütlenmesi çok eskilere dayanır. Onların demokrasi düşmanı cephesi zaten vardı. Fakat bir ve ikinci MC'lerle yeni bir vücuda kavuştu sermayenin işbirlikçi cephesi. Daha örgütlü, daha kanlı, daha acımasız!...

Bazıları istese de istemese de ülkemizde artık bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizmi kendisine düşman seçmiş emperyalizmden direktif olan gerici, faşist bir cephe vardır. Halk düşmanı eylemlerine alabildiğine devam etmektedir, edecektir de...

Bu somut tahlillerin ışığında demokrasi güçlerinin cepheleşme sorunu güncelliğini ve ivediliğini korumaktadır.

Bir ülkede sermayenin örgütlü gücü sağlanmış, sermaye; demokrasiden yana kişi ve kuruluşlara amansız bir savaş açmışsa, bırakalım sosyalistliği, komünistliği - ben - tutarlı bir demokratım diyebilen herkes cepheleşme konusunda kendi üzerine düşen görevi yerine getirmelidir. Cephelere karşı olmak biraz yuvarlakça laf değil mi bu ortamda?

Bunun yanında bir de cephe sorununa kenardan, köşeden soyut bir şekilde yaklaşan, onun özü üzerinde tartışmaktan kaçınan sosyalistlerimiz var.

Onların tutumu bir daha başka! Cepheleşmeye karşı değilmişler de, cephe çağrısı böyle yapılmazmış. Cephenin adı **Ulusal Demokratik Cephe (UDC)** olmamalıymışta; bilmem nasıl olmalıymış...

Ülkemiz koşullarında **Ulusal Demokratik Cephe (UDC)** bütün yakıcılığıyla gündemdedir. Somut koşularda cephenin oluşmasında ana hatlar bellidir. Anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekel bir öze sahip olması odak noktasıdır. Durum böyleyken soruna tozlu bir gözlükle bakmak ve detaylarla yaklaşmak hiçbir ilericiye, demokrata, sosyaliste birşey kazandırmaz. Fakat neleri kaybettireceği ortadadır.

Yeni hükümetin işbaşına gelmesiyle yeni yeni oyunlara girişen faşizmin karşısında tüm yurtseverlerin güç ve eylem birliğini ortak bir program etrafında oluşturmak görevimizdir. Bu yolda görevini yapmaktan kaçınanları herkes affetse tarih affetmez.

Şaban KURT/ADANA

Nasıl korkmasın sömürgen

Erkeğinde kazma kürek,
Kadınında yaba, dirgen...
Köylüm uyanıyor köylüm
Nasıl korkmasın sömürgen...

İşçi, «Devrim, Devrim» diyor
Fabrikasına girerken...
Bilgilenip bileniyor
Nasıl korkmasın sömürgen...

Memur düzeni görüyor
Her ay veresiye yerken
Geri tepti faşist terör
Nasıl korkmasın sömürgen...

İnsan uyanıyor insan
Devrim yelleri eserken
Boğacaktır dökülen kan
Nasıl korkmasın sömürgen...

KIRIK DAL'IM - ANLAMIŞIM
Zaman geldi, değil erken
İşte azim, işte hışım,
Nasıl korkmasın sömürgen...

KIRIK DAL

...Sıra düzende!

Tekelcilerin örgütü MESS ezildi...

İşçi sınıfımız, onun parçası yiğit metalurji işçileri, tüm ulusal, demokratik güçlerin katkısıyla, uluslararası boyutlara ulaşan savaşımlarını utkuya ulaştırdılar.

Metalurji işçileri, BİRLİK - DİSİPLİN - DAYANIŞMA'yı savaş parolası yaparak burjuvazinin ve sapık hareketlerin üzerine üzerine yürüdü. Aylarca süren büyük grev, işçi sınıfımızı ateş ve ihanet çemberlerinde daha bir bilinçlendirdi, biledi...

İşçi sınıfımızın düşmanları; «Yapılan toplusözleşme düzeyi çok düşüktür» diyerek DİSK'in savaşkan kolu MADEN-İŞ Sendikasına saldırıyorlar. Zaferin nicel ve özellikle nitel gücünü yadsıyarak çocuk misali çığırtkanlık yapıyorlar.

Sınıf savaşımının alabildiğine keskinleştiği, burjuvazinin halkımızı, kan, ateş ve açlığa boğduğu ortamda başlayan MESS direnişi, çetin ve utkuya ulaşan bir savaş oldu. Grev sonu metalurji işçileri, işkollarında hiç te küçümsenmeyecek ekonomik çıkarlar sağladılar. Fakat asıl üzerinde durulması gereken savaşın ve zaferin nitel gücüdür. Bunu en iyi şekilde, DSF'ye bağlı Uluslararası Metal Sendikalar Birliği Genel Sekreteri Pierre BAĞHİ'nin «MADEN-İŞ'in SAVAŞIMINI AVRUPA ve LATİN AMERİKA İŞÇİLERİNE ÖRNEK GÖSTERECEĞİZ.» sözleriye somutlayabiliriz.

O halde en azından dürüst bir demokrat çak bu gerçeği kabul etmeliyiz. Varsın işçi sınıfının düşmanları eleştiriyi küfüre, küfürü ihanete götürsünler; devrimci lafazanlıklar yapsınlar. Artık işçi sınıfımız herşeyi çok iyi bilmekte, dostunu düşmanını iyi tanımaktadır. Artık en büyük utkunun sosyalist erkin ele geçirilmesi olduğunun bilincindedirler.

İşçi sınıfımız, metalurji işçileri, daha toplusözleşmenin bağıtlandığında zafer sarhoşluğuna düşmeden ama sevinçlerinide gizlemeden, «MÜCADELEMİZ DEVAM EDECEKTİR!» diye haykırdılar. Aynı gün Sayın Kemal TÜRKLER yaptığı basın toplantısında, «Elde ettiğimiz başarı en iyidir demiyoruz. Aşırı sömürü ve kâr düzeninde en iyi yoktur.» diyerek bu gerçeğe işaret ediyordu. Ayrıca POLİTİKA GAZETESİ'nde «YENİ BİR DÖNEMDE GÖREVLERİMİZ» başlıklı yazısının bir bölümünde Kemal TÜRKLER: «...... Şimdi önümüzde bir mücadele dönemi açılıyor... önümüzdeki dönemde baş hedefimiz işbirlikçi tekellerdir.......» diyerek yeni hedefi gösteriyor.

İşte işçi sınıfımız onun savaşkan kolu metalurji işçileri böylesi sınıf bilinciyle hareket halinde. Şimdi onlar yeni savaş boylarına koşuyor, yeni bir şiarı bayraklaştırıyorlar. MESS'i de EZDİK SIRA DÜZENDE!... sağ olsun onlara!

İbrahim İZMİT

Kursaklarında kaldı

Evet kursaklarında kaldı bütün MC'lilerin, ileri gelen parababalarının kursaklarında. Çünkü onlar grevdeki işçilerin işbaşı yapmalarını istemiyorlardı. Onlar işçinin ve emekçinin düşmanlarıydı. Parababaları yirmi yedi seneden beri emekçilerin sırtından kazanıyor ve utanmadan da milliyetçilik rolünü rahatlıkla oynuyorlardı. Ama ne yazık ki MADEN-İŞ bunlara gereken dersi zamanında verdi. YAŞASIN MADEN-İŞ YAŞASIN TÜM EMEKÇİLER BİRLİĞİ

11. ARALIK 1977 yerel seçimlerinde, MC Mudanya Şubesi ileri gelenleri Mudanya Türk Siemens işçilerini seçim propaganda listelerine almışlardı.

Vaadlerinde, Mudanya belediye seçimlerinde Belediye Başkanlığı kazanırsak, derhal sizleri işbaşı yaptıracağımıza namus sözü veriyoruz» diyorlardı. Kendilerine «madem fabrikayı açacak kadar hükümette yetkiniz var, açın da işçiler işbaşı yapsın» dedik. Bize cevapları şu oldu: «Fabrika greve gittiği zaman sizin (CHP'li) Belediye Başkanınız işçilerle beraber oyun oynamış, baklava börek dağıtmış. Onun için biz kazanırsak baklava börek dağıtmadan işçilere iş başı yaptırırız»

Evet doğru, Belediye Başkanımız fabrika greve gittiği zaman onur duyduğumuz emekçi arkadaşlarımızla sabahlara kadar oyun da oynadı, baklava börek de dağıttı. Ve onbir aylık grev sonuna kadar da onların odunlarını, kömürlerini temin etti. Bu arada Maden-İş ve işverenler sendikasıyla görüşmeler de yaptı ve sonunda Belediye Başkanımızın gayretleriyle anlaşmaya varıldı. Emekçi arkadaşlarımız haklarını aldılar.

Bu anlaşma 11. ARALIK Yerel seçimlerinden evvel olduğu için, MC'nin Mudanya İş Şubesinin Türk Siemens işçilerine hazırladıkları oyun da burada sona ermiş oldu.

Uğrasları kursaklarında kaldı.

M. ALİ ZENGİN
MUDANYA

Uyanan Halk

Yıkar guzelliklere rezilligi
Uykuyu dipçikler
Saat başı

Kirli bir eldir boğazlarda
Kanlı mı kanlı
Sıkar karanlıkta

Uyanışı namlularla gölgelendirir
Göstermez gerçek yüzünü
Hep sinsice kovalar

Vurur kelepçeleri bileklerine
Bir kukladır sırıtan
Dünyası ölümlü hücre

Bilir er-geç düşecek maskesi
Gerçekler sivri bir oktur
Hedef alır yüreğini

Her devrimci boy atar büyür
Yırtılır yavaş yavaş karanlıklar
Yarasalar aydınlıkta üşür

Yiyecek elbet pas demiri
Suluyor halk ordusu her gün
Uyanan bilincini

Vedat GÜLER

Bekleyin de görün

Bir sinsi bir hayin düşman
Akıl almaz oyunlar
Karanlık eller
Ve yamalı düşünceler
Takılmışlar bir ağa
Birleşiyorlar
Belki güneşi
Akan ışığı
Gölgeleriz diye
Yoksa akışını mı durdurmak
Saptırmak yatağından
Akan suyu
Öyle mi dersiniz
Hele bekleyin
Bekleyin de görün
Durdurabilir misiniz
Akışını tarihin
Bekleyin de görün

Metin Lakan

İlerici YURTSEVER gençlik

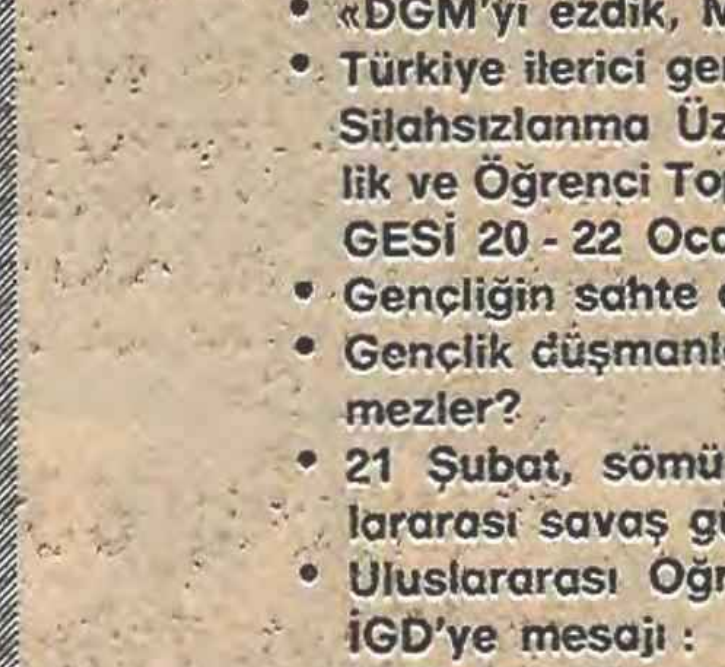

51. sayı çıktı

BAŞYAZI : GENÇLİK DÜŞMANLARI VE GENÇLİĞİN SAHTE DOSTLARI NEREDE BİRLEŞİYORLAR?
- Bütün siyasal tutuklular serbest bırakılmalıdır.
  Yusuf Küpeli'ye özgürlük.
- DİSK 11 yaşında
- «DGM'yi ezdik, MESS'i dize getirdik»
- Türkiye ilerici gençliğinin de katıldığı, Silahsızlanma Üzerine Avrupa Gençlik ve Öğrenci Toplantısı SONUÇ BELGESİ 20 - 22 Ocak 1978 Budapeşte
- Gençliğin sahte dostları - TROÇKİZM
- Gençlik düşmanları İGD'yi neden sevmezler?
- 21 Şubat, sömürgeciliğe karşı uluslararası savaş günü
- Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin İGD'ye mesajı :
  24 Şubat Nötron Bombasına karşı savaş günü
- Uluslararası Pablo Neruda Yarışması'nın sonuçları
- Yılmaz Güney'e özgürlük.
- Uluslararası gençlik hareketinin büyük forumu :
  DÜNYA DEMOKRATİK GENÇLİK FEDERASYONU'NUN 10. KONGRESİ TOPLANIYOR
- İGD, DDGF,NIN 10. KONGRESİ'NE KATILIYOR

Yazışma adresi : P.K. 914, Sirkeci - İST

TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM

BİR
EKMEK
BİR
Politika

ikisinden de "vazgeçilemez"

Rodezya'da ılımlılar Yurtsever Cepheyi engellemek istiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Ian Smith ile «ılımlı» Rodezya'lı liderler arasında çıktığı belirtilen yeni anlaşmazlık, son toplantıda da çözümlenmemiştir. «Çoğunluk yönetimi»ne geçiş aşaması içinde kurulması planlanan geçici hükümet ve parlamentonun yapısı üzerinde çıkmış olan anlaşmazlığın noktalarının İan Smith'in partisinin özel bir oturumunda da ele alınacağı belirtilmiştir. Ancak bu toplantıda, İan Smith tarafından «ılımlı»lara yapılmış olan önerilerin bile reddedilmesinin beklendiği, çünkü partinin, Ian Smit'in fazla taviz verdiği görüşünde olduğu bildirilmiştir.

Güney Afrika tenis olimpiyatlarına katılmıyor

JOHANNESBOURG (A.A). Güney Afrika Tenis Birliği Genel Sekreteri Louis Janssens, yarışmaların devamını sağlamak amacıyla ülkesinin 1979 yılında yapılacak Davis Kupası tenis karşılaşmalarına katılmayı düşünmediğini açıklamıştır.

Carter-Tito görüşmesi Martta

WASHİNGTON, (A.A.) ABD Başkanı Carter gelecek ayın başlarında Yugoslavya Devlet Başkanı Mareşal Tito ile görüşecektir. Ziyaret için henüz bir tarih açıklanmamışsa da Yugoslavya Devlet Başkanının 7 Mart'ta Washington'a gelmesi beklenmektedir.

Bir dakika

Belçika'da bir bar sahibi, işletmesini temizletmenin kolay bir yolunu bulmuş. Dükkânda kalan en son müşteri, temizlik işlerini yapmakla yükümlü kılınıyormuş. Fakat bu hizmet de haftada bir gün üç saat bedavadan sürekli içki içmek olanağı ile karşılanıyormuş.

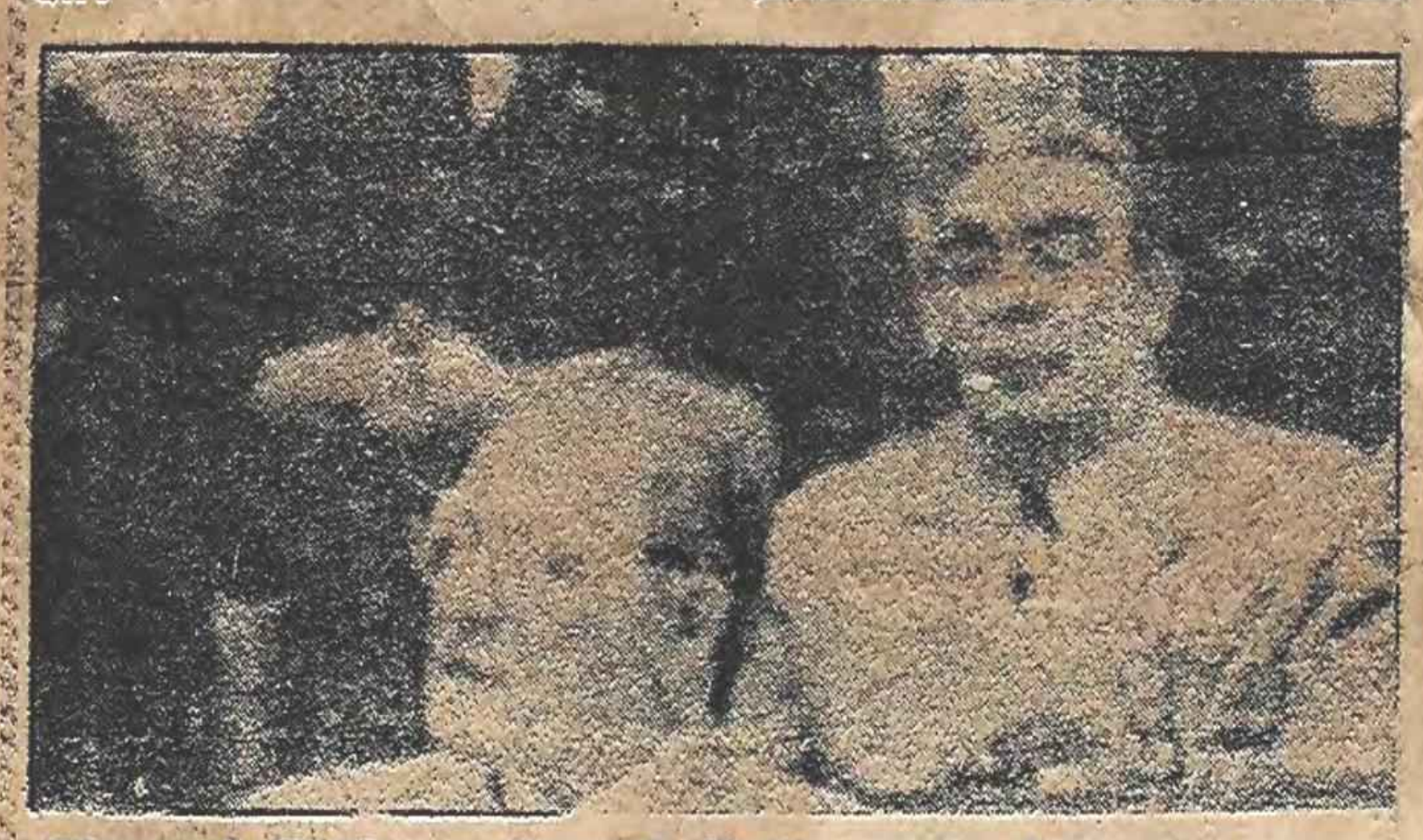

Mareşal Ustinov, Sovyet Ordu ve donanmasının kurulması nedeniyle yaptığı konuşma sırasında...

Brejnev: "Sovyet Ordusu sadece savunmaya yöneliktir,,

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nin ordu ve donanmasının kuruluşunun 60. yılının kutlama törenleri sürerken, Moskova'daki törende bir konuşma yapan SBKP MK Genel Sekreteri ve Yüksek Şûra Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, Sovyetler Birliği'nin yalnızca savunma gereksinimini karşılayacak önlemler aldığını ve bunun ötesinde silâhlanma yapmadığını belirtmiştir. Brejnev, Sovyetler Birliği'nin silâhlanma yarışına önayak olmadığını ve ileride de olmayacağını belirtmiştir. Brejnev, dünyada yumuşamayı durdurmaya çalışan, yeni yeni silâhlar üreten ve saldırgan blokları sağlamlaştıran güçlerin giderek aktifleşmekte olduklarına işaret etmiştir.

Sovyetler Birliği Savunma Bakanı Mareşal Ustinov da bir konuşma yaparak, son on yılda NATO ülkelerinde silâhlanma için 1 trilyon 300 milyar dolar harcandığını ve bu harcamaların arttırılmasının plânlandığını belirtmiştir. Mareşal Ustinov konuşmasında, «Sovyetler Birliği, nükleer savaş tehlikesini ortadan kaldırmak, yumuşamayı derinleştirmek ve geri dönülmez bir duruma getirmek için var gücünü harcamaktadır. Stratejik silâhların sınırlandırılması için ABD ile anlaşma yapılmasını ve Orta Avrupa'da silâhlı güçlerin ve silâhların azaltılması üzerine anlaşma yapılmasını istemektedir. Hiç kimse bizim barışseverliğimizi bir güçsüzlük sanmamalıdır. Bizi roketlerle ve nötron bombaları ile korkutmaya kalkışmamalıdır. Sovyetler Birliği'nden üstün bir askeri avantaj elde etme çabaları anlamsızdır» demiştir.

Bu arada kutlama törenlerinin sürmekte olduğu bildirilmiştir. Geçen gün ve dün Moskova'da yapılan törenlerin ardından dün akşam Moskova ve bazı diğer kentlerde ve bu arada II. Dünya Savaşı sırasında önemli çarpışmaların geçtiği kentlerde altmış pare top atılmıştır. Törenlere, sosyalist ülkelerden ünlü komutanların, Sovyet komutanlarının ve eski savaşçıların katıldığı bildirilmiştir.

Bir yurtseverin öldürülmesinin 44 yıldönümünde olaylar çıktı

Nikaragua'da hükûmet anti-faşistlere ateş açtı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragu'daki ABD işgali sırasında ABD birliklerine karşı savaşmış gerilla gruplarından birisinin lideri olan Cesar **Augusto Sandino**'nun öldürülmesinin 44. yıldönümünü anmak için Masaya'da bir gösteri düzenleyen yüzlerce kişinin üzerine Nikaragua polisinin helikopterlerle saldırdığı ve gaz bombaları attığı bildirilmiştir. Bu gösterilerin, daha önce başlamış olan gösterilerin devamı olduğu ve Sandino'yu anmak için yapılan gösteriden bir gün önce de, 10 Ocak'da öldürülen muhalefet liderlerinden gazeteci Chamorro için bir yürüyüş yapıldığı belirtilmiştir. Polisin bu gösteriye de saldırdığı haber verilmiştir. Bu arada, Sandino'yu anmak için Leon, Jinotepe ve Granada kentlerinde işçiler 15 dakikalık genel grev yapmışlar ve gösteriler düzenlenmiştir.

Görgü tanıklarının bildirdiğine göre, Nikaragua'nın doğudaki Masaya kentinde göstericilerle Ulusal Muhafızların çatışması sonucu en az sekiz kişi ölmüş, birçok kişi yaralanmıştır.

Faşizme karşı çıkan göstericilerden, adı yalnızca Carlos» olarak açıklanan biri, bir radyo mülâkatında, askerlerin sekiz cesedi götürdüklerini gördüğünü, askerlerle anti-faşistlerin arasında teati edilen tüfek ve makinalı tüfek ateşinde çok kişinin de yaralandığını söylemiştir.

Göstericiler ev yapısı patlayıcılar atarken, Ulusal Muhafızların da parça tesiri olan bombalar kullandıkları belirtilmiştir.

Masaya'dan telefonla konuşan Kızılhaç temsilcisi «çatışmanın çok kanlı olduğunu, her iki taraftan da ateş açıldığını» söylemiştir.

Managua'nın 32 km. doğusunda yer alan Masaya, beş saat süren çatışmalardan sonra askeri birliklerce işgal edilmiş ve birkaç saat süreyle gazetecilerin kente girmelerine izin verilmemiştir.

İşçi sınıfı mahallesi Monimbo'da oturanlar, elektrik ve telefon hatlarını kesmişlerdir. Askerler bölgeyi kordon altına almış, fakat içeri girmeye cesaret edememişlerdir. Görgü tanıkları kent sakinlerinin büyük kısmının evlerini ve kenti terketmeye başladıklarını iddia etmişlerdir.

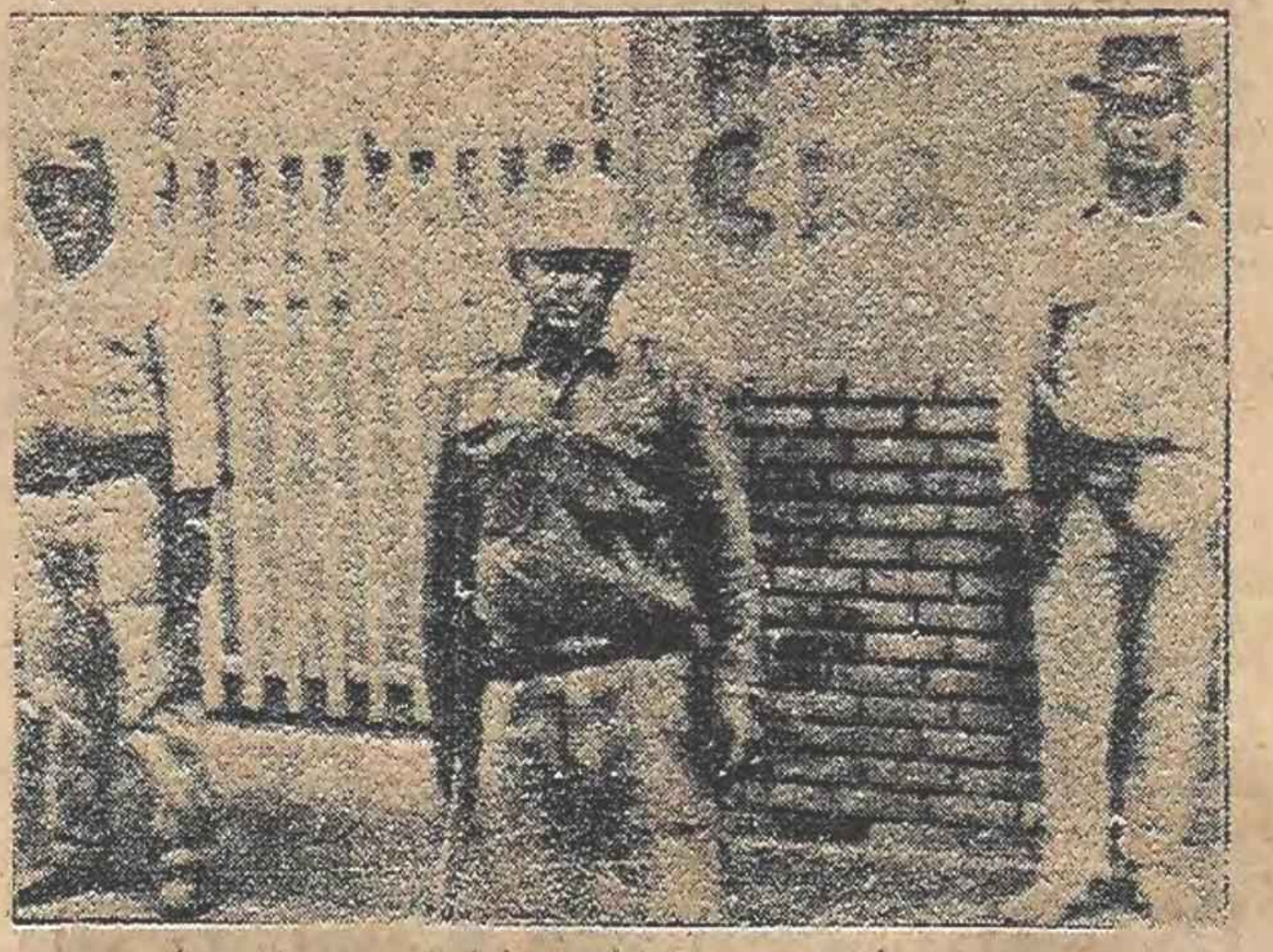

Nikaragua'da faşist hükûmet, halk tarafından istenmiyor. Hemen her gün bir, iki üç kentte olaylar çıkıyor. Toplumsal muhalefetin başını işçi sınıfı çekiyor.

OPEC, ABD doları yerine özel para birimi konusunda ısrar ediyor

BEYRUT, (ANKA) Petrol ihraç eden ülkeler örgütü'nün **(OPEC) ABD** dolarının yerini alacak özel bir para biriminin uygulanması yolundaki eğilimler giderek güçlenmektedir. Petrol ihraç eden Arap ülkeleri örgütü (OPEC) tarafından yapılan bir açıklamada, bir **«OPEC doları»** oluşturulması önerilmiştir. Gözlemciler, ABD dolarının değer kaybını önlemek konusunda etkin önlemlerin alınıp alınmayacağını dikkatle izleyen petrolcu Arap ülkelerinin özel para birimi belirlenmesi görüşüne vardıkları haber verilmektedir.

Pakistan'da yeni çatışmalar çıktı

KARAÇİ (A.A.) Karaçi'nin 200 km. kuzeyindeki Hala şehrinde, Sind eyaleti siyasi liderinin hükümet aleyhtarlığını teşvik ettiği gerekçesiyle tutuklanmasını protesto eden göstericilerle polis ve askeri birlikler arasında çarpışmalar meydana gelmiştir.

Polis olaylar sırasında gözyaşı bombası ve elektrikli cop kullanmış, bu arada komşu şehirlerde de grev ve protestolar yapılmıştır. Tutuklanan siyasi liderin Mahdum Halikuz Zaman olduğu ve eski Başbakan Zülfikâr Ali Butto'nun Halk Partisi'nin ikinci başkanı olduğu bildirilmektedir.

Gösteriler sırasında dersleri boykot eden öğrenciler, Karaçi'den Kuzey Pakistan'a giden ana yolun 8 km. lik bir bölümünü kestikleri, ağaçları yıkarak bir süre kapamışlardır. Bir polis karakolunu saran bir gösterici grubu ise, Mahdum Zaman'ın ve tutuklanan diğer göstericilerin serbest bırakılmasını istemişlerdir. Bu arada Halâ şehri yakınlarında bir tren de ateşe verilmiş, askeri kuvvetlerin daha sonra olayları bastırdıkları öğrenilmiştir.

Meksika, 800 milyon dolar kredi alıyor

MEXİCO-CITY, (ANKA) Meksika petrol şirketi **Pemex**'in uluslararası piyasalardan 800 milyon dolar tutarında kredi alacağı açıklanmıştır. 10 yıl vadeli olarak düzenlenen kredinin faizi, libor'un üzerinde yüzde 1,25 olarak hesaplanmıştır. Diğer koşullar arasında dört yıllık bir ödemesiz dönemin uygulanması ve idari masraf oranının yüzde 0,75 düzeyinde belirlenmesi yer almaktadır. Kredi, Lloyd Bank International'ın başkanlığında 15 bankanın oluşturduğu bir konsorsiyum tarafından düzenlenmektedir.

Fransız seçimlerine 4285 aday katılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransız seçimlerinde şimdiye dek kaydedilen en çok sayıda adayın katılmakta olduğu belirtilmiştir. Bildirildiğine göre seçimlere 4285 aday katılmakta, yani Ulusal Meclis'deki 491 sandalyenin her birine 9 aday düşmektedir. Seçimlere **Maocu** ve **Troçkist** gruplardan, **neo-faşist Milliyetçi Cephe**'ye dek çok geniş bir yelpazenin katıldığı bildirilmiştir.

ÇKP Genel Sekreteri Gustav Husak

30 yıl önce Çekoslovakya Sosyalizmi kurmaya başladı

Gerici girişimler, halkın büyük bir çoğunluğu tarafından mahkum edilmişti

II. Dünya Savaşı'nın bitiminden sonra, Nazi işgalinden kurtulmuş bulunan Çekoslovakya Cumhuriyeti, demokratik bir halk devleti durumuna gelmişti. Faşist işgalcilere karşı Çekoslovakya Komünist Partisi'nin verdiği savaşım, onun halk kitleleri arasındaki saygınlığını arttırmıştı. Önerdiği program da tam halkın çıkarları ile uyuştuğundan, 1946 Mayıs'ında yapılan Kurucu Ulusal Meclis seçimlerinde komünistler, oyların %38'ini alarka en güçlü parti durumuna gelmişlerdi. Bu seçimden sonra Çekoslovakya tarihinde ilk kez olarak bir komünist, Klement Gottwalt, Çekoslovak Cumhuriyeti Başbakanı oldu.

Çekoslovakya Komünist Partisi'nin seçimlerden önce ve sonra yürüttüğü ulusallaştırma programları, ana endüstri dallarının ve bankacılığın ulusallaştırılması, hainlerin ve işbirlikçilerin topraklarına ve mallarına el konulması ve devlet yönetiminin tabanı olarak ulusal komitelerin kurulması, partinin, halk arasında daha da geniş bir destek bulmasını sağlamıştı.

GERİCİLER HAREKETE GEÇİYOR.

Çekoslovakya Komünist Partisi'nin bu başarıları gericileri iyiden iyiye korkutmuştu. Bu gericilerin sınıf tabanı esas olarak, endüstri, ticaret ve tarımla uğraşan bazı orta tabakalara dayanıyordu. Politik planda ise, Ulusal Sosyalist Parti, Halk Partisi ve Slovakya'da kurulmuş bulunan Demokratik Parti tarafından temsil ediliyordu.

1947 yılında birden bastıran kuraklık ve kötü hasat yüzünden Çekoslovakya'da zorlu bir dönem yaşanıyordu. Tam bu sıralarda ünlü Marshall planı piyasaya sürülmüştü. Ancak planın gerçek yüzü çok iyi bilindiğinden, komünistlerin ağırlığındaki Çekoslovak hükümeti ub planı reddetti. İşte böyle kötü bir ortamı kendileri için tam bir fırsat bilen gericiler, 1947 yılı ortalarında gerici eylemler başlattılar. Bu eylemler sırasında hazırlanan politik kriz yaratma çabalarını da 1948 Eylül'ünde gerçekleştirmeye çalıştılar. Yönetime geçen üç gerici partinin hükümette 12 tane bakanı vardı. Toplam 26 bakanının bulunduğu hükümetten, bu 12 bakan istifa ederek bir bunalım yaratma yoluna gittiler.

GERİCİLERİN HESAPLARI TUTMUYOR.

Ama gelişen olaylar, gericilerin hesaplarının yanlış olduğunu ortaya koydu. Gericilerin istifasından sonra geride Komünistlerden, Sosyal Demokratlra'dan ve iki bağımsızdan oluşan bir hükümet kalmıştı. Ama 14 kişi salt çoğunluk için yeterli olduğundan, hükümet görevini sürdürdü. Komünistler, gerici bakanların istifalarının kabul edilmesini ve hükümetin başka bakanlarla tamamlanmasını öneriyorlardı. Bu öneri, geniş halk kitlelerinin yaptığı gösterilerde, yapılan Genel Grev'de ve Sendikalar ve Çiftçi Komisyonları Merkez Konseyi Kongresinde tam bir onay buldu. Böylece, orta sınıf gericileri Çekoslovakya'nın iki ulusunun çıkarlarına ters düşecek yeniliyor ve ilerici hükümet tamamen onaylanıyordu.

ÇEKOVLOVAKYA'DA SOSYALİST DEVRİMİN ZAFERİ

Halkın onayını almış olan komünistler, önerileri uygulamaya başladılar. Hükümette gericileri temsil eden bakanların görevlerine son verildi. Onların yerine, Devlet Başkanı Benes'in de onayı ile, Ulusal Cephe'den yeni bakanlar atandı. Böylece hükümet çok daha elverişli koşullarda çalışmalarını sürdürmeye koyuldu.

Bu değişikliklerle, Çekoslovakya 1945'de başlayan ulusal demokratik devrimden sosyalist devrime giden yol, 25 Şubat 1948'de barışçı bir biçimde tamamlanmış oluyordu. Komünist Partisi, toplumdaki öncü rolünü tamamen kanıtlıyor ve halkın onayıyla yönetimi devralıyordu. Ve Çekoslovakya artık sosyalizmin kuruculuğuna başlıyordu.

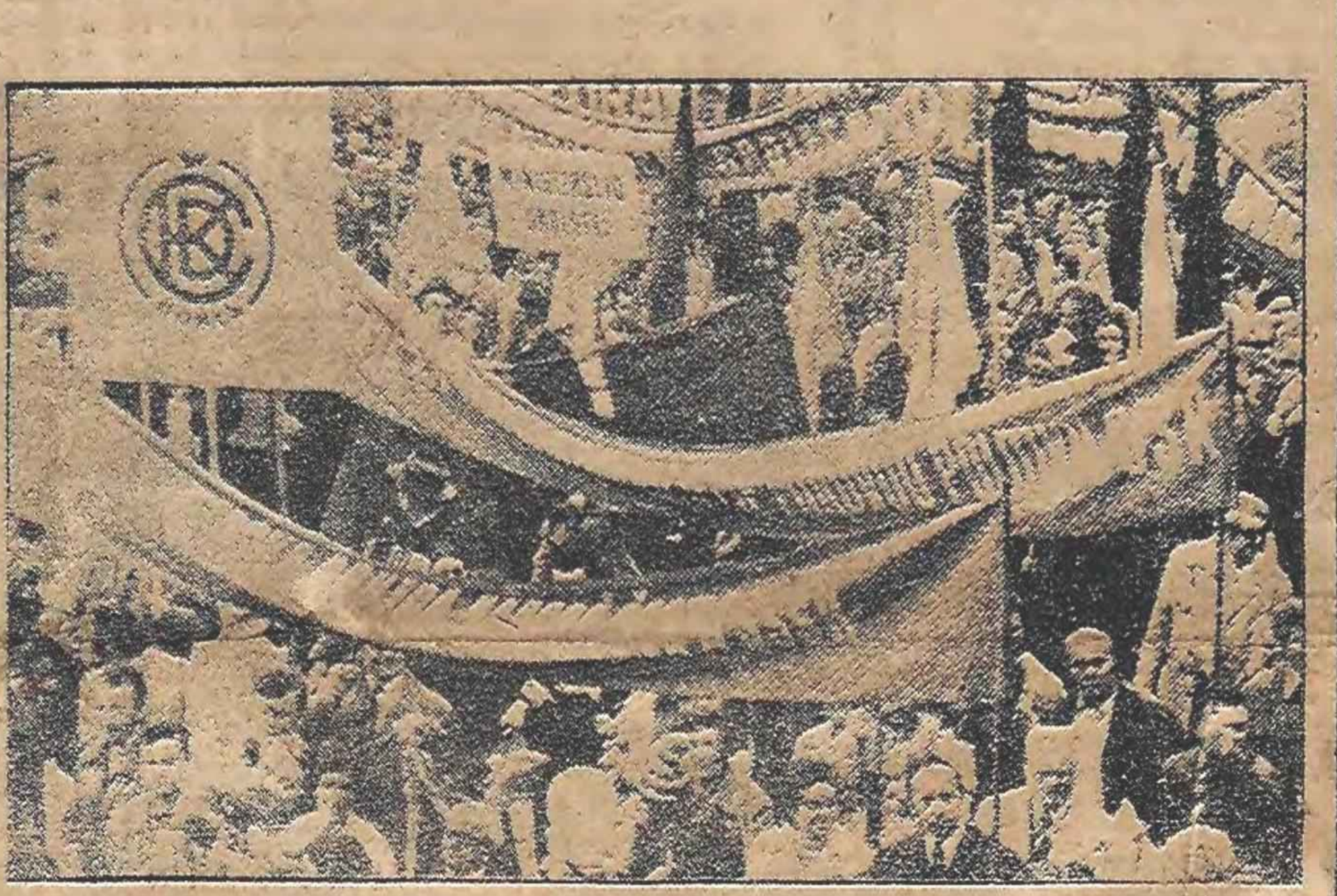

Prag'da 1 Mayıs gösterileri

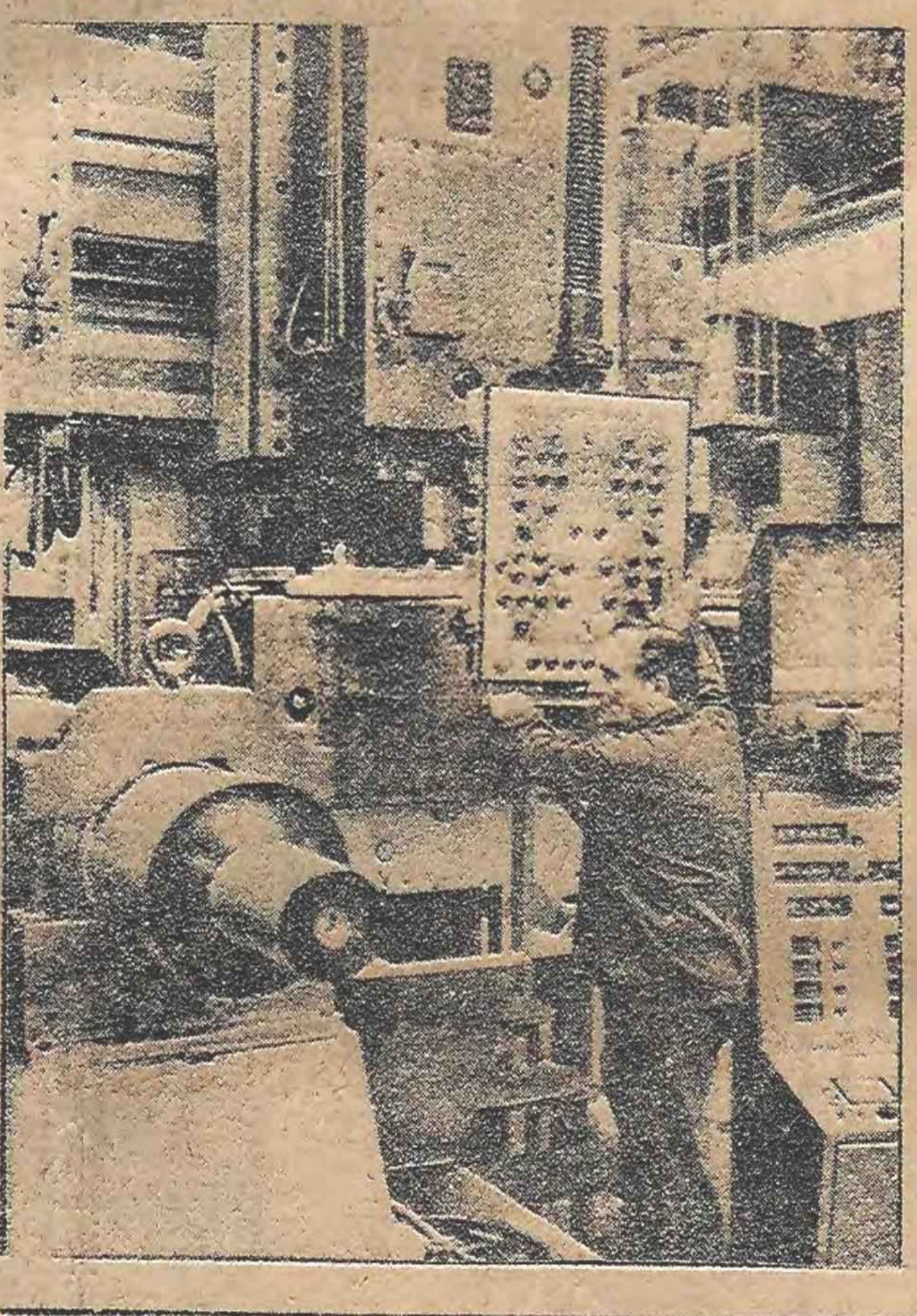

Sosyalizm, Çekoslovakya'nın hızla kalkınmasına katkıda bulundu

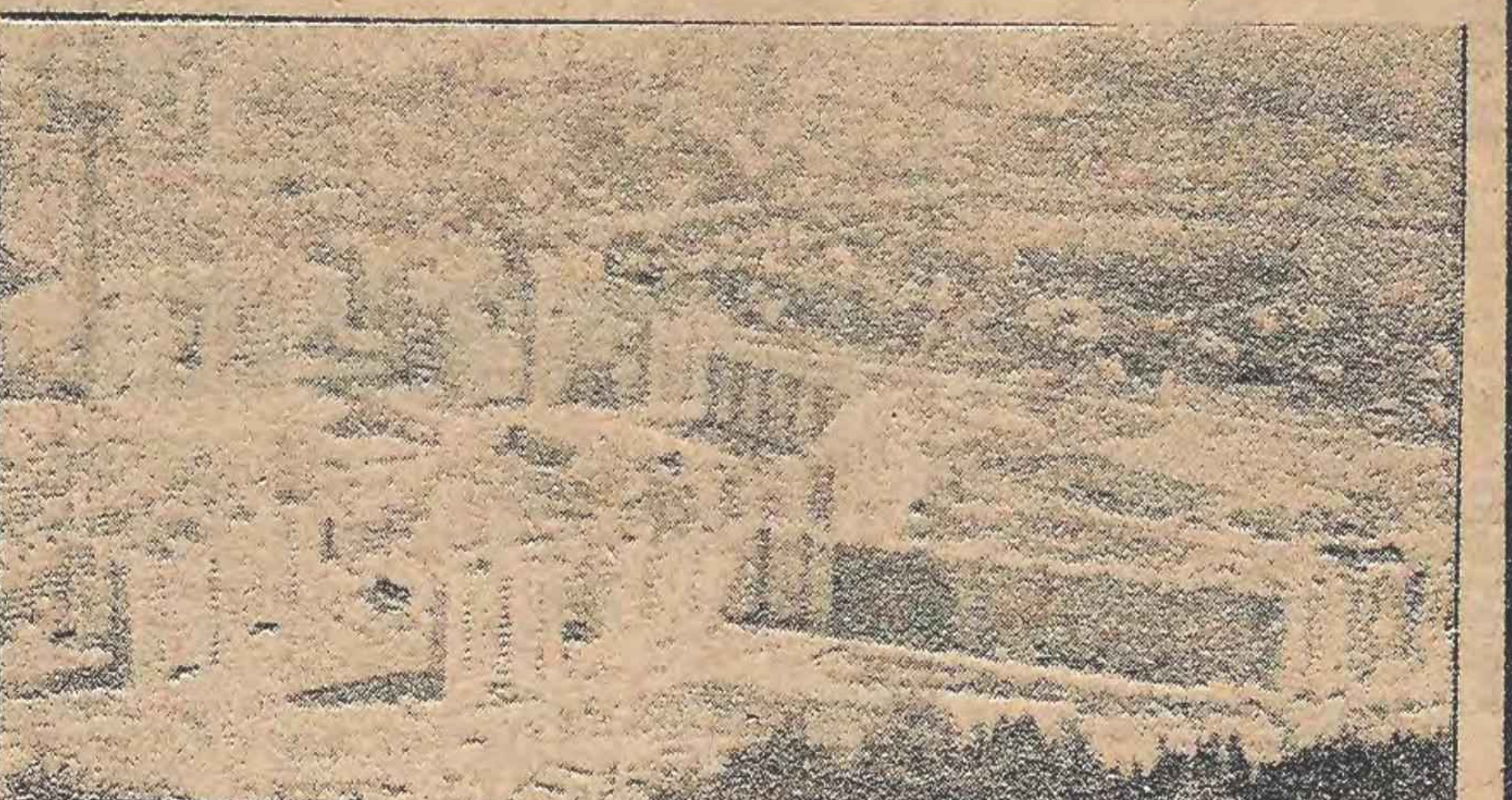

Çekoslovakya halkı, rahat ve konforlu evlerde oturuyor

OLAYLAR VE GERÇEKLER

bilge dicleli

Filistin, Kıbrıs ve Türkiye

Başbakan Bülent Ecevit, Libya Arap Sosyalist Cemahiriyesi Başbakanı Abdüsselam Callud onuruna verdiği yemekte, Türkiye'nin Filistin Kurtuluş Örgütü ile resmi ilişkiler kurmaya hazır olduğunu bildirmiş bulunuyor. Sayın Ecevit'in bu açıklaması, Türkiye'li ilericiler tarafından büyük bir coşkuyla karşılanmıştır. Bilindiği gibi, kısa bir süre önce Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk de Ortadoğu konusunda bir açıklama yapmış ve Türkiye'nin, Filistin halkının tüm yasal haklarını, bu arada devlet kurma ve kendi kaderini belirleme haklarını da, yürekten desteklediğini belirtmişti. Bu arada Cenevre'de sürmekte olan Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu çalışmalarında söz alan Türkiye delegesi, Güney Afrika'daki ırkçı uygulamalara karşı çıkmış ve ulusal kurtuluş savaşımı vermiş olan ülkemiz halkının, kendi kaderini belirlemek isteminde olan tüm dünya halklarının yanında yer aldığını bildirmişti.

— Bütün bunlar, ülkemiz hükümetinin izlediği dış politika konusunda çok önemli gelişmelerdir. Ve dış politikanın, aynı zamanda ülkemiz toprakları üzerinde yaşayan insanlar açısından da büyük önem taşıdığı kesindir.

Bilindiği gibi, MC'nin Dışişleri Bakanının Sedat'ın İsrail gezisinden hemen sonra Kahire'ye gitmesi, arkasından da Mısır'ı ziyaret eden diğer bir Dışişleri Bakanının faşist Şili cuntasından gelmesi dikkati çekmiş ve bu gezi, gerek ülkemizde gerekse uluslararası planda, ulusal onurumuzu zedeleyici bir ziyaret olarak nitelendirilmişti.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün Filistin konusundaki sözleri, Başbakan Ecevit'in açıklamaları ve bu arada çeşitli uluslararası çalışmalara katılan Dışişleri yetkililerinin ABD ne yönde oy kullanırsa o yönde tavır almaktan kurtulup halklardan yana tavır almaları, ülkemizin uluslararası saygınlığını büyük ölçüde artıracağı gibi, çeşitli uluslarası sorunların çözümünde doğru yolun ilk işaretleri olabilir. Bu sorunların başında ise Kıbrıs konusu gelmektedir.

Kıbrıs sorununun çözümünde, dünyamızın barış güçleri, bu arada Türkiye'nin barışseverleri, bir ve aynı tavır içerisindedirler. Dünyamızın barış güçleri, Kıbrıs sorununun, Birleşmiş Milletler gözetiminde bir uluslararası konferansın etkinliğiyle, toplumlararası görüşmelerin başlamasıyla, NATO'nun ve emperyalist devletlerin bölgedeki oyunlarını boşa çıkaracak bir çerçeve içerisinde çözümlenmesini istemektedirler. Bu çözümün adayı bölücü, iki toplumu birbirinden uzaklaştırıcı bir biçim almaması, tam tersine, iki toplumu birbirine yaklaştırıcı ve adanın toprak bütünlüğünü, egemenliğini ve bağımsızlığını koruyucu bir çözüm olması gerektiği belirtilmektedirler. Barış güçleri, Kıbrıs'ın tüm yabancı askerlerden ve üslerden arındırılmasına büyük önem vermektedir. Ecevit hükümetinin iktidara gelmesinden bu yana bu konuda da adımlar atması olumludur. Fakat emperyalizmin ve NATO çevrelerinin boş durmadıkları da kesindir. Dünya üzerindeki pek çok deney, NATO çerçevesindeki ve emperyalizmin güdümündeki «çözüm»lerin, halklara ve bölgelere barış getirmeyip, tam tersine sorunların düğümlenmesine yol açtığını göstermiştir. Ortadoğu örnektir. Sahra sorunu örnektir. Kıbrıs'ın bu örneklere dahil olmaması, çok değerli bir adım olacaktır.

Ne var ki, son günlerde bir başka gelişme, barış güçlerini düşündürmeye başlamıştır. KTFD Başkanı Denktaş, Lefkoşe'deki AAPSO toplantısının iki terörist tarafından basılmasından ve Mısırlı Genel Sekreterin öldürülmesinden sonraki gelişmelerde, gerici Enver Sedat rejimi ağzıyla konuşmayı sürdürmektedir. Denktaş Mısır'ın Kıbrıs Rum yönetimi ile olan ilişkilerini kesme eğilimini alkışlamış ve Kuzey'de Mısır Büyükelçiliği açılabileceğini belirtmiştir. Denktaş'ın alkışladığı Enver Sedat yönetimi ise, Filistin halkının çıkarlarını emperyalizme ve siyonizme satmış bulunmaktadır. Denktaş'ın açıklamaları Doğu Akdeniz halklarının hiç de hoşuna gidecek nitelikte değildir. Bütün bunlara KTFD yönetiminin Kıbrıs Türkleri üzerinde bir baskı ve tahakküm kurma çabaları da eklenince, elbette akıllara yeni bir tezgâhın bulunup bulunmadığı sorusu gelmektedir.

Dünya halklarının başında yeteri kadar sorun vardır. Halklar, barışa büyük bir gereksinme duymaktadır. Doğu Akdeniz, yeteri kadar sorunla yüklüdür. Yeni bir sorunun başlatılmaması, yeni bir patlama noktası çıkarılmaması, tüm halkların en somut istemlerindendir. Bu nedenle KTFD Başkanı, demeçlerini yeniden gözden geçirmek, emperyalist tuzaklara düşmemek ve baskı ve tahakküme özenmemek zorundadır.

Evet, ülkemiz dış politikasında değişimler gözlenmektedir. Bu değişimin sürekli kılınması ve bu değişimin tüm konularda sürdürülmesine dikkat edilmesi çok yararlı olacaktır. Aynı eğilim, IMF, NATO, AET, Dünya Bankası ve ABD ile yürütülen görüşmelerde sürdürülüp belirginleştirilmelidir. Bu, yalnızca hükümetin dış politikasının netleşmesi bakımından değil, aynı zamanda ülkemizin çıkarlarını korumak ve halkımızın barış istemlerini dile getirmek açısından da büyük önem taşımaktadır.

Uluslararası planda saygınlık kazanmanın tek ve biricik yolu, halkların barış işbirliği ve yumuşama taleplerine kulak vermek ve bu uğurda davranmaktan geçmektedir.

Türkiye-ABD heyetleri ambargonun kaldırılmasını istediler

AMBARGONUN KALDIRILMASI İLİŞKİLERİN GENİŞ BİR İÇERİK KAZANMASININ ÖNKOŞULU OLARAK NİTELENDİRİLDİ

ANKARA (İSTA)

Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri teknik heyetleri arasında 22-23 Şubat tarihleri arasında devam eden görüşmelerde, Türk heyetinin ilişkilerin geniş bir içerik kazanması için ambargonun bir an önce kaldırılması koşulunu ileri sürdüğü açıklanmıştır.

Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğünden yapılan yazılı açıklamada, görüşmelerin gündemsiz olarak cereyan ettiği ve toplantıda Türkiye ile ABD ilişkilerinin bütün yönlerile ele alındığı bildirilmiştir. Açıklamada, ele alınan öneriler ve programların olanaklar da dikkate alınarak taraflarca incelenerek ortaklaşa değerlendirilmesine karar verildiği ifade edilerek şöyle denilmiştir:

«Daha önce Başbakan Ecevit ve ABD Dışişleri Bakanı Vance arasındaki görüşmelerde ele alınan konuların ayrıntılı biçimde izlenmesi amacına yönelik toplantılar tam bir açıklık havası içinde geçmiştir.

Başbakan Ecevit'in daha önce ABD Dışişleri Bakanı Vance'a ileri sürdüğü yaklaşım, görüşmelerin temelini teşkil etmiştir. Bu yaklaşım çerçevesinde son yıllarda bir durgunluk dönemine girmiş bulunan iki ülke ilişkilerinin düzeltilmesi ve canlandırılması için ne gibi önlemler alınabileceği hususunda geniş bir görüş alışverişinde bulunulmuştur. Görüşmelerde bugünkü koşullarda ilişkilere daha geniş kapsam ve içerik kazandırılması ve arzu olunan düzeye çıkarılması bakımından ABD kongresinin koyduğu ambargonun bir an önce kaldırılması gereği belirtilmiştir.

TÜSİAD, ne bahasına olursa olsun "döviz" bulunmasını istiyor

● Büyük Sermaye'ciler istek ve eleştirilerini sıraladı

Hükümet, ekonomik darboğazı aşmak ve kaynak bulabilmek için çeşitli dış temaslarını sürdürdüğü ve ekonomik önlemlerin bir bölümünün açıklandığı şu sıralarda, sermaye kesimi çeşitli örgüt ve sözcüleri kanalıyla alınan ekonomik önlemleri eleştirmekte ve istemlerini sıralamaktadır.

Büyük sermayenin önde gelen örgütlerinden Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), hükümetin aldığı son ekonomik önlemleri eleştirmiş **ve yeni bir sistem geliştirilmeden döviz girişimlerini yasaklayan ka**rarın olumsuz sonuçları olacağını ileri sürmüştür. TÜSİAD üyeleri için yayınladığı **«Olaylara Bakış»** adlı bültende dövize çevrilebilir mevduat'ın (DÇM) kötü işlediğini kabul etmekle birlikte, işleyişi düzeltme yerine bu yolun kapatılmasına karşı çıkmış, yeni kaynaklar bulunamadığına göre DÇM yolunun belli düzenleme ve kısıtlamalarla açık tutulmasını istemiştir.

TÜSİAD'ın üyelerine gönderdiği bültende, yurt dışına çıkışların sınırlandırılması da eleştirilmiş, **«Eğer Türk parası gerçek değerinde korunursa, dış gezilerin istismarı önlenir, gerçek ihtiyaç sahibi dış geziye gider»** denilmiştir.

DÖVİZ TALEPLERİNİN MERKEZ BANKASI TARAFINDAN KARŞILANMASI İSTENDİ

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık meclis toplantısında konuşan sanayiciler, döviz taleplerinin Merkez Bankası tarafından zamanında ve normal yollardan karşılanması için acil önlemler alınmasını istemişler, Merkez Bankası talepleri karşılayamayınca çok daha pahalı yollardan döviz sağlama **zorunda kaldıklarını ileri sürmüşlerdir.**

Egeli sanayiciler de DÇM ve kabul kredileri sisteminde yapılan değişiklik ve kısıtlamaları eleştirmişler, TÜSİAD'ın görüşlerine katılarak, pahalı da olsa döviz yaratan kanalların yeni çözümler bulanana kadar kapatılmamasını istemişlerdir.

Büyük sermaye ve sanayici çevrelerin en fazla üzerinde durdukları konulardan birisi de, bazı hammaddelerin devlet eli ile ithal edilmesi kararı olmuş, hammadde ithalatından çeşitli çıkarları bulunan çevrelerin bu konuda endişelerini dile getirdikleri görülmüştür.

AET'DEN ÖDÜNLER KOPARILMASI İSTENDİ

İktisadi Kalkınma Vakfı tarafından ise **Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ile diyalogun** kesintisiz sürdürülmesi ve topluluktan yeni ödünler koparılması istenmiştir.

İKV adına Prof. Dr. Vural Savaş tarafından hazırlanan **«Sanayi Ürünü İhracatımızda AET İle Olan Ortaklığımızın Etkisi Üzerine Bir Araştırma»** adlı raporda, Avrupa Ekonomik Topluluğu'na sanayi ürünleri ihracatımızda belli bir artış olduğu kaydedilmiş, katma protokoldaki bazı hükümlerin Türkiye'nin ihracatını engellediği ifade edilmiştir.

İktisadi Kalkınma Vakfı'nın raporunda, AET ile ilişkilerin geleceği hakkında da şöyle denilmiştir:

«Bundan böyle AET ile yapılacak görüşmelerde, yeni ödünler koparılmasına çalışmak ve diyalogu kesintisiz sürdürmek gerekir. Sanayi ürün ihracatımız, sanayileşmemize paralel gelişirken 260 milyon nüfuslu AET pazarlarına her gün biraz daha çok girmeye ve yerleşmeye uğraşmalıyız.»

İMF ile görüşmeler hafta başında başlıyor

İMF, dünya para piyasasını elinde tutan bankalara yeşil ışık yakmak amacıyla Türkiye'ye 45 milyon dolar kredi açıyor

ANKARA (İSTA)

Türkiye Hükümeti Maliye Bakanlığı, Planlama ve Merkez Bankası yetkililerinden kurulu dört kişilik heyet ABD'de IMF ile görüşmelerine Pazartesi ya da en geç Salı günü yeniden başlayacaktır. Yarın uçakla ABD'ye gidecek olan heyetin görüşmelerden sonra IMF'in sunacağı iyi niyet mektubunu imzalayacağı belirtilmektedir.

Hazine Genel Sekreteri Vural Gücsavar başkanlığında Hazine Genel Müdürü Aysel Öymen, Planlama uzmanı Necati Özfırat ve Merkez Bankası uzmanı Yavuz Caneli'den oluşan heyetin ABD'ye hükümetin uygulayacağı yeni ekonomik önlemler paketi, dış borçlar ve ödemelerine ilişkin formüller, 1978 programı ve dış ödemeler dengesine ait verileri götüreceği öğrenilmiştir. IMF'le yeniden görüşmelere başlayacak olan heyetin imzalaması beklenen iyi niyet mektubundan sonra IMF'in dünya para piyasasını elinde tutan bankalara yeşil ışık yakmak amacıyla Türkiye'ye 45 milyon dolar kredi açacağı kaydedilmektedir. IMF'nin Türkiye'ye vereceği krediyi takiben dört büyük bankanın Türkiye'nin ihtiyacı olan kredinin sağlanması amacıyla bir konsorsiyum oluşturacakları belirtilmektedir.

DEVALÜASYON SORUNU

Öte yandan öğrenildiğine göre Türkiye'nin IMF'e götürdüğü hükümetin ekonomik önlemleri arasında yüzde 15 dolaylarında bir devalüasyon da bulunmaktadır. Ancak bu devalüasyonun uygulanması konusunda henüz bir açıklık bulunmamaktadır. Yetkililer önümüzdeki günlerde bir devalüasyonun olmasının beklenmediğini kaydetmekte «Bu uygulama hükümetin alacağı çeşitli ekonomik önlemlerin yürürlüğe konmasında bağlıdır. Devalüasyonu paramızın bugün yurt dışındaki değer kaybını önlemek için yapacağımıza göre, öyle önlemler almalıyız ki, yapılan devalüasyon bir işe yarasın ve yeni devalüasyonlara gerek kalmasın» demişlerdir.

IMF'le görüşecek Türkiye heyetinin hükümetin ekonomik önlemler paketi arasında yer alan yeni vergilerle ilgili ayrıntılı bir dosyayı da yanlarında bulundurdukları bildirilmektedir.

PARANIN DEĞERİ DÜŞMEYE DEVAM EDİYOR

Dış piyasalarda Türk parasının değer kaybının hızla devam ettiği belirtilmektedir. Çaprak kur sisteminin uygulanmasının da rol oynadığı bildirilen değer kaybı sonunda dış borsalarda resmi değeri 19.25 lira olan bir doların 23 lira 50 kuruştan alıcı bulduğu bu nedenle de Türk lirasının dolar karşısında yüzde 22'lik yeni bir değer kaybı içinde olduğu belirtilmektedir. Uzmanlar Türk lirasının çeşitli paralar karşısında farklı değer kayıplarına uğradığını belirtmekte en fazla İsviçre frangı karşısında değer kaybına uğradığı bunun da yüzde 49 dolaylarında olduğu kaydedilmektedir.

TÜRK PARASININ ÇAPRAZ KUR DEĞERİ

Geçtiğimiz hafta, Zürih piyasasında 1 İsviçre frangı alabilmek için 13 lira 20 kuruş ödemek gerekmiştir. 1 İsviçre frangının resmi kur değeri ise 885 kuruştur. Bu durumda, resmi kura göre Türk parası serbest piyasada İsviçre frangı karşısında yüzde 49 değer kaybına uğramış demektir.

Aynı şekilde, resmi kuru 19.25 olan 1 dolar alabilmek için, 23 lira 50 kuruş ödemek gerekmektedir. Bu durumda, resmi kura göre Türk parası serbest piyasada Amerikan doları karşısında yüzde 22 değer kaybetmiş demektir.

Görüldüğü gibi, üç para biriminden en değerlisi İsviçre frangı, ardından Amerikan doları ve en kötü para birimi de Türk lirası olmaktadır.

Bir Türk ihracatçısı, yaptığı ihracat karşılığında İsviçre frangı alıyor. Resmi kur üzerinden dolar = 2.17 İsviçre frangı ediyor. (1925/885). Oysa, serbest piyasa değeri üzerinden 1 dolar = 1.77 İsviçre frangını karşılıyor. (2350/1320). Bu durumda ihracatçı, elindeki İsviçre frangını Türkiye'ye getirmiyor. Frangı dolarla değiştiriyor ve Türkiye'ye dolar, yani kötü parayı getiriyor. Frankla dolar arasındaki değer farkı da ihracatçının ek kazancı oluyor. Bu işleme de Türk parasının çapraz değeri» adı veriliyor.

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER...

★ MANİSA'DAKİ 5 DEMOKRATİK ÖRGÜT «KATSAYI DEĞİL, TÜM ÇALIŞANLARA TOPLUSÖZLEŞMELİ SENDİKA HAKKI İSTİYORUZ» KAMPANYASI AÇTI...

Manisa'da kurulu bulunan 5 demokratik kuruluş «Katsayı değil, tüm çalışanlara toplusözleşmeli sendika hakkı istiyoruz» kampanyası açmışlardır. **TÖB-DER, TÜS-DER, TÜTED, TÜM-DER** ve **Türkiye Ziraatçılar** Derneği Manisa Şubeleri kampanya ile ilgili olarak yaptıkları ortak açıklamada, yeni hükümetin kamu personeline sağladığı gelir artışının fiyat artışları ve enflasyon nedeniyle çok yetersiz kalacağını bildirmişlerdir.

Kamu personelinin sendikal haklardan yoksun olduğu 7 ülkeden biri olan Türkiye'de, bu haksızlığın giderilmesi için CHP'nin 657 sayılı yasayı çalışanlar lehine değiştirebilecek güce sahip olduğuna da açıklamalarında yer veren 5 demokratik kuruluş, açıklamalarında özetle şöyle demişlerdir:

«Manisa'daki kamu personeli arasında açtığımız imza kampanyasını bugüne kadar 500 öğretmen, memur, teknik eleman ve sağlık personeli imzalamıştır. İstemlerimizi dilekçe ile Başbakanlığa ileteceğiz. Örgütlerimiz üyelerimizin ve tüm kamu personelinin sendikal haklara kavuşması için çok yönlü bir çalışma içine girmiştir. Bunlardan biri 25 Şubat günü Manisa'da Genel Merkez yetkililerimizin ve DİSK 3. Bölge Temsilciliği'nin konuşmacı olarak katılacağı «Kamu personeli ve sendikal haklar savaşımı» konulu bir kapalı salon toplantısı düzenlenmiştir. Kamu personelinin sendikal haklara kavuşması gösterilmek istendiği gibi Anayasa değişikliğini gerektirmemektedir. 657 sayılı yasada yapılacak bir değişiklikle «kamu kudreti kullananlar» olarak tanımlanan memurlar kapsamı daraltılabilir ve 4. derecedeki memurlar işçi sayılabilir. CHP'nin ağırlıklı olarak yer aldığı bu hükümet 300 milletvekilini gerektiren bir anayasa değişikliğine gerek kalmadan bu şekilde bir yasa değişikliği ile yüzbinlerce memur diye adlandırılan kitleyi grevli toplusözleşmeli sendikal haklara kavuşturabilir. Bu gerçekler ve kamu personelinin sendikal haklar istemi görmezlikten gelinemez. Kamu personeli sendikal hakların «özgürlükçü Demokrasi».nin en temel özgürlüklerinden olduğunu bildikleri halde bunun «Henüz Erken» olduğunu ileriye sürenlerin gösterecekleri hiç bir gerekçeyi haklı görmeyecektir.»

★ İZMİR'DE 8 DEMOKRATİK KURULUŞ, EĞİTİM ENSTİTÜLERİ'NDE FAŞİST İŞGAL OLDUĞUNU ÖNE SÜRDÜ...

İzmir'de şubeleri bulunan 8 demokratik kuruluşun temsilcilerinin basına yaptıkları ortak açıklamada, Eğitim Enstitüleri'nde faşist işgal olduğu öne sürülmüş, «Bu yüzden 20 bin öğrenci iki yıldır öğrenim göremiyor.» denilmiştir.

Ege DEV-GENÇ, Gazete-Der, Ecza-Der, TÜTED, İz. DDKD, PİM, Karşıyaka TÖB-DER ve İM-DER temsilcileri bundan önceki iktidar döneminde puanları yüksek olduğu halde Eğitim Enstitüleri'ne alınmayan öğrencilerin tümünün alınması, Danıştay kararları uygulanarak, daha önce sözlü sınavla girenlerin ise okuldan atılmasını istemişlerdir.

MESLEK YÜKSEK OKULLARINDAN MEZUN OLANLARIN STATÜSÜ BELİRLENMEDİ

Zonguldak Maden Teknisyenleri Derneği Başkanı H. Çağatay bir açıklama yaparak, «1. MC döneminde çeşitli çıkar hesaplarıyla kurulan Meslek Yüksek Okulları mezunlarının hâlâ hangi statüde çalışacaklarının belli olmadığını; Başbakan Ecevit, Milli Eğitim Bakanı ve Zonguldak CHP Milletvekilleri nezdinde yaptıkları girişimlerinde bir sonuç vermediğini» bildirmiştir.

Çağatay, kendilerine, «öğrenim sürelerinde iş garantilerinin» olduğunu ve «maden teknisyeni olarak işçi statüsüyle çalışacaklarını» söyleyen okul yöneticilerini ve Ereğli Kömür İşletmeleri yöneticilerini suçlayarak, asıl kaygıların politik olduğunu, derneğin yöneticisi 6 kişinin stajlarının gerekçesiz reddinin bunu ispat ettiğini» belirtmiş, sarı Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının da kendine düşen görevi yaparak okul ve EKİ yöneticileriyle işbirliği yaptığını söylemiştir.

1978 yılı Programı, Yüksek Planlama Kurulu'nda bugün görüşülüyor

ANKARA (İSTA)

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Bilsay Kuruç'un başkanlığında bir uzmanlar kurulu tarafından hazırlanan, 1978 yılı programının, bugün akşam Yüksek Planlama Kurulunda görüşülmeye başlanacağı belirtilmiştir. **Ekonomik dengelerin büyük oranda değiştirildiği 1978 yılı programında, kalkınma hızının yüzde 5.5'den yüzde 6.1'e yükseltildiği öğrenilmiştir. Dayanıklı tüketim mallarına yeni vergilerin getirilmesi öngörülen 1978 yılı programına ilişkin görüşmelerin Yüksek Planlama Kurulunda bir haftada tamamlanacağı ve programın Mart ayı başında Meclislere sunulacağı belirtilmektedir.**

Yeni programın hazırlanması sırasında, 1978 yılında ekonominin istikrara kavuşturulması ve savurganlığın önlenmesi ana ilke olarak kabul edilmiştir. **Bu amaçla kamu iktisadi kuruluşlarının fiyat ve istihdam politikalarında değişiklik yapılarak kamu kesiminin tasarruf açığının kapatılacağı belirtilen programda, vergi gelirlerini artırmak için yasal düzenlemelere gidileceği kaydedilmiştir.**

Döviz giderlerinin asgariye indirilmesi, **döviz gelirlerinin ise mümkün olan en üst düzeye çıkarılması ilke olarak yer alan 1978 yılı programında, dış ticaretin etkin biçimde planlaması için dönem içinde gerekli düzenlemelere gidileceği görüşüne yer verilmiştir. Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ile ilişkilerin son yıllarda Türkiye'nin aleyhine gelişim gösterdiği belirtilen 1978 yılı programında, Türkiye - AET ilişkilerinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiği kaydedilmiştir.**

Karasek Türkiye'den ayrıldı

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi **Kıbrıs Raportörü Avusturyalı parlamenter Franz Karasek**, yaptığı **görüşmelerden sonra verdiği demeçte, Kıbrıs sorununun çözümü yolundaki görüşmelerin bu yıl içinde başlaması konusunda ümitli bulunduğunu, ancak ortaya çıkan güçlüklerin bu yıl içinde çözüme kavuşacağını sanmadığını söylemiştir.**

Karasek Anka ajansına verdiği demeçte, sorunun uluslararası platformlarda çözüme kavuşamayacağını iddia etmiş, **«Ne Birleşmiş Milletler, ne Avrupa Konseyi, ne ABD... Kıbrıs sorununa dışarıdan bir çözüm getiremezler. Sorun ancak ilgili taraflar arasındaki görüşmelerle çözümlenebilir»** şeklinde konuşmuştur.

NATO ve ABD formülleri doğrultusunda görülen bu açıklamanın sahibi Avusturyalı parlamenter Karasek, hazırladığı raporun Nisan ayında Avrupa Assamblesinde görüşüleceğini, burada 20 Avrupa ülkesinin bulunduğunu, bu ülkelerin Kıbrıs sorununun çözümüne barışçı bir yol aradıklarını belirtmiştir.

Türkiye-Norveç Sosyal Güvenlik Sözleşmesi parafe edildi

ANKARA (İSTA)

Türkiye ile Norveç arasında bir süredir devam eden görüşmeler sonunda Sosyal Güvenlik Sözleşmesi dün parafe edilmiştir. Sosyal Güvenlik Bakanı **Hilmi İşgüzar** yaptığı açıklamada, sözleşmeyle birlikte Norveç'te çalışan Türkiyeli işçilerin Türkiye ve Norveç'te geçen sigortalılık sürelerinin birleştirildiğini belirtmiş, bu sözleşmeyle **Türkiyeli işçilerin Norveç vatandaşlarıyla birlikte aynı haklara sahip olduklarını söylemiştir.**

İşgüzar açıklamasında 22.2.1978 günü başlayan görüşmeler sonucu Norveç'te çalışan işçilerin Türkiye'deki ailelerine karşı bakım ve nafaka yükümlülüklerini yerine getirmelerinde Norveç makamlarının yardımcı olmalarının sağlandığını belirtmiş özetle şu görüşlere yer vermiştir:

«Sosyal güvenlik yönünden Türk vatandaşlarının Norveç vatandaşları ile aynı haklara kavuşmaları temin edilmiştir.

İşçilerimizin Türkiye'de ve Norveç'te geçen sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi ve Norveç'te kazandıkları haklardan Norveç dışında da yararlanmaları mümkün kılınmıştır.

Vatandaşlarımızın yanlarındaki aile fertleri ile beraber, her türlü sağlık yardımlarından yararlanmaları geçici olarak Türkiye'de bulundukları sırada da bu haklarının devam etmesi esası getirilmiştir.

Norveç'teki işçilerimiz, yanlarında ikamet eden çocukları için Norveç vatandaşları gibi aile yardımlarına, ayrıca Türkiye'deki çocukları için özel vergi indirimlerine hak kazanmışlardır.

Norveç'teki vatandaşlarımızın Türkiye'deki ailelerine karşı, bakım ve nafaka yükümlülüklerini yerine getirmelerinde Norveç makamlarının yardımcı olması imkânı sağlanmıştır.»

İslâm Bankası 10 milyon Riyal kredi veriyor

İslâm Bankası, Türkiye'ye traktör tesislerinin kurulmasında kullanılmak üzere 10 milyon Riyal kredi açtığını açıklamıştır.

Bankanın Türkiye'ye gönderdiği mesajda Tümosan'ın traktör yapım projenin desteklenmesi amacıyla açılması kabul edilen kredinin bankanın genel şartlarına göre verileceği, ayrıntılı anlaşmanın imzalanması için cevap beklendiği belirtilmiştir.

Yabancı bankalar Türkiye'nin borçlarını erteliyor

HABER MERKEZİ

Türkiye'ye verilecek 500 milyon dolar tutarındaki orta vadeli kredileri yönlendirecek yabancı bankalar konsorsiyumu ortak bir plan hazırlamıştır. Kısa vadeli borçların diğer borçlarla birleştirilerek ertelenmesi için hazırlanan planda, ödenmesi gecikmiş ve yakın zamanda ödenmesi gereken borçlar için beş yıllık bir uzatma öngörülmektedir.

Fakat planın uygulanması için, Türkiye'nin içerisinde bulunduğu ekonomik durumu, sürekli olarak yabancı bankalar konsorsiyumuna bildirmesi koşul olarak ileri sürülmüştür. Merkez Bankasının erteleme istemi üzerine devreye giren konsorsiyum, kısa vadeli borçların beş yılda tasfiyesi için 500 milyon dolarlık bir alacak daha sağlayacaktır.

Bu yabancı bankalar konsorsiyumuna, ABD'nin ünlü Citibank'ı, Federal Almanya'nın da Dresdner Bank'ı öncülük etmektedir. Ayrıca, diğer bazı ABD ve Japon bankalarının da konsorsiyumda yer aldıkları bildirilmiştir.

Abu-Dabi Şeyhliğinden bir heyet Ağır Sanayi tesislerinde incelemelerde bulunmak üzere geliyor

ANKARA (ANKA)

Ankara'ya akın eden yabancı heyetlere, önümüzdeki günlerde bir Abu-Dabi heyetinin de ekleneceği öğrenilmiştir. Basra Körfezi'nde, bir Birleşik Arap Emirliği olan Abu-Dabi'den gelecek olan heyetin ülkemizdeki ağır sanayi tesislerinde incelemelerde bulunacağı belirtilmiştir. Abu-Dabi teknik heyeti mensuplarının, Türkiye'de özellikle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkilileriyle görüş alışverişi yapmaları, Türkiye'nin belli başlı demir-çelik ve diğer ağır sanayi tesislerini gezecekleri bildirilmektedir.

Öte yandan bazı dış kaynaklı haberlere göre petrol zengini Arap ülkelerinden biri olan Abu-Dabi emirliğinin, yakın bir gelecekte, diğer Arap ülkeleriyle koordineli biçimde askeri araç üretimine geçecektir.

TELEVİZYON

18.00 BİR KÖPEĞİN SERÜVENLERİ
(Joe'nun yeni arkadaşı)
Ders çalışmaya devam!

18.30 ATLI KARINCA
Haydi biraz da televizyon

19.00 UZAY 1999
(Ölüm-Tuzağı) **Dizi sürüyor**

20.00 HABERLER VE HAVA DURUMU

20.40 [illegible]
(Radyo) **Yararlı**

20.45 BİZDEN SİZE
Müzikli 60 dakika

21.15 TELEVİZYONDA SİNEMA
(Halk Düşmanı) **Seyredilir**

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Bölgesel Yayın
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.21 Oyun Havaları
10.30 Hafta Sonu
12.55 Reklamlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Şarkılar
15.20 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
15.45 Silahlı Kuvvetler Saati
16.05 Çok Sesli Koro
16.20 Halk Müziği Sanatçılarımız
16.40 Tangolar
17.00 Kısa Haberler
17.02 Dilek Kutusu
17.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
20.15 Konuşa Konuşa
20.35 Şarkılar
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
21.17 Şarkılar
21.30 Dinleyici İstekleri
22.00 Kısa Haberler
22.02 Şarkılar Geçidi
22.30 Türk Yorumcuları, Türk Bestecileri
23.00 Haberler
23.10 Cumartesiden Pazara
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT2

07.00 Açılış
07.02 Salon Orkestraları
08.00 Sabah İçin
09.00 Sabah Konseri
10.00 Türküler
10.30 Müzik Stüdyosu
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Türküler Geçidi
12.45 Tatil Müziği
13.15 Türk Musikisi Sözlüğü
13.45 Müzik Köşesi
14.30 Türk Bestecileri
15.00 Toplu Programı
15.30 Küçük Konser
16.00 Saz Eserleri
16.30 [illegible] Müzik
17.00 Kadınlar Topluluğu
17.30 Gençlerle Birlikte
18.30 Türk Bestecileri
19.00 Cumartesi Konseri
20.00 Müzik Sözlüğü
20.30 Dünya Radyolarından, Müzik Festivallerinden
21.30 Senfonik Müzik
22.30 Klasik Türk Müziği
23.00 Gecenin Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

TRT3

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Şarkılar
09.40 Sularımızdaki Servet
10.10 Çeşitli Solclar
10.30 Şarkılar
11.00 Taş Plaklar
11.20 Türküler
11.35 Siyasal Hayat-Siyasal Güçler
11.55 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
12.10 Türk Edebiyatında Hiciv ve Mizah
12.30 Kadınlar Topluluğu
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
14.00 Öğretmenler Odası
14.20 Şarkılar
14.40 Çevre Sorunları
15.00 Küçük Konser
15.30 Trafik
15.50 Folklorumuzdan
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türk Hafif Müziği
17.00 Saz Musikimiz-Şarkılar
17.30 Yurttan Sesler
18.00 Bestenin Saati
18.45 Türküler
19.00 Haberler
19.30 Hafif Müzik
19.45 Beraber Şarkılar
20.15 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Caz Sevenler İçin
22.00 Türküler
21.30 Erkekler Faslı
22.20 Gece Konseri
23.00 Türküler
23.15 Şarkılar
23.30 Haberler
23.35 Türk Hafif Müziği
23.55 Kapanış

BULMACA

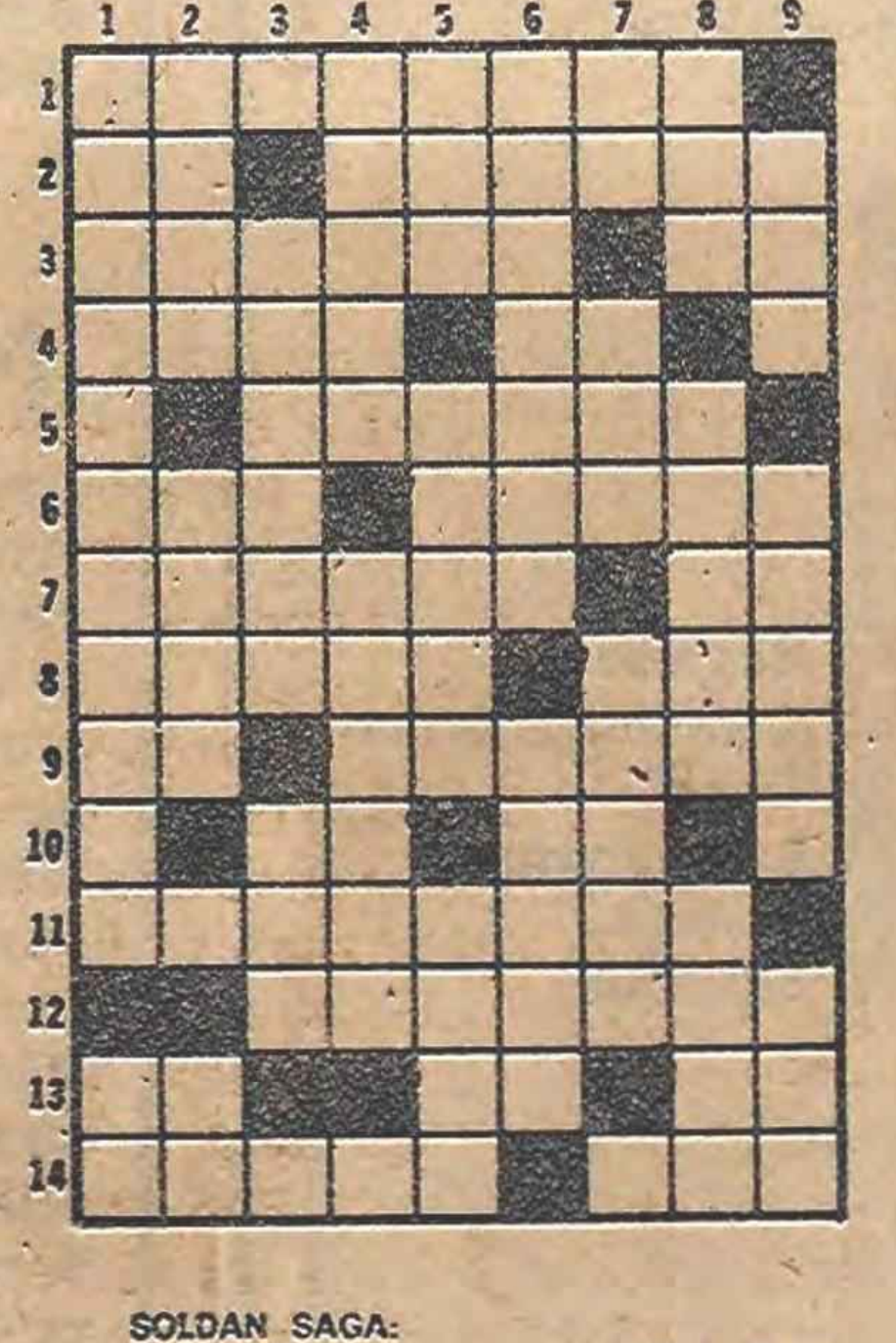

SOLDAN SAĞA:

1 — Yalan, uydurma söz (argo). 2 — İskambilde birli - Yabancılar. 3 — Fakir Baykurt'un bir romanı - TERSİ. Meslek, uğraş. 4 — Emel - Yabani hayvan barınağı. 5 — Hüviyet. 6 — Rüzgâr - Boş gezen, tembel (kişi). 7 — Bağımsızlık ve özgürlük için savaşan bir Afrika halkı - TERSİ, Çok değil. 8 — Bir kadın adı - Kıvam. 9 — Vilayet - Bir zaman ölçüsü birimi. 10 — Boru sesi - Bir alan ölçüsü birimi. 11 — Yüksek bir yere tırmanmada kullanılan basamaklı eşya. 12 — Bir haberleşme aracı. 13 — En iyi - Kırmızı-Uzaklık belirtir. 14 — Türkiye'li faşistlerin hayalindeki Türk devleti - İddia.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — Burjuvazi tarafından bilerek çarpıtılarak «Çıkarcılık» düşüncesi olarak yansıtılan, aslında düşüncenin maddeden doğduğu ve maddeyi etkilediğini savunan felsefe - Bir emir. 2 — Yüzyıl - Öncesiz, sonsuz - TERSİ, Akıl. 3 — Kapitalist ülkelerde gereksiz maddelerin tüketimini artırmak amacıyla da yürütülen kampanya - Türkiye'de resmi kitle iletişim sistemi. 4 — Reaksiyon - Az bulunur. 5 — İyi, güzel - Yelken indirme - Duyuru. 6 — Kimi tatlılara güzel koku vermek için atılan toz - Hasan Hüseyin'in bir şiir kitabı (Adını ünlü bir grevden almış). 7 — Kırmızı - Mısır'da bir nehir - TERSİ, Bir erkek adı. 8 — Hayvan ölüsü - SSCB'de bir milliyet - Müzik harfi. 9 — Bir uzaklık ölçüsü birimi - Bir ağaç türü. - TERSİ, Bir ilimiz.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ.

SOLDAN SAĞA:

1 — Jandarma. 2 — [illegible] - Masa. 3 — Haris - Yas. 4 — [illegible] 5 — [illegible]. 6 — Tr - Kısaca. 7 — Eu - Ör - Ben. 8 — İcap - Olta. 9 — sraK - Ey. 10 — Bölük - UPİ. 11 — edaS - Ay. 12 — Ci - Üstad. 13 — Kep - Saray. 14 — Kin - Kira.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — John Steinbeck. 2 — Aka - anuC - Ödlek. 3 — Nuran - Asla - pİ. 4 — Drina Köprüsü. 5 — Çay[illegible] - Az - SS. 6 — [illegible] - Mic-Ok - Atak. 7 — Maya - Art - Uyarı. 8 — Asal - Celep - Tan. 9 [illegible]

TİYATRO

ANKARA

DEVLET TİYATROLARI:
KÜÇÜK TİYATRO: (11 11 69) «Sekiz Kadın» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
YENİ SAHNE (11 72 40) «Akıl Başında Bir Adam» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30
ALTINDAĞ (16 59 02) «Babaevi» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30

ANKARA DEVLET OPERA VE BALESİ: (11 24 30 - 21 30 19) Pazartesi «Midas'ın Kulakları» (F. Tüzün), Çarşamba «La Traviata» (G. Verdi), Perşembe «Üçlü Bale», Cumartesi «Yarasa» (J. Strauss) 20.30.

ÖZEL TİYATROLAR:
ÇAĞDAŞ SAHNE (27 77 01) Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi 16.45-18.15.
AST (17 56 31) «Sakıncalı Piyade» Pazartesi hariç her gün 15.30-18.30-20.30. (Pazartesi film gösterileri)
[illegible] SEREZLİ-TOLGA AŞKINER (25 08 16) «Nalınlar» Pazartesi hariç her gün 18.30-21.15.
ANKARA BİRLİK (29 62 80) «Güneşin Katli» 16.00-20.30.

İSTANBUL

ŞEHİR TİYATROLARI:
FATİH: (26 53 80) «İşgal» Perşembe, Cuma C.tesi 21.00; C.tesi 15.00. «Yolcu» Çarşamba 21.00, Pazar 15.00 ve 18.00. «Palyaço» (Çocuk Oyunu) Pazar 11.00.
HARBİYE: (40 77 20) «Eşeğin Gölgesi» Pazar, Pazartesi, Salı dışında her gece 21.00 C.tesi 15.30 «Coriolanus» Pazar 15.30. «Hadi Öldürsene Canikom» Pazar 18.30.
KADIKÖY: (36 31 21) «Hülleci» Çarşamba, Perşembe 21.00 «Büyük İkramiye» Cuma 21.00, C.tesi 15.30. «Sapak» C.tesi 21.00. Pazar 15.30 ve 21.00.
TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: (44 79 58) «Cesaret Ana ve Çocukları» Çarşamba, Perşembe, Cuma 18.30, C.tesi 15.30 ve 21.00 Pazar 15.30.
ÜSKÜDAR: (33 03 97) Pazartesi, Salı oyun yok. «Ay Işığında Şamata» Her gece 21.00 C.tesi 15.30. «Yorgun Savaşçı» Pazar 15.30. «Taranta Babu'ya Mektuplar» Pazar 13.00. «Birlikten Kuvvet Doğar» (Çocuk Oyunu) Çarşamba 14.30 Pazar 11.00.

ÖZEL TİYATROLAR:
DOSTLAR TİYATROSU: «Devrik Süleyman» (Anya Manya Tiyatrosu) Salı, Pazar 21.30. Çarşamba, C.tesi 15.30 ve 18.30. Perşembe, Cuma 18.30. Pazar 15.30 ve 21.30. «İkili Oyun» (Küçük Sahne) Çarşamba 15.15. Perşembe, Cuma, C.tesi, Pazar 18.30.
DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) «Çıktık Açık Alnla» P.tesi dışında 21.30, Çarşamba, C.tesi, Pazar 18.30.
ÇEVRE TİYATROSU: (25 01 78) «Olur Böyle Vakalar» P.tesi, Salı dışında her gece 21.15. C.tesi, Pazar 15.00 ve 21.15.
KENT OYUNCULARI: (46 35 89) «Bir Daha Oyna» Salı, Perşembe 21.15, Çarşamba 15.00 ve 21.15. «Seneye Bugün» Cuma 21.15. «Yürüyen Geceyi Dinle» C.tesi 18.00 ve 21.15. Pazar 15.00 ve 18.15.
A. POYRAZOĞLU, K. ABAY TİYATROSU: (K. Sahne 49 56 52) «Bizim Sınıf» P.tesi dışında 21.15, Çarşamba 18.30, C.tesi, Pazar 15.30.
G. ÖZCAN-G. ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) «Yeter Artık» P.tesi dışında her gün 21.00. C.tesi, Pazar 16.00.

MİNİ YORUM

«ZENGİN MUTFAĞI»

Fatih Şehir Tiyatrosu'nda izlediğimiz, Vasıf Öngören'in yazdığı «Zengin Mutfağı» ilgiyle izleniyor. Toplumsal ilişkileri çelişkileriyle birlikte ele alarak yorumlayan oyun Mart ayı ortalarından sonra Üsküdar Şehir Tiyatrosu'nda sürecek.

MUTLAKA GÖRÜLMELİ

SİNEMA

ANKARA

SİNEMA BATI (18 83 23) Gecelerin A[illegible] A. Delon. 12.15-14.30-16.45-19.21.15
KIZILIRMAK (25 53 93) Animal/Hayvan (4. hafta) (R) J. P. Belmondo-R. Welch 14.15-16.30-18.45-21.15.
K. DERE/ÇANKAYA:
ÇANKAYA (28 07 80) Taksi Şoförü (2. hafta) (R) K. İnanır-B. Alkan 14.30-16.45-19-21.15.
SİNEMA AKÜN (27 76 56) Suspiria (4. hafta) (R) 12.15-14.30-16.45-21.15.
TALİP (28 00 39) Adalar Güzeli (2. hafta) (R) Z. Arsya - Bebe Raglini 14.30-16.45-19.00-21.30.
MALTEPE:
DERYA (29 96 18) Çöpçüler Kralı (R) K. Sunal-A. Gruda 12.15 devamlı.

BAHÇELİEVLER:
AKİ (13 48 73) Kelebek (3. hafta) (R) S. Mc Queen-D. Hofmann 14-16.15-18.30-21.00.

İSTANBUL

BEYOĞLU:
AS (47 63 15) Kelebek (4. hafta) S. Mc Queen (Ri)
EMEK (44 84 33) Kartal Kondu (3. hafta) M. Caine (Ri)
DÜNYA (49 93 61) Zaman Dursa da (Ri)
[illegible] Hedefteki Adam, A. Quinn (Ri)
KONAK (43 26 06) Hedefteki Adam A. Quinn (Ri)
LALE (44 35 95) Babanın Evlatları T. Akan
YENİ MELEK (44 42 89) Kelebek (4 hafta) S. Mc Queen (Ri)
İSTANBUL:
İPEK (22 25 13) Yansın Bu Dünya A. Şenses. 2. Kan - K. İnanır-N. Nazır
ŞAFAK (22 25 13) Kelebek (3. hafta) S. Mc Queen (RT)
KADIKÖY:
REKS (36 01 12) Babanın Evlatları - T. Akan.
SÜREYYA (36 06 02) Tüm Bir Yaşam G. Becaud (RF)
ÜSKÜDAR (33 24 75) 1- Memiş-B. Nacar 2- Muz Sever misin-M. İnselel.

ÖNEMLİ TEL.

ANKARA

Demiryolları Danışma: 11 06 20
Türk Hava Yolları Danışma: 22 27 20.
Yangın: 00
Sıhhi İmdat: 06 - 24 13 20
Elektrik Havagazı arıza: 29 34 25
Su arıza: 10 55 15
Belediye Zabıtası şikâyet: 24 32 85
Trafik şikâyet: 19 33 81 - 19 33 82
Karayolları Haberalma: 17 49 93
Ankara Hastanesi: 19 21 80
Atatürk Sanatoryumu: 14 30 86
Doğumevi: 24 22 93
Tıp Fakültesi Hastanesi: 19 21 60
Belediye Hastanesi: 25 06 05

İSTANBUL

YANGIN:

Fatih	24 11 24
Beşiktaş	48 33 84
Sarıyer	62 14 06
Adalar	51 60 81
Beyoğlu	40 77 77
Üsküdar	33 20 30
Kadıköy	36 08 72
Bakırköy	71 64 66
İstinye	63 60 20

TREN:
Haydarpaşa: 36 04 75 - 36 20 63
Sirkeci: 27 00 50
VAPUR:
Şehir Hatları Danışma: 44 42 33
Deniz Yolları Danışma: 49 18 96

UÇAK:
Taksim: 45 24 54
Sirkeci: 22 88 88 - 23 48 06
Gümüşsuyu: 45 70 55

NÖBETÇİ ECZANELER

ANKARA

BAHÇELİEVLER:
ÇAMLICA (Emek Mahallesi 9. Cad. No: 14), SONDURAK (Bahçelievler Sondurak No: 76, Tel: 13 20 31), YÜKSELOĞLU (Emek, Şenyuva Kooperatif Evleri 7/A)
YENİMAHALLE:
YENİMAHALLE (Ragıp Tüzün Cad. No: 125, Tel: 15 39 92), YILDIRIM (Karşıyaka, Demetevler İvedik Cad. No: 123 Tel: 15 49 70).
CEBECİ:
FAKÜLTE (Mamak Cad. No: 31, Tel: 19 33 48), DENİZ (Ulucanlar Cad. No: 78/A, Tel: 19 32 98), SEYMAN (Kayaş, Yozgat Cad. No: 15).
KAVAKLIDERE-ÇANKAYA:
KÜÇÜKESAT (Küçükesat Cad. No: 73/A, Tel: 17 69 16), MERİH (Ayrancı, Güvenlik Cad. No: 75/13), ONUR (Yuk. Ayrancı, Hoşdere Cad. No: 48/25-A), ÖVEÇLER (Dikmen, Öveçler 11. Durak No: 603), BELİN (Farabi Sokak No: 48/A).
YENİŞEHİR-KIZILAY:
ÇANKAYA (Y. Şehir, Meşrutiyet Cad. No: 6/9, Tel: 12 27 90), GÖNÇ (Maltepe, G. M. Kemal Bul. No: 47), AKAY (Küçükesat, Akay Sokak No: 16), NAMIK KEMAL (Namık Kemal Mah. 3. Sokak No: 1/A, Tel: 12 23 24), KOLEJ (Ziya Gökalp Cad. No: 32, Tel: 17 03 85).
SAMANPAZARI-ULUS:
BEZGİNOĞLU (Talatpaşa Bul. No: 165/D), SOLMAZGÜL (Anafartalar Cad. Kardeşeci Han No: 141/7), GÖKÇE (Fevzipaşa Mah. Rüzgârlı Sokak No: 14).
ALTINDAĞ:
HÜLYA (Yenidoğan Cad. No: 163), ESENDAL (Baraj Yolu, Yeşil Mah. Dörtyol Dur. No: 79/A), KUTLUBAKİ (Keçiören, Nuri Pamir Cad. No: 12), SİTE (Gülseren Siteler Mah. Demirhendek Cad. No: 86/A), ÖNAL (Etlik, Gen. Dr. Tevfik Sağlam Cad. Bakkal Dur. No: 125)
SİNCAN:
SİNCAN (Yenimahalle Meltem Sokak Bila No)
GÖLBAŞI:
GÖLBAŞI (Gölbaşı Hükümet Cad. No: 12).

İSTANBUL

BEYOĞLU:
REBUL (46 31 15 - 44 03 54), HAYAT [illegible] LA (45 79 84), DOĞU KARADENİZ (45 36 4[illegible]), [illegible] (44 22 69), ÖZDEN (Fatih Sultan Cad. No: 33), KARAKÖY NUR (44 95 78).
BEŞİKTAŞ:
MERAL (46 22 04), HEKİMMOĞLU (66 56 78), AKALAY (64 08 37), AYFER (Ortaköy), TURHAN (Arnavutköy)
ŞİŞLİ:
MARMARA (40 73 61), FITRAT (47 20 28), NİŞANTAŞI (48 29 26), OKMEYDANI (48 44 03).
SARIYER:
TÜLİN (62 19 07), ULUSOY (Rumelihisar üstü)
FATİH:
İFFET (23 55 15), AKŞEMSETTİN (22 28 67), ÇAĞIN (25 14 69), BİLGİN (21 15 42), KEREM (Odabaşı), DUYGU (23 57 09), ŞİFA (21 65 52).
EMİNÖNÜ:
BEŞİRKEMAL (22 14 86), ANADOL (22 48 81), DİVAN (22 05 19).
EYÜP:
PETEK (23 34 10), AYDIN (Bayrampaşa), GÜZİN (Bayrampaşa), ÖMÜR (Rami), GÜRSOY (21 86 02).
ZEYTİNBURNU:
TAFLAN (21 06 19).
GAZİOSMANPAŞA:
TÜLİN (78 10 75), GÜLEÇ (Küçükköy).
KADIKÖY:
S. KUTMAN (37 09 10), ÇİÇEK (35 59 99), UYSAL (37 97 95), DALAN (38 03 17).
KARTAL:
BAŞKAYA (53 31 36), PENDİK (54 08 38), BİROL (52 02 69), MİNE (58 46 66), YENİ CEVİZLİ (52 17 55).
ÜSKÜDAR:
BİZİM (Zeynepkamil, Çinili Hamam Sokak No: 34/3), FÜSUN (Acıbadem), NÜMUNE (37 32 84).
ADALAR:
Y KINALI (Kınalıada), HALK (Büyükada)

liseli gençlik
ORTAÖĞRENİM GENÇLİĞİNİN AYLIK SİYASİ YAYIN ORGANI ☆ Sayı: ☆ 250 krş.

- YENİ HÜKÜMET VE ACİL İSTEMLERİMİZ
- OKUL YÖNETİCİLERİNİ EĞİTSEL KOLLARI VE ÖĞRENCİ BİRLİĞİ'Nİ İŞLETMEYE ÇAĞIRIYORUZ! İŞTE YÖNETMELİK!
- İSTANBUL MATBAACILIK MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİ KONUŞUYOR!
- GERİCİ - FAŞİST DERS KİTAPLARINI KALDIRACAĞIZ!
- BAŞARISIZLIK ÖĞRENCİDE Mİ? ARKADAŞLARIMIZ NE DİYOR? ÖĞRETMENİMİZ NE DİYOR?
- SEMRA ÖZDAMAR İLE BİR KONUŞMA
- MÜJDAT GEZEN BİZİMLE!
- DÜNYA GENÇLERİYLE KARDEŞLİK POSTASI
- LİSELERARASI SPOR KARŞILAŞMALARINI DOSTLUK - DAYANIŞMA GÖSTERİLERİNE DÖNÜŞTÜRELİM!

FİATI: 250 kr.
ABONE: 6 Aylık 15 T.L. — 12 Aylık 30 T.L.
Toplu istekler ödemeli olarak gönderilir.
ADRES: Aksaray Cad. Ceylan Sok. Başoğlu İşhanı 11/12-B Aksaray/İSTANBUL

TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM

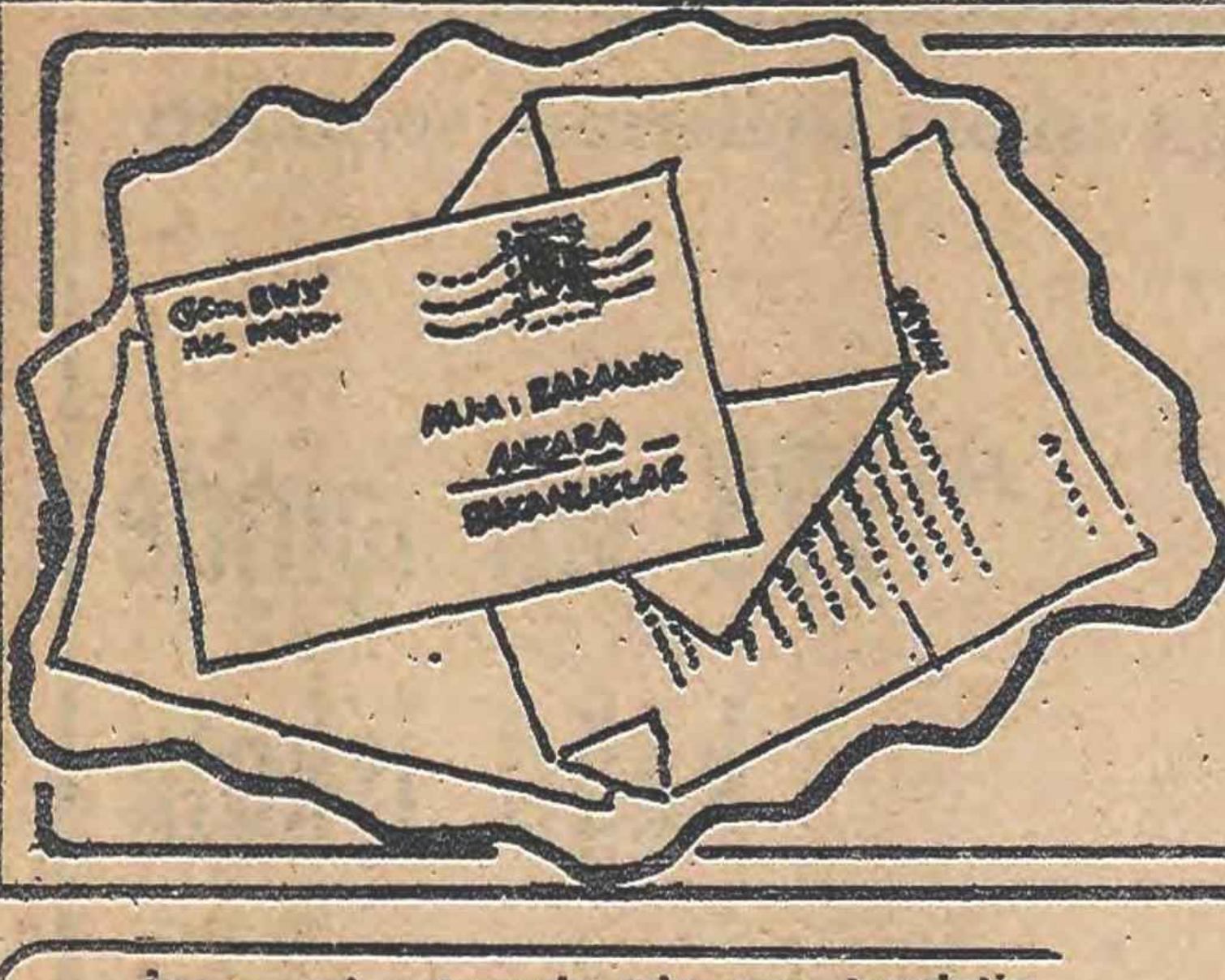

Bir Bakana Mektuplar

Süleyman COŞKUN

Tuvalet sorunu ve millî dava

3

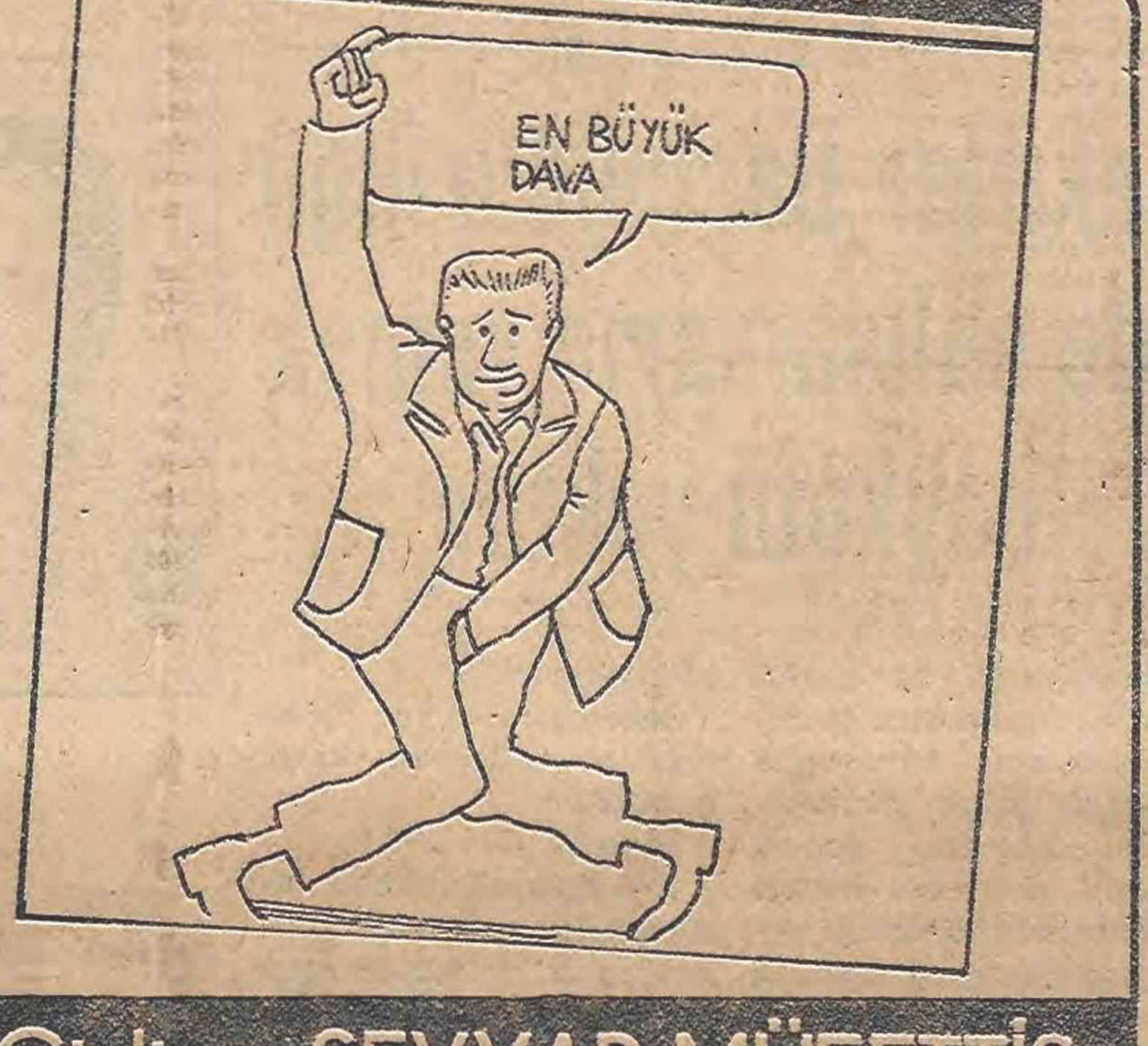

İnsan yol ortasında sıkışınca tuvaletin ne denli önemli bir sorun olduğunu daha iyi anlar. Bir İzmirli sayın yurttaşımız da otobüste sıkışmış. İşte o anda bu konunun ne denli önemli olduğunu anlamış. Hatta bu vatandaşımıza göre tuvalet sorunu ağır sanayi sorunundan daha da önemli imiş bize kalırsa... Uzun lafa gerek yok işte mektubu:«10.3.1977 tarihinde Ankara'dan otobüse bindim. Afedersiniz küçük abdestim geldi. Şehir dışına çıkmıştım. Otobüsü durdurmak olmaz, gittikçe sıkıştım. Durak Afyon. Defi tabiimi defettim. Aklı selim bir kimseyim çünkü. Otobüste arka tarafında küçük bir tuvalet lazım. Hatta teyyarede dahi var. Mesela bir kadın, hasta bir erkek, hasta bir çocuğu saiim dahi olsa aldırmazsınız. Defi tabii en önde gelen bir zarurettir. Onun için .... bakanlığını alakadar edecek bir gerçek olduğu kanısına vardım. Lütfen kusura bakmayınız. Kaba bir ihtiyaca değindim. Otobüs yolda dursa iş sahibi, ticaretçi, ziraatçi, turist geç kalacak. Birinci sınıf olabilmesi için bir işletme restoran kahve, lokanta, sinema sayamadığım birçok ticaret yerlerinde zaruridir. ve zaruri kılınmıştır. Gerek personel, gerekse müşterileri bakımından. Onun için sizlere iki satırlık bir mektup yazmayı ihmal etmedim. Benim kanaatımca milli bir davadır. Telefuzum kabahat ise özür dilerim. Eğer medeni ihtiyaçlarımızı anlatabilmişsem mutluyum ve payidarım. Sayın Bakan evvela mektup yazarken hal ve hatır sorulur. Sağlık ve sıhhatleriniz sorulur, Ama bendeniz milli davaları öne alan kimseyim. Özür dilerim. Kaba hareket ettim. Tekrar affımı rica ederim.

Gizli ve SEYYAR MÜFETTİŞ

Gizli Müfettiş Seyyar ... Fa... K... hemen hemen her yerde her zaman teftiştedir. Aklınıza, hayalinize gelebilecek, gelemeyecek her yerde o vardır. İnceden inceye kontrol ettikten, inceledikten sonra raporunu hazırlar. Raporunu yazdığı kâğıdın en üstüne bir mühür basar «gizlidir» notunu da düştükten sonra, rengarenk bir şekilde incelemelerinin sonucunu kaleme alır. Rapor bittikten sonra bir zarfa yerleştirir. Kırmızı mumlu mühürle zarfı mühürleyip ikinci bir zarfın içine bırakır. Bu ikinci zarfı hiç belli olmayacak şekilde göndereceği makama hitaben doldurur. Artık raporun gizli olduğu kimse tarafından anlaşılmaz hale gelmiştir. Gider postaya atar. İşte seyyar vede gizli müfettiş ... Fa... K'nin bir raporu:

«Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına, Sağlık Müdürlüğü Hesap-İş Bölümü — ANKARA:

1. Çevremizde bazi okullarde kabakulak, bit görülmüştür

2. Urfa'da bulunduğum sirada aşuri derecede ölüme yol açmişdi şimdi ise durmuştur.

Sikorta ve sokaklarda ele geçirilmiş ilaçlar, Alman tesirli (Z) kadınlar sabotaşla ölüme yol açtiği maddi ve manevi kanahatımla raporu tanzim edilmiştir.

3. Anarşistler de şöyle diyor: çok ölsünler biz rahat yaşayalım diyor. Talebelerin de aynı ilaç içmekle anormala ve başları betono döndüğü maddi ve manevi anlaşılmıştır. Belirtilerin emirlerinizi arz eylerim.»

Geçmiş partiler ve Sağlık Bakanı

Türkiye'den kilometrelerce uzakta çalışmakta olan kimseler biraraya gelip ülke sorunları ile ilgili konularda tartışma açarlar vede aralarında tartışma çıkarsa ne yaparlar? Ne yapacaklar. tartışma konusu ile ilgili belge ararlar. Bulamazlarsa? O zaman en güvenilir kaynak bakandır. Yazarlar sorunlarını bakana alırlar cevaplarını:

«Burada birkaç arkadaşız. Birgün geçmiş partilerden söz açıldı. Bunun içinde bulunan Tokat'lı arkadaşlar konuyu ele aldılar ve şöyle dediler. Sayın Nihat Erim'in Başbakanlığında Sağlık Bakanı Türkan Akyol'dan sonra Cevdet Aykan bey de Sağlık Bakanlığı yaptı diye konuyu genişlettiler. Birazı yaptı dediler. Birazı yapmadı dediler. Arkadaşların birinde olan Tercüman Gazetesini aradık bulamadık. Frankfurt'taki Tercüman Gazetesine telefon ettik, orada da aradılar bulamadılar. Şimdiyse sizin daha iyi aydınlatacağınız için sizi uygun bulduk. Bu hususta gerçeği bize yazarsanız şimdiden sevgi ve selamlarımızı yollarız. Vaktinizi aldığımız için özür diler, burada bulunan arkadaşların cümlesi selam eder, ellerinden hürmetle sıkarız. Allahtan hayırlı işler dileriz.»

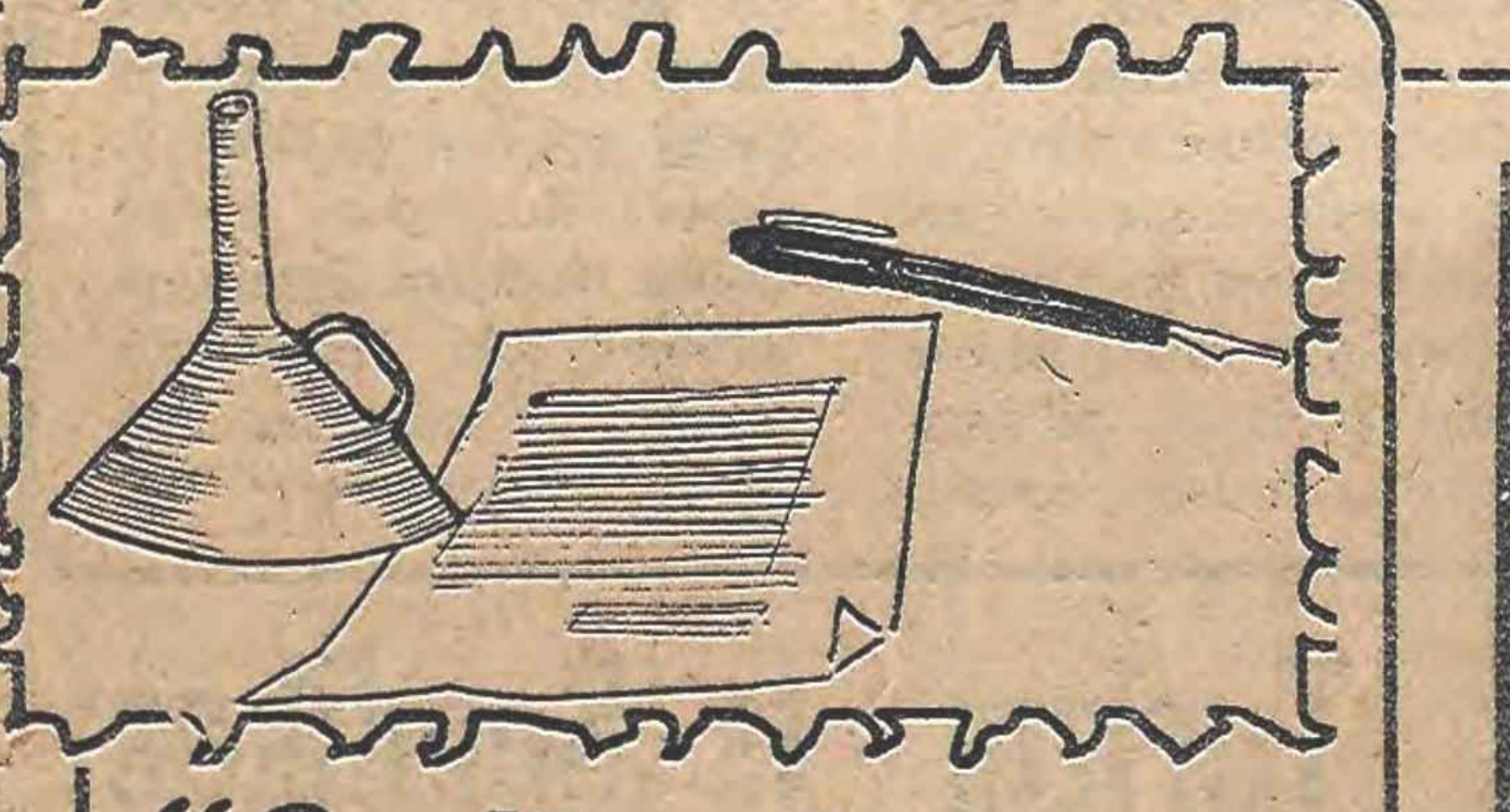

"Ondört, ben örttüm sende ört,,

«Tüm ezilen, satış edilen insanlar adına gereğini dileyenler» imzasiyle yazan Tireli Makine Mühendisi mektuplarında sürekli olarak bir tekerleme kullanıyor. Bu tekerlemenin anlamı ne? Neden kullanıyor hiç belli değil... Onun için önemli olan davasını savunmak... Her mektubu bir ufak romanı andıran mühendisin mektuplarından bazı derlemeler yaptık. Dizimizi bu ilginç mektuplarla bitiriyoruz:

«Yersiz. ve yoğun haksızlığın her şeyin tavzih, tezyid ve ref olunacağı gerçektir. Üzerimizde acımasız Allah korkusuz, faziletsiz zorbalığa huzura getirdiğimizde, vatandaş olarak himmet, himaye, iane, dilemek için mi geldik. Yoksa yurt sathında çok acı gerçekleri yansıtan maddi çıkarcılık içinde parasal vurgunculukla insan özgür varlığını eşitliliğini hürriyetlerin satılmasına vesile olan sarılması çok ağır faturaları masum vatandaş ödeye dursun diyecek mi?

Galiz imalı saldırımızın olduğundan bahisle, sarılması çok güç yaraları adam sende diyerek, ONDÖRT BEN ÖRTTÜM, SEN DE ÖRT diyerek, Ankara'nın renkli alemlerine dalıp bukelamun gibi renk değiştirerek yarasa uykusüna dalıp at kenara denecek bir yazı serisi bülteni mi sanıyorsunuz.

Sayın saygı değer bakan, size sesleniyoruz. Vatandaşa çöplüten gelen bir nesne gözüyle bakılıyor...

Hiç sebepsiz maf edilen hayatımızı tarih yazacaktır. Yıllar yılı da geçse kin ve garaz duygularını kamçılayan, bu efallı raporlarda, yeni hiç sebepsiz bedeni ruhi şehevi arzularına ram uydu olup hastane değil renkli gecelerde, sevişme tekniği ile rapor ittihazıyla olayın tarzı cereyanı, kesafeti, oluşu giysilerdeki duruma göre, kurşun önce göbeğe sıkılacak. O gün iddia vechile karı üst üste iki şalvar giyecek. Önce bellastiğinden 5 cm. altında üst şalvarda 10 cm.'lik delik açıp diğer şalvara geçmeyecek. Konbinezona geçmiyecek, göbekte yara yanık yapmıyacak. Külotu delmeyecek. Karın nahiyesinde, baldır nahiyesinde, oradan da diz üstü nahiyesinde, şalvarlarında delik açmayacak. 1 cm.'lik çizik sıyrık yapacak...»

Bir milletvekiline üç masa on üç sandalye

Adı mahfuz İsmail Aldemir Bey düşünüp, taşınmış bu Türkiye'nin aksaklığı nedir diye... Sonra bulmuş. Türkiye'nin yönetim mekanizması bozuk. Cumhurbaşkanından başlayıp meclisleri, değiştirdik mi mesele tamam. Meclislerin değişmesi deyince önce senatodan başlamak gerekiyor işe. Bir referandum öneriyor İsmail Bey ve Senatonun hemen lağvedilmesini istiyor. Adı Mahfuz İsmail Beye göre Senato bir fantazi ve büyük külfet Türkiye için. Senato yüzünden Millet Meclisi de gerek adını kaybetmiştir. Senato yüzünden Meclisin «Büyük» sıfatı ortadan kaldırılmıştır. Kısacası ülkeye hem maddi hem de manevi bakımdan külfet olan senato'nun ortadan kaldırılması için bir an bile zaman kaybedilmemelidir.

Cumhurbaşkanlığına da yeni bir şekil verilmesi zorunludur. İsmail Beye göre. Ülke tek başkanlık esasıyla yönetilmeli Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık aynı mümtaz kişide birleştirilmeli bu «mümtaz kişiye» başkan sıfatı verilmelidir. Başkan Türkiye Cumhuriyeti bakanlar kurulunun, Yüksek İdare ve Fen kurulunun ve Türk milleti ile Türkiye Cumhuriyeti Devletinin tabii başkanı sayilmalıdır.

Bütün bunlar sorunun çözümü için yeterli sayılmaz kuşkusuz. Millet Meclisi de nizama intizama sokulmalıdır. İsmail Alkan bir bakana gönderdiği mektupta Millet Meclisine verilecek yeni şekille ilgili olarak şunları söylüyor:

«Cumhuriyet senatosunun lağvı ile, bu yüce meclis eski ve ilk adı olan Türkiye Büyük Millet Meclisi]ne dönüştürülmelidir.

1. Milletvekilleri sayısı daimi ve kesin olarak 300 üyeye indirilmelidir.

2. Milletvekilleri sekreteryası Meclise bitişik ayrı bir bina içinde rahat çalışmayı ve ziyaretçi kabulünü teminen her üyeye bir oda 3 masa, sekreter, telefon, daktilo makinesi ve 13 sandalye sağlanmalıdır.

3. Kanunları birleştirme ve yenileme daimi komisyonu kurulmalı, bütün eski ve dağınık kanunlar süratle birleştirilip yenilenmelidir.

4. Meclisin iç yerleştirme şekli, asansörlere ve merdivenler çıkmaya gerek duyulmamak şartıyla, Parti grupları ve Komisyonlar, sıra ile giriş, zemin ve birinci katlara yerleştirilmelidir. Bütçe Komisyonu bugünkü Cumhuriyet Senatosu Genel Kurul salonuna taşınmalıdır.

5. Ahşap tadilatla, salonlar rampalı enfi şeklinde yapılmalıdır.

6. Koridor ve kulis duvarları buzlu cam yapılmalı, böylece gündüz elektrik israfı önlenmelidir.

7. Meclis binasının içi yeterli ve modern floresans lambalarla ışıklandırılmalıdır.

8. Meclisin dışı ve bahçeleri akşamları aydınlatılmalı ve yine floresans veya neon lambalar kullanılmalıdır.

9. Meclis otoparkı, yağlama yıkama binası betonarme karkas ve bin araçlık yapılmalıdır.

BİTTİ

'tırmık,

AYDIN ENGİN

Ölçüler değişirken kafalar değişmezse...

Oldukça «tuzukuruların» bulunduğu bir sohbette idik. Söz dönüp dolaşıp ilkin MESS grevlerine, ardından MESS sözleşmesine, oradan Erdemir sözleşmesine, oradan da genel olarak işçilerin son yıllarda imzaladığı sözleşmelere geldi. Sohbettekilerden biri döktürmeye başladı:

— Oh be!.. İşçi olmak varmış vallahi... İki yılda bir toplusözleşme... Ondan sonra gelsin zamlar, gelsin ikramiyeler... Ohhh, keka...

Evet, «keka» da bitmiyor ki, sözün sonu gelmiyor ki...

— Siz gazetecisiniz bilirsiniz, bugünlerde şöyle ortalama bir toplusözleşmede işçilerin aldıkları haklar ne?

Bildiğimiz kadarıyla, ortalama bir toplusözleşmenin koşullarını sıralamaya çalıştık:

— Ücretlere, saatte 600 kuruş ile 800 kuruş arasında değişen zam alınır. Ayrıca yıllık ikramiye miktarı üç maaşla beş maaş arası değişir. Doğum, evlenme, ölüm hallerinde 2 bin lira ile 4 bin lira arası bir prim alınır. Ayrıca ya fabrikanın araçları ile ulaşım sağlanır yada günde 10 lira kadar yol parası alınır. Başka... Gece vardiyasında çalışanlar ücretlerini yüzde 10 ile yüzde 30 arası zamlı alırlar. Çocuk parası olarak çocuk başına 50 lira filan fark alınır...

— Günde mi?

— Yok deve. Ayda tabii.

— Peki başka?

— Başka... Eğitim yardımı adı altında ilk okulda okuyan çocuklar için aşağı yukarı ayda 200 lira, orta okul ve lisede okuyanlar için 400-500 lira, üniversitede okuyanlar için bin lira filan ödenir. Yakacak yardımı olarak ayda bin ila iki bin lira arası bir para verilir... Kıdemli işçilere, her kıdem yılı için saat ücretine 5 yada 10 kuruş kıdem zammı uygulanır...

Bir hanımcağız atıldı lafın burasında..

— Gördünüz mü? Keka tabii... Bir hesaplasanıza... 800 kuruş saat ücretine zam günde yapar 64 lira. Ayda 1920 lira. Beş maaş ikramiye diyorsunuz. Demek ayda yarım maaş da ikramiye... Yani aşağı yukarı günde 10 liradan ayda üç yüz lira yol parası, üç çocuğu olsa 50 liradan ayda 150 lira, ilk okul çocuğu için 200, lise için 500, etti 700, bin de üniversitedeki için etti bin yedi yüz... Sonra doğum için iki bin, ölüm için iki bin, evlenme için iki bin... Toplayın bakalım ne etti? Bir de eski maaşı var... Ona da diyelim ayda 4 bin 500 lira...

Bu kadarı bile can sıkıntısından esnememize yeterdi ama, kabalığı göze alamadık, çaresiz sorduk:

— Bir kere yılda işçinin ana baba, karı, çocuk gibi yakınlarından birinin öldüğünü yada doğduğunu varsayıyorsunuz. Üstelik fabrikada her işçi için bu geçerli oluyor... İkincisi galiba her işçi her yıl bir defa evleniyor ki iki bin de ordan alıyor...

Hanımcağız kırıttı ve kıvırdı:

— Canım hadi orda hata yaptık diyelim... Öteki zamlar yalan mı?

— Toplayın peki. Ne yapıyor hepsi?

Şöyle parmak hesabına girdi, denedi, beceremedi. Yardımcı olduk:

— Sekiz bin desek?

Gözleri parladı hanımcığın. Bu kadarını beklemiyormuş anlaşılan.

— Diyelim tabii. Demek bu kadarı buluyor ha? Ayda sekiz bin lira...

Kabalığı göze alıp kestik sözünü:

— Brüt.

Anlamadı:

— Efendim?

— Brüt, brüt. Yani içinde vergi ve sigorta primi kesilecek.

Aptal aptal sordu:

— Çok tutar mı?

— Eh, brütün yüzde 40'ını bulur.

— Yani?

— Yanisi, işçinin eline sonuçta dört bin sekiz yüz lira geçer yada geçmez...

Biraz şaşırmış, bir «yaaa» çekti. Üsteledik:

— Yaaaaa... Kaç para kira veriyorsunuz hanımefendi?

— Üç bin... Kalorifer hariç...

— Demek işçi olsanız sizin şimdiki eve benzer yerde oturamayacaksınız? Ne güzel ayakkabılarınız var.

— Hayko'dan...

— Yani 800 lira filan...

— Yooo ben ucuzlukta aldım. 710 liraya...

— Anlaşıldı, böyle bir ayakkabıyı da giyemeyecek, sizin o işçi? Başka sayayım mı?

Kıvırmanın sonu yok:

— Evet siz de haklısınız ama... Az da kazanmıyor artık işçiler ama...

Köşede oturan yaşlı teyzeye döndük. Yaradana sığınıp sorduk:

— Teyzeciğim sizin gençliğinizde bir işçi kaç para alırdı günde?

Teyze şöyle bir düşünüp cevapladı:

— Tütün rejisinde çalışan bir tanıdığım vardı. Günde 150 kuruş yevmiye alırdı.

— Güzel. Şimdi de aşağı yukarı 150 lira gündelik alan işçiler var. Yani ayda 4 bin 500 lira net...

Teyze, başıyla onayladı dediğimizi. Biz sürdürdük:

— Teyzeciğim o zamanlar etin kilosu kaçaydı?

— Vallahi çocuğum... Dur bakayım.. Aa, evet, evet... 25-30 kuruşa halis kuzu etini alırdık...

«Hayko» ayakkabısı giyip, 3 bin kira veren hanımcağıza döndük:

— Şimdi etin kilosu kaça?.

— Bizim kasapta 100 lira.

Başlangıçta sıkıldığımız lâf trafiği şimdi bayağı eğlendirici olmaya başlamıştı. Gene teyzeye döndük:

— Teyzeciğim sizin zamanınızdaki yevmiye ile kaç kilo et alınırdı.

Teyzenin cevabına fırsat kalmadan, birisi kopya verdi:

— Altı kilo.

— Peki şimdi ne kadar alınır?

Cevabı, baştan beri bülbül gibi öteş hanım verdi:

— Bir buçuk kilo...

— Teşekkür ederim...

Evet, böyle deyip kapattık sohbeti. Onlar da sözü böylesine havada bırakıp kesmemize hiç mi hiç itiraz etmediler. Ev sahibesi çay ikram etti. Söz çay'a geldi. Deminki hanımcık:

— Şekerim çok bozuldu yerli çaylar... Geçenlerde bir early gray buldum. Nefisti... Baksanıza bu da güzel... Yerli mi, karışık mı?...

Gibisinden bülbül misali şakımasına devam ediyordu...

Biz televizyondaki maçı izlemeyi tercik ettik...

(İkinci Bölüm)

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

Ender Kamil BOYACI

2

Kudretli Albay'ın 14'leri ve göle çalınan maya

DÖRDÜNCÜ ADIM - MİLLÎ BİRLİK PARTİSİ...

Haziran ayının ilk yarısında ortaya Millî Birlik Partisi kurulacağı söylentileri çıktı. Tecrübeli ve kurt Türkeş.

A — Seçim yapılacaksa bir parti kurup onun başına geçmek,

B — Ya da hiç seçim yaptırmamak yoluyla iktidarda temelli kalmak istiyordu.

Bu sırada İnönü de boş durmuyor, «erken seçim»in yararlarından sözediyordu.

14 Haziran 1960 günü Komitecilerden Albay Sami Küçük, «Millî Birlik Partisi olmadığını» bildirerek, parti kurulacağı söylentilerini yalanladı.

Kudretli Albay Türkeş, müstakbel partinin herşeyden önce para ve propaganda işi olduğunu anladı. Partiye para ve yayın organı aramağa başladı.

Yayın organı işinde zamanın «becerikli» iş adamlarından İktisat ajansı sahibi Ziya Tansu, Türkeş'e yardıma girişti. Bu arada milyoner bir iş adamı da YENİ İKTİDARA (?) gerekli her türlü maddî yardımı yapacağını söylüyordu.

Kurnaz Türkeş, parti kurma fikir ve girişiminin Başkan Gürsel'den geldiği rivayetini yaydı. Partiye eski D.P.'lilerden Ekrem Alican da girecek ve Millî Birlik Komitesi üyeleri de bu partide politikaya atılacaktı. Türkeş'in amacı, başı koparılmış ve fakat gövdesi sağlam olan D.P.'nin demirkıratına süvari olup temelli iktidarda kalmaktan başka bir şey değildi. Ortada kalan D.P.'nin sağlam gövdesinin oylarını toparlayıp iktidarda kalmak da Türkeş için bir alternatifti. Öteki alternatif, Nazi darbesiydi...

Ziya Tansu, bir bankadan yüklü bir kredi aldı. Tansu hakkında Millî Birlik Komitesinin adını kullanarak para toplamaktan dolayı hakkında soruşturma açıldıysa da bu iş halledildi.

ÖNCÜ GAZETESİNİN KURULMASI:

Türkeş'in müstakbel partisinin «ideologu» görevini Prof. Aydın Yalçın üzerine alıvordu. Öncü Gazetesi, kısa bir süre içinde Alparslan Türkeş'in ve Millî Birlik Komitesinin sözcüsüymüş gibi yayınlanmaya başladı.

POLİTİK YATIRIMIN YÖNÜ:

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, D.P. kodamanları Marmara'da bir adadaydı. D.P. hukuken vardı. D.P.'nin sağlam gövdesi korunarak başı kopartılacak, D.P. mahkeme kararıyle kapatılıp Türkeş'in partisine eski D.P.'lilerin oyları akıtılacak ve bu arada İnönü ve C.H.P.'nin yıpratılmasına çalışılacaktı. Türkeş için en büyük iki engel, Millî Birlik Komitesi içindeki karşı grup ve C.H.P. ile C.H.P. Başkanı İnönü'dür.

Türkeş, hemen iki çömez buluverdi: Bunlar Gökhan Evliyaoğlu ile Hâmi Tezkan idi. 21 Haziran 1960 tarihli HAVADİS gazetesinde Gökhan Evliyaoğlu şunları yazıyordu:

«Tarihin bu safhasında işe el koymuşken Ordunun müesseseler kurmak, cemiyeti ahlâki bir filtreden geçirmek gibi uzun işleri vardır. Bu dertleri halletmeden işi politikacılara bırakmak yanlış olur.»

Evliyaoğlu, bu yazısında Türkeş'in ağzından konuşuyor, temelli ve seçimsiz bir iktidardan yana görünüyordu. Seçimin süresiz ertelenmesi veya hiç yapılmaması Havadis'in savunduğu ateşli bir fikir oldu.

25 Haziran 1960 tarihli Havadiste Türkeş'le Hâmi Tezkan'ın resimleri birinci sayfada yanyana yer alıyordu.

1944'lerde Nazilerin yanında olan Peyami Safa da bu ekibe katılınca «trio» kurulmuştur. 1944'lerin Führer hayranı Peyami Safa, «Bizim askerî idareye bir muhalefetimiz yok. Hatta askerî idarenin lüzumuna ve devamına birçoklarından daha fazla inanıyoruz» (Havadis, 4 Temmuz 1960) diye yazarak bu kez de Türkeş'ten yana kalemini kullanıyordu.

O sırada Cumhuriyet'te Nadir Nadi, bir an önce secimlerin yapılmasında fayda bulunduğunu yazınca Havadis 8 Temmuz 1960'da «SEÇİMLER İÇİN VAKİT ERKEN» başlığını atıyordu.

Türkeş namına kalemşörlük yapan Havadis 10 Temmuz 1960'da da şunları yumurtluyordu:

«Milli bünyenin tesbiti, milli bünyeye uygun müesseseler kurmak, tehlikeli muzır cereyanlarla mücadele etmek gibi işler var. Bu telâş neden? Önce hürriyet ve adalet gerçekleşecek, sonra millî davalar ele alınacak, sonra Demokrasi!...»

Eylül ayı içinde Gökhan Evliyaoğlu, «D.P. kapatılsın, yerine yeni bir parti kurulsun» diyordu. Nitekim, açılan bir dava ile D.P. resmen kapatıldı.

Gökhan - Hâmi - Peyami triosunun, Gökhan - Hâmi takımı, (Türkeş'in ağzıyla yazıp çizerek) «Demokrasi ne imiş, ne oluyormuş, bizi ancak askerî idare paklar!» demeye getiriyorlardı. Bu arada başı koparılmış ve gövdesi sağlam ve de kuyruğu oynayan D.P.'lilere kur yapılıyor, umut ve canlılık aşılanıyordu. Türkeş takımı, C.H.P. nin yıpratılması için yoğun faaliyet içine girerek hedefe doğru ilerlemeye devam etmiştir.

Türkeş'in iki çömezinin idaresindeki Havadis, Türkeş'in tasfiye listesi ile ordudan uzaklaştırılan Emekli İnkılâp Subaylarının tasfiyesinin ve yine Türkeş takımının hazırladığı listeyle üniversiteden atılan 147'lerin tasfiyesinin ateşli savunucusu olmuştur.

3 Kasım 1960'da Havadis'te şu haber yer alıyordu: «TASFİYEYİ TASVİB EDENLER ÇOĞALIYOR.»

Peyami Safa: BU KANUN HARARETLE TEBRİK EDİLMEYE LAYIKTIR. derken, Türkeş ve ülküdaşları yeni yeni temizlik listeleri hazırlamak üzeredirler.

DEVAM EDECEK

DİSK İzmir Bölge Temsilcisi Cemal Kıral:

İşçi sınıfı sendikal birliğini DİSK'te sağlıyor

İZMİR (İSTA) Bir süre önce DİSK Yönetim Kurulu kararıyla DİSK katılan Yeraltı Maden - İş Sendikası'nın Ege bölgesinde örgütlenme çalışmalarını hızlandırdığı bildirilmiştir.

«DİSK'e bağlı Yeraltı Maden - İş Sendikası'nın örgütlü olduğu İzmir Çamaltı Tuzlası'nda 27 Şubat Pazartesi günü yapılacak olan irade beyanı ile ilgili olarak bir açıklama yapan 3. Bölge Temsilcisi Cemal Kıral «Gelişip serpilip filizlenen işçi sınıfı hareketi ekonomik, demokratik, sendikal birliğini DİSK'te sağlamaktadır.» diyerek şunları belirtmiştir:

«DİSK'e yeni katılımlar olmaktadır. Son olarak Yeraltı Maden - İş Sendikası da DİSK'e katılarak işçi sınıfının birlik, beraberlik, ve örgütlü savaşımına yeni bir güç katmıştır. DİSK'e katılmasıyla çalışma ve örgütlenmesine hız kazandıran Yeraltı Maden - İş Sendikası İzmir Çamaltı Tuzlası'nda yetki savaşımı yeni bir aşamaya ulaşmıştır. 800'ü aşkın işçinin çalıştığı işyerinde 27 Şubat Pazartesi günü yapılacak olan irade beyanı ile Çamaltı Tuzlası İşçileri uzlaşmacı, patron yanlısı sarı sendikalara gereken yanıtı verecek ve DİSK'e bağlı Yeraltı Maden - İş Sendikasını seçeceklerdir.

1978 yılında döviz gelir ve giderleri büyük ölçüde azaldı

● Maliye Bakanlığı'nın geçici bulgularına göre, ocak ayında 209 milyon dolar döviz gelirleri sağlandı

● Aynı ayda işçi dövizlerinden ise 46 milyon dolar gelir sağlandı

ANKARA (ANKA)

1978 yılı Ocak ayında, Maliye Bakanlığı'nın ilk bulgularına göre, döviz gelir ve giderlerinde önceki aylara göre önemli tutarda azalma kaydedilmiştir. Maliye Bakanlığı'nın geçici olduğu bildirilen rakamlara göre, Ocak ayında 209,9 milyon dolarlık döviz girişi sağlanmış, buna karşın 135.1 milyon dolarlık döviz gideri yapılmıştır.

Ocak 1978'deki döviz gelirlerinin 81,4 milyon doları ihracattan sağlanmıştır. Ocak ayında fiili ihracat ise 151,2 milyon dolar olmuştu.

Ocak ayında işçi dövizlerinden ilk bulgulara göre 46,3 milyon dolar gibi çok düşük düzeyde bir gelir sağlanmıştır. İşçi dövizi girişlerinin daha sonraki çalışmalarda 50 milyon doların üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Diğerler kaynaklardan ise 82,2 milyon dolarlık döviz girişi gerçekleşmiştir. Bu kaynaklar turizm gelirleri, görünmeyen işlemler, özel yabancı sermaye girişi gibi kalemleri kapsamaktadır.

135,1 milyon dolarlık döviz giderinin ise 25.9 milyon doları ithalat transferlerine ait olmuştur. Ocak ayında fiili ithalat ise 252 milyon dolar dolayında gerçekleşmiştir. Bu arada, Ocak ayında ham petrol için 110 milyon dolar dolayındaı peşin dövizle alım yapılmış olmakla birlikte bu ödemeler Maliye Bakanlığı'nın bulguları içinde yer almamaktadır.

İzmir PTT işyerinde getkiyi DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş aldı

ANKARA (İSTA) İzmir Telefon Başmüdürlüğüne bağlı Çınarlı Şebeke Telefon Şantiyesi işyerinde bir yıla yakın bir süredir DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası ile Türk-İş'e bağlı Haber-İş Sendikası arasında devam eden toplusözleşme yapma yetkisi uyuşmazlığı işyerinde yapılan bir irade beyanıyla sona ermiş ve yetkisi DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası kazanmıştır. Sendika Genel Başkanı Mustafa Cengiz Acar konuyla ilgili yaptığı açıklamada partilerüstü politika yutturmacasının ve sınıf uzlaşmacısı sendikacılığın iflas ettiğini belirtmiş, «Zafer işçi sınıfının ve onun tek temsilcisi sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK'indir» demiştir.

Acar, açıklamasında, İzmir PTT işyerlerinde gelişen bu hareketin işçi sınıfı bilimi doğrultusunda sınıf ve kitle sendikacılığı ilkesini benimsemiş ve bu yolda savaşım veren sendikalarda sarı sendika çemberinin kırıldığının görüldüğünü belirt miştir

Son ekonomik kararlarla enflasyonun kontrol edilemeyeceği öne sürüldü

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Sinasi Ertan, alınan ve alınacak olan ekonomik kararların enflasyonun asgari limit içinde kontrol edilecek güçte olduğuna inanmadığını açıklamıştır. Ertan «Ülkemizde bu gibi kararlar, ne yazık ki zaman içinde erozyona uğramaktadır.» demiştir. İzmir Ticaret Odası Meclisin de görüşlerini açıklayan Sinasi Ertan, toplusözleşmelerle işçi ücretlerine yapılan zamların enflasyon hızını en az yüzde 10 etkilediğini öne sürerek, şöyle konuşmuştur:

«Her yerde etkinliği söz konusu olan Türk işçisi, toplusözleşmelerle yüzde 100 e varan gelir artışları sağlarken, enflasyon hızını yavaşlatacak fedakarlıklar, hiç bir gelir artışı sağlamayan üreticinin sırtına yüklenmektedir.

Şinasi Ertan, Türkiye'de herkesin ekonomiyle ilgili açıklamalarda bulunmasını sakıncalarına da değinerek, «aklına gelen herkes, her kuruluş, devalüasyon, enflasyon, fiyat artışı gibi sözcükleri bol bol kullanarak, kendi kendine solo yapmaktadır.

Japonya - Çin ticaret anlaşması imzalandı

PEKİN (ANKA)

Japonya ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında beş **yıllık bir dönem için 20 milyar** dolarlık bir ticaret anlaşması imzalanmıştır. İki taraf arasındaki diplomatik ilişkilerin kuruluşundan sonra imzalanan bu anlaşmanın batılı sanayileşmiş ülkeler arasında büyük memnunluk uyandırdığı belirtilmektedir. Anlaşma gereği, Japonya Çin Halk Cumhuriyetine sınai teknoloji ihraç edecek, karşılığında, petrol ve kömür alacaktır. Çin Halk Cumhuriyeti ile Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) arasında da benzer nitelikte bir anlaşma imzalanmıştı. Ancak, bu anlaşmanın hacmi daha dar tutulmuştu. Öte yandan, ulaştırma olanaklarının yetersizliği nedeniyle, ticarete konu olan ürünlerin dağıtımında güçlüklerle karşılaşılacağı öne sürülmektedir. Çin'in Japon çelik, kimya ve inşaat sanayii için geniş bir alan olduğunu belirten gözlemciler, elektronik sanayii alanında da Japonya'nın Çin'de geniş bir pazar bulacağını öne sürmektedirler. Bu arada, Çin-Japon ticaretinin genişlemesi, Japonya'nın batı'ya ihracatında daralmaya yolaçacak bir gelişme olarak nitelenmektedir.

Adana'da 45 günde 918 milyon liralık 140 bin senet protesto oldu

ADANA

1 Ocak 1978'den 15 Ocak'a kadar toplam değerleri 918 milyon lirayı bulan 140 bin 612 adet senet protesto edilmiştir.

Edinilen bilgiye göre 1977 yılının aynı döneminde protesto edilen senet tutarı 550 milyon lira dolaylarında olmuştur. İlgililer protesto edilen senetlerin geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 66 oranında fazla olduğunu belirtmişler, bunun içinde bulunduğumuz ekonomik bunalımdan kaynaklandığını söylemişlerdir.

İnsan göçü önlenemiyor

İstanbul nüfusunun 25 yıl içinde 15 milyona ulaşacağı hesaplandı

Kırsal alandan göç edenler şehir nüfusunun yüzde 32'sini oluşturuyor

2000 yıllarında İstanbul nüfusunun yüzde 55'ini kırsal alandan göç edenler oluşturacak

İSTANBUL (İSTA) 1975 yılının rakkamsal verileri ele alınarak yapılan bir hesaplama İstanbul Nüfusunun içinde bulunduğumuz dönemde binde 56'lık bir hızla arttığını, halen İstanbul nüfusunun yüzde 32'sinin kırsal alandan göç edenlerden oluştuğunu bu oranın yakın bir gelecekte yüzde 55'i bulacağını ortaya koymuştur.

İstanbul Ticaret Odası Uzmanı Sabiha Güzel tarafından yapılan ve oda dergisinde yer alan hesaplamalar sonucu İstanbul Nüfusunun 2000'li yıllarda 15 milyon kişiye ulaşacağı ortaya çıkmıştır. 1800'lü yıllardan buyana İstanbul'da doğan nüfus hareketlerinin ele alınarak incelendiği araştırmada, 1940 yıllarında binde 17 olan nüfus artış hızının günümüzde binde 56 dolaylarında olduğu, gelecek 25 yıl içinde ise bu oranının binde 68'e kadar yükseleceği sonucuna varılmıştır.

Araştırmanın bir başka bölümünde de kırsal alandan göç konusu incelenmiştir. 1975 rakkamları veri olarak kabul edilerek yapılan bir hesaplama 2000'li yıllarda İstanbul nüfusunun yüzde 55'inin kırsal alandan göç edenlerden oluşacağını ortaya koymuştur. İstanbul'da yerleşmeye karar verenlerin şehirlilere oranının 1940 yıllarında yüzde 18 olduğu, bu rakkamın günümüzde yüzde 32'yi aştığı belirlenmiştir.

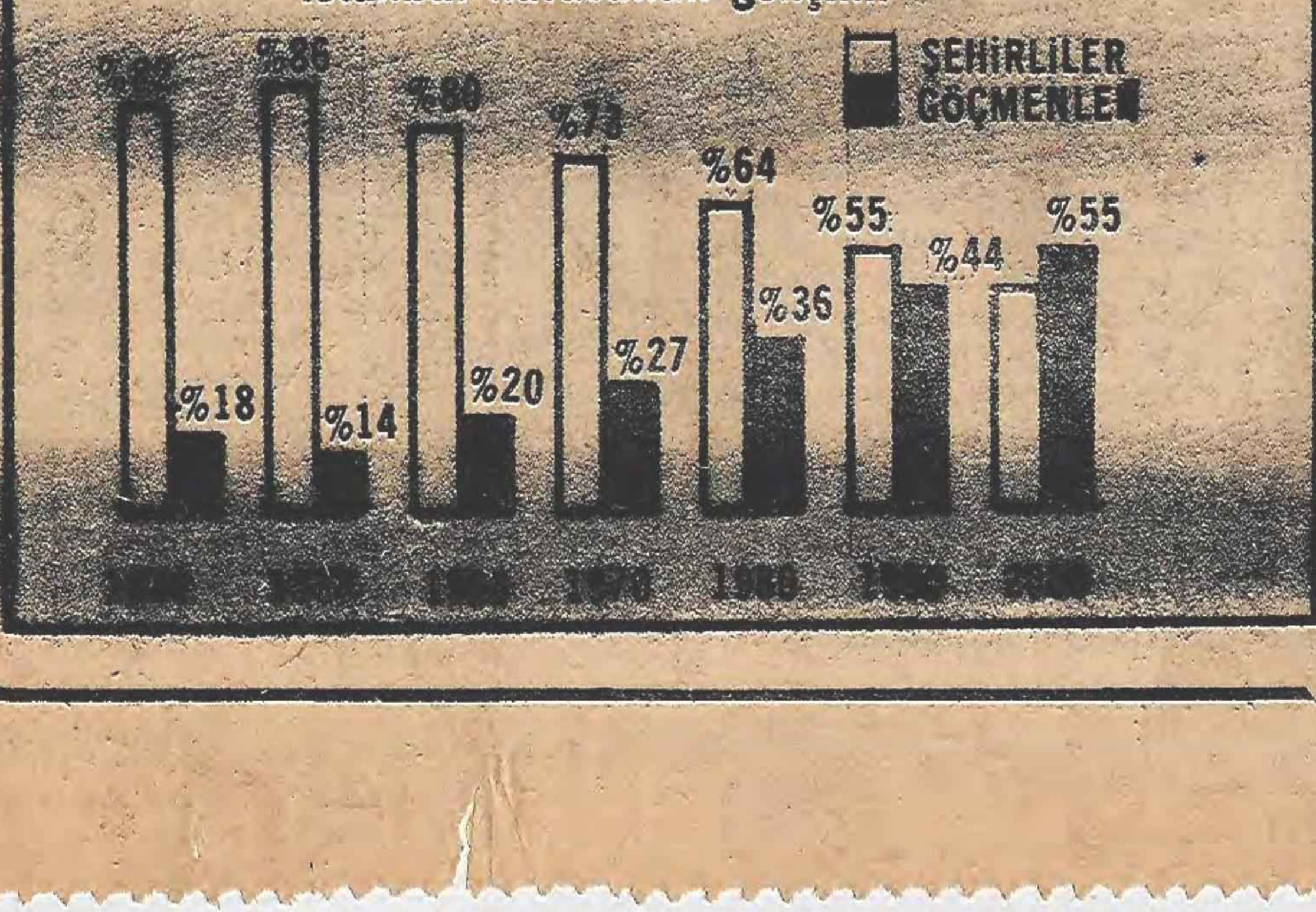

Kapıcılarla apartman sahipleri arasında tek tip sözleşme imzalanması istendi

İSTANBUL (İSTA) DİSK Genel Başkanvekili ve Toplusözleşme Dairesi Başkanı Rıza Güven yazılı bir açıklamada bulunarak apartman sahipleri ile kapıcılar arasındaki anlaşmazlıklara çözüm bulunması için, kapıcılarla apartman sahipleri arasında tek tip bir sözleşmenin imzalanmasını istemiştir.

Güven, asgari ücretin 3 bin 300 liraya çıkarılmasının apartman sahiplerini insanlık dışı ve geleneklere aykırı bir davranışa ittiğini de belirterek:

«Türkiye işçi sınıfının kapıcı kardeşlerinin mücadelesinde yanlarında yer almaya kararlı olduğunu bildirirken şu istemleri kamuoyuna açıklıyoruz;

— Apartman sahipleri ile kapıcılar arasında tek tip sözleşme yapılması yasal zorunluluk durumuna getirilmelidir.

— Bu sözleşmeden doğacak uyuşmazlıkların sözleşme doğrultusunda çözümlenmesi için bir yönetmelik çıkarılmalıdır.» demiştir.

Doğu Karadeniz çay rekoltesinin yüksek olması bekleniyor

Doğu Karadeniz'de çay üretiminin rekor düzeye ulaşması beklenmektedir.

Üreticiler Mayıs ayında toplanacak ilk ürünün rekor düzeyde olmasını beklemektedirler. Üreticiler Mayıs ayında toplanacak olan ürünün şimdiden filizlendiğini belirtmekte hava şartlarının olumlu gitmesi halinde Nisan ayı toplanacak ürünün daha iyi gelişeceğini söyle mektedirler.

TEKZİP

Vakıflar Başmüdürlüğü'nde çalışanların yemek boykotu yoktur

Gazetenizin 22. 1. 1978 günkü nüshasının 6. sahifesi 6 ncı sütununda «Vakıflar Bölge Müdürlüğü çalışanlarının yemek boykotu sürüyor» başlığı ile Başmüdürlüğümüz yemekhanesinde çıkmakta olan yemeklere işçilerce boykot edildiği ve bu boykotun daha uzun bir süre devam edeceği ifade edilmektedir.

Gazetenizde yer alan hususlar tamamen hilafı hakikattır.

Şöyleki;

1 — Yazınızın ikinci paragrafında yer alan «İşçiler» tabiri tamamen gerçek dışıdır. Başmüdürlüğümüz yemekhanesinde yemek yiyenler işçi olmayıp 657 sayılı Devlet Memurlar Kanununa tabi memurlardır.

2 — Başmüdürlüğümüzde 15.— TL. sından yemek verildiği de hilafı hakikattır. Başmüdürlüğümüzde yemek yiyenler maaş durumuna göre ayrılanmış olup, 15 ve 11 derecelerden maaş alan personel için 6.— TL. 10 ve 5 nci derecelerden maaş alan personel için 8.— TL.sı, 4 ve 1 derecelerden maaş almakta olan personel için 9.— TL. sıdır.

THY 'da işten atılanlardan yedisi daha işe alındı

Türk Hava Yolları'nda 1. MC zamanında işine son verilen ve içlerinde Hava-İş Sendikası'nın Genel Sekreteri Orhan Tarınç'ın da bulunduğu onbeş kişiden yedisi daha işe alınmıştır.

Hatırlanacağı gibi 1. MC dönemine rastlayan 10 Ağustos 1976 tarihinde sendikal çalışmalar yapıldığı gerekçesiyle 425 sayılı İdare Meclisi kararıyla 15 kişinin işine son verilmiş, bir süre sonra çeşitli başvurular sonucu Hava-İş Sendikası'nın şimdiki Genel Sekreteri Orhan Tarınç yeniden işe alınmıştı.

22 Ocak 1978 tarihinde yapılan İdare Meclisi toplantısında alınan kararla ilgili olarak Hava-İş Sendikası Genel Sekreteri Orhan Tarınç şunları söylemiştir:

«16-17-18 Nisan 1977 tarihleri arasında yapılan Sendikamızın Genel Kurulu'nda işine son verilen arkadaşlarımızın işe alınmaları için oybirliği ile karar alınmıştı. Sendikamız icra kurulu yeni İdare Meclisi üyelerini ziyarette bu konu görüşülmüş, karşılıklı iyi niyetle sözlü mutabakata varılmıştı. Bu durum şimdi gerçekleşti.

Kıbrıs'da DEV-İŞ Sanayi Holding'te 4 günlük grev yaptı

KIBRIS, (İSTA) Kıbrıs'ta Dev-İş'e bağlı Devrimci Genel-İş Sendikasının 1300 işçinin çalıştığı Sanayii Holdingte 4 gün süren grevi sonuçlanmıştır.

Uzun süreden beri devam eden toplu sözleşme görüşmelerinin işverenin uzlaşmaz tutumu nedeniyle kesilmesi üzerine grev uygulamasına geçilmiş ve toplu sözleşme imzalanana kadar eylemlerin çeşitli biçimlerde sürdürüleceği açıklanmıştı.

Sendikanın ve kâğıt işkolu işçilerinin sorunları üzerine Tümka-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Yılmaz'ın sorularımıza verdiği yanıtı yayınlamaktayız:

"1978 yılı içinde kâğıt işkolu işçilerinin savaşımı ileri hatlara ulaşacaktır„

SORU: Tümka-İş Sendikasının bugüne kadar gelen çalışmalarını ve savaşımını kısaca özetleyebilirmisiniz?

CEVAP: Tümka-İş, DİSK üyesi kâğıt ve selüloz sanayii işkolunda kurulu yeni gelişmekte olan bir sendikadır. Kısa tarihine rağmen sendikamızın önemli başarılara ulaştığı inancındayım. Sendikamız çalışmalarını işkoluna yönelik genel örgütlenme ve propaganda çalışmaları ve doğrudan işyerlerine yönelik örgütlenme ve sözleşme, eğitim, basın-yayın çalışmaları olarak iki ana doğrultu üzerinde yürütmüştür. Her iki çalışmada birbiriyle iç içe geçen, bütünleşen çalışmalardır.

Bilindiği gibi işkolumuz iki ana gövdeden oluşmaktadır. Bunun en etkin olanı kamu sektörü işletmeleri olan SEKA işletmeleridir. Özel sektör işletmeleri de her geçen gün artan sayıda ve artan istihdam güçleri ile daha önemli boyutlara ulaşmaktadır. Özel sektör işyerlerinde örgütlenme çalışmaları sürdürürken bir yandan da SEKA işletmelerine yönelen çalışmalarımızı yoğun olarak sürdürüyoruz.

Kâğıt işkolunda sınıf ve kitle sendikacılığının etkinleşmesi ve bu savaşıma her gün artan sayıda işçinin katılması çalışmalarımızın başarılı sonucu ak anılmaya değer. Bu savaşımda, kardeş örgütlerin büyük desteğini alıyoruz. Kısıtlı olanaklarımıza rağmen önemli işler başarmamızın bir nedeni de bu seçkin dayanısma örnekleridir.

SORU: 3. Olağan Genel Kurulunuzu Tümka-İş'in savaşımında nasıl bir nokta olarak değerlendiriyorsunuz?

CEVAP: 3. Olağan Genel Kurulumuz sendikamızın hızla gelişip, serpildiği bir dönemde gerçekleşmektedir. Sendikamız bu genel kurulla yeni bir güç kazanacaktır. İşkolumuzdaki işçilerin birliği yolundaki savaşıma daha da hız verilecektir. SEKA işyerlerindeki işçilerin 1978 yılı içinde savaşımlarında çok ileri hatlara ulaşacaklarına inanıyorum. Bu savaşıma sendikamız tüm gücü ile omuz verecektir. Anadolu'nun bir çok yerine yayılmış olan özel sektör işyerlerinde de hızlı bir örgütlenme çalışması başlayacaktır.

Tümka-İş Sendikası genel olarakta sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen savaşımında yer almaktan geri durmayacaktır. İşçi sınıfımızın birliğine yönelen sağlı, sollu saldırganlar, bozguncular kâğıt işkolu işçilerini her zaman karşılarında bulacaklardır. Ters akımlara karşı savaşım elden bırakılmayacaktır. Tekelci sermayenin, gerici-faşist güçlerin saldırıları karşısında ulusal demokratik güçlerin birliği yolunda ve DİSK 6. Genel Kurulunda alınan Cephe kararının hayata geçirilmesi için sendikamız sürekli bir savaşımı sürdürmeye kararlıdır.

Dedeman Linyit işletmesinde işten atılmalar yoğunlaşıyor

DİSK'e bağlı Devrimci Maden Arama ve İşletme İşçileri Sendikası Dev. Maden-Sen İzmir Bölge Temsilcisi Mahmut Güreş, Dedeman Kömür İşletmelerinde toplusözleşme yetkisinin alınmasına rağmen Ege Bölgesi Maden-İşçileri Sendikası yöneticilerinin sahte belgelerle itirazda bulunmasından sonra işyerinde işçi çıkarılması ve baskıların yoğunlaştığını açıklamıştır.

Dev. Maden-Sen İzmir Bölge Temsilcisi Mahmut Güreş, bir süre önce alınan toplusözleşme yetkisinin arkasından Dedeman işverenin işyerinin kapatılacağı tehditleriyle işçileri yıldırma girişimlerinde bulunduğunu açıklamış ve bu duruma Ege Bölgesi Maden İşçileri Sendikası'nın destek olduğunu ve işçilerin çıkartılmasına yardım ettiğini bildirmiştir.

Turizm - İş Sendikası Bölge Temsilcilikleri konseyi yapılıyor

ANKARA (İSTA) DİSK'e bağlı Turizm-İş Sendikası'nın Birinci Bölge Olağan Konseyi önceki gün toplanmış, işçi sınıfının örgütlenmesini sınırlayan 141 ve 142'nin kaldırılması için etkin mücadele kararı alınmıştır.

Makine Mühendisleri Odası toplantı salonunda başlayan konseyin Divan Başkanlığına Teknik-İş Sendikası Genel Başkanı Turhan Ata, Başkanvekilliğine de Tekges-İş Sendikası Merkez Şubesi Başkanı Alpaslan Bayramgil seçilmişlerdir. Delegeler konuşmalarında emperyalizme, faşizme, ve işbirlikçi tekellere karşı ilericilerin, yurtseverlerin Ulusal Demokratik Cephe Birliğinin sağlanması yolunda savaşıma kararlı şekilde devam edilmesi gerektiğini belirtmişler, iş yasasındaki 13 ve 17'inci maddeler ile lokavtın kaldırılmasını istemişlerdir. 1 Mayıs 1978'inde yığınsal bir şekilde kutlanması için çalışmaların yapılması gerektiğini bildiren delegeler MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması, faşist yuvaların dağıtılmasının zorunluluk olduğunu söylemişlerdir.

Ereğli Demir Çelik'te oynanan «şike grevin kınanması için karar alan Konsey'de sendikanın Birinci Bölge Temsilciliğine yeniden Ali Altınkaynak seçilmiştir. Çalışma raporunun okunması ve aklanmasından sonra yapılan seçimlerde Bölge Onur Kuruluna Ali Şahin, Murat Şirin ve Lütfü Yaylacı, Denetim Kuruluna da Habip Turgut, Fikri Kantar ve Mahmut Çoban seçilmişlerdir.

Politika
SAHİBİ
Politika
Basım—Yayın A.Ş adına
Kemal TÜRKLER
Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGİN
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ
Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)
DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. IBM ve Lynotip Tesisleri
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A. Ş.
Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750 TL— 6 aylık 400 TL— 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL— 6 aylık 500 TL— 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır
İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200-TL
İstanbul Baskısı 100-TL Yayın İlanları 50-TL
Sayı: 1692 — Yıl: 5

TÜRKİYE İLE

(Baştarafı 1'de)

Aleksandrov arasında imzalanmıştır. Kültürel mübadele programına göre iki ülke arasında bilim adamı, sergi ve sanatçı değişimine hız verilecektir. Bunun yanısıra Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin 35'inci ve Bulgaristan devletinin bin üçyüzüncü kuruluş yıldönümlerine Türkiye'den kültür heyetlerinin katılacağı bildirilmiştir.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ve Türkiye arasındaki kültür ve sanat alışverişinin geçen dönemlere bakılarak önemli ölçüde artmasını öngören programın imza töreninde konuşan Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Kültür Bakanı Yardımcısı **Emil Aleksandrov**, bu alışveriş çerçevesi içinde Atatürk'ün 100'üncü doğum yıldönümü ile Türkiye Cumhuriyeti'nin 60'ıncı kuruluş yıldönümlerine kültür heyetleri ve bilim adamları göndereceklerini ifade etmiş ve şöyle demiştir:

«Şimdi imzalayacağımız programla şimdiye kadar yaptıklarımızı yapacaklarımıza iyi bir temel olarak değerlendiriyorum. Bu program çerçevesinde eğitim alanında da işbirliğimiz artacaktır. İlişkilerimiz çok dostane bir hava içinde geçmiştir. Her iki ülke arasında halen varolan dostluğun devamını diliyorum. Yaptığımız ve yapacağımız kültürel alışverişe paralel olarak ekonomik ve politik ilişkilerimizin de daha ileri boyutlara ulaşacağına inanıyorum.»

İmza töreninde konuşan Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreter Yardımcısı **Vahap Asıroğlu** ise şimdi imzalanan iki yıllık protokolün ülkeler arasındaki ilişkilerin devamına yardımcı olmasını dilemiş, Bulgaristan ile Türkiye arasında son yıllardaki sanat ve kültür alışverişinin önemli sahalarda geliştiğini söylemiştir.

SOVYETLER

(Baştarafı 1'de)

kişilik Sovyet heyeti Mart başında Norveç'te yapılacak olan Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansında Ege Denizi'nin kapalı deniz olduğu görüşünü savunacağı bildirilmiştir. Öğrenildiğine göre Sovyetler Birliği heyeti karasularının kapalı denizlerde 12 mile çıkarılması tezine karşı çıkarken açık denizlerde 12 mil olmasını savunmuştur.

Bilindiği gibi Türkiye ile Yunanistan arasındaki önemli sorunlardan biri de Yunanistan'ın Deniz Hukuku Konferansında ortaya atılan karasularının 6 milden 12 mile çıkarılması tezini Ege Denizi'nde de uygulamak istemesidir. Bu kararın uygulanması halinde Adaların durumu tartışma konusu olmakta ve adaların deniz sınırının Türkiye sınırları ile birleşmesi durumu ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan, Sovyetler Birliği heyetinin açık denizde karasularının 12 mil olması yolundaki önerisine Türkiye Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin de olumlu yanıt verdiği öğrenilmiştir.

NÖTRON

(Baştarafı 1'de)

İKD ve TEK-BAD tarafından ortaklaşa düzenlenen gösterilerin ilki, İstanbul'daki Amerikan Konsolosluğunun önünde yapılan basın toplantısıyla başlamıştır. Basın toplantısında konuşan İGD Genel Sekreteri **Baki Temel Saçlı**, dünyadaki tüm barış güçleriyle birlikte nötron bombasına karşı savaşım verdiklerini açıklamış ve **barış için verilen savaşımın emperyalizme ve faşizme karşı verilen savaşımdan ayrılmayacağını** belirtmiştir. Genel ve tam silahsızlanmanın önemini vurgulayan Saçlı, nötron bombasına karşı savaşımın silahsızlanma savaşımının bir ve en önemli parçalarından biri olduğuna dikkat çekmiştir. «Uluslararası Öğrenci Birliği»nin barış yolundaki tüm kampanyalarını ve eylemlerini desteklediklerini belirten **Saçlı**, nötron bombasına karşı çıkmanın ABD'nin bu insanlık dışı silahı tüm ülkelere yerleştirme planına karşı çıkmak anlamına geldiğini, **bu silahın Türkiye'ye yerleştirilmesine izin verilmemesi gerektiğini de sözlerine eklemiştir.**

Daha sonra Çemberlitaş'da ve Karaköy'de de **protesto** gösterileri düzenlenmiş, nötron bombasını kınayan afişler ve pankartlar asılmış ve **NATO ile CENTO'dan çıkılmasının gerekliliği ve zorunluluğu vurgulanmıştır.**

İstanbul Birinci Asliye Hukuk Hakimliği

1976/433

Davacı Türkiye Genel Sigorta A.Ş. Vekili Av. Sevim Vazgeç tarafından davalılar Ali Karcı ve Bekir Taş aleyhine açılan Alacak davasının yapılan duruşmasında.

Davalı Ali Karcı'nın Gaziantep Suyabatmaz mahallesi Şehitler Caddesi No. 31/A'daki adresine ve yine davalı Bekir Taş'ın (Şoför) aynı adrese çıkartılan davetiyelerin bila tebliğ iade edilmiş ve yapılan zabıta tahkikatlarında adreslerinin meçhul olduğu bildirilmiş bulunmasına göre dava dilekçesinin ilanen tebliğine karar verildiğinden duruşmanın bırakıldığı 24/3/1978 günü saat 9.30'da davalılardan Ali Karcı ile Bekir Taş'ın bizzat duruşmada hazır bulunması veya kendilerini bir vekille temsil ettirmeleri lüzumu davetiye yerine kaim olmak üzere ilanen duyurulur. 20/2/1978.

(Basın 1370 — 225)

Sümerbank Halıcılık Müessesesi Müdürlüğünden

ISPARTA

1 — Müessesemizde mevcut ihtiyaç fazlası malzemelerin pazarlık sureti ile satışı 16.3.1978 Perşembe günü saat 14.00'de isteklisine yapılacaktır.

2 — Bu satışa ait şartname ve malzeme listesi Müessesemizden, Sümerbank Genel Müdürlüğünden, İstanbul Alım ve Satım Müessesesinden ve İzmir Toptan Mağazalar Müdürlüğünden temin edilebilir.

3 — Pazarlığa katılmak istiyenler teminatlarını ihale gününde tesbit edilen saatten önce vezneye yatırmış olacaktır.

4 — Müessesemiz 2490 sayılı Kanuna tabi olmadığından ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir. 18. 2. 1978

(Basın 12053 — 234)

SAVAŞMAN'IN

(Baştarafı 1'de)

za Kanununun idamı gerektiren 133. maddesinin 1.ci fıkrası son bendi uyarınca cezalandırılması gerektiğini söylemiş, işlenen suçla ilgili olarak saptanan gelişmeleri anlatmıştır.

CİA VE «MİS» AJANLARIYLA İLİŞKİLER

Savaşman 1968'de Kurmay Albay ve Alay Komutanıyken kendi isteğiyle emekliye ayrıldığını ve MİT'e girdiğini, aynı yıl MİT Müsteşarlığı İstihbarat Başkan Yardımcılığına atandığını anlatan Savcı Mehmet Turan, iddianamesinde şu görüşlere yer vermiştir:

«Kendisi memuriyet derecesinin büyüklüğü ve çok iyi dil bilmesi nedeniyle, CENTO ve diğer uluslararası kuruluşların düzenlediği toplantılara, çok geniş yetkilerle, MİT adına katılmıştır. Bu arada, Savaşman'ın bir Amerikan ve bir de İngiliz gizli istihbarat servisi ajanıyla, meşru olmayan ilişkiler kurduğu, MİT elemanlarınca saptanmıştır.»

ABD AJANI PHİLİPS'LE İLİŞKİLER

Savcı Turan, Savaşman'ın 1977 Şubatında, Washington'da düzenlenen CENTO toplantısından önce Ankara'daki Amerikan CENTO Komisyon üyesi görünümündeki CİA ajanı William Philips'le ilişki kurduğunun belirlendiğini söyleyerek, iddianamesini okumayı şöyle sürdürmüştür:

«İlk buluşma, Philips'in Ankara, **Gaziosmanpaşa semtindeki evinde gerçekleşmiştir. Daha sonra, Savaşman ve Philips, Washington da CENTO toplantısında ilişkilerini sürdürmüşlerdir. Türkiye dönüşü, gene Philips'in evinde buluşulmuştur. Ancak, burada buluşmanın dikkati çekebileceği düşünülerek daha sonraki buluşma, Philips'in sekreteri Rosemarie'nin evinde yapılmıştır. Bundan sonraki iki buluşma ise, Amerikalı Önsager ailesinin evinde olmuştur. Savaşman'ın CENTO'da görevli Amerikan Gizli İstihbarat Servisi mensubu olduğunu bildiği Philips'e Türkiye'nin harp güvenliği ve devlet menfaatına aykırı bilgi verdiği, bunun karşılığında nakit para ve hediye aldığı tesbit edilmiştir. Savaşman, bununla kalmayıp, Philips'e, bir yabancı devlet aleyhine, diğer bir yabancı devlet lehine bilgiler de vermiştir. Böylece hem TCK'nin 133. maddesi son bendi hem de 15 yıl hapsi gerektiren aynı maddenin 132. maddesine giren suçlar, birlikte işlenmiştir.»**

İNGİLİZ «MİS» AJANI SELLY İLE İLİŞKİLER

Savcı Turan, Savaşman'ın 1976-77 yıllarında, İngiltere'ye, Oxford'daki bir toplantıya gönderildiği sırada, İngiliz İstihbarat Servisi, «MİS» ajanı Robin Selly ile ilişki kurduğunu belirterek, iddianameyi şöyle sürdürmüştür:

«Selly, Savaşman'dan, MİT'in elindeki Ortadoğu ve doğu blokuna ilişkin bilgileri istemiş, 15 Eylül 1077'de ilk buluşma, Selly'in Ankara'daki evinde gerçekleşmiştir. 10 Aralık 1977'de, Selly'in Aşağı Ayrancı'daki evine düzenlenen baskında, Savaşman, suç belgeleriyle ele geçirilmiştir.

Savaşman, bu olayda, İngiliz ajanına, Irak, Suriye gibi Ortadoğu ülkeleriyle doğu bloku ülkeleri hakkında gizli kalması gereken bilgileri, para ve hediye karşılığında vermiştir. Böylelikle bir devlet lehine, başka bir devlet aleyhine casusluk suçu işlemiştir. Bu suç, Türk Ceza Kanununun 133. maddesinin 10-15 yıl hapsi gerektiren fıkrasına girmektedir.»

KAPALI CELSE VE YAYIN YASAĞI

İddianamenin sonunda, mahkeme heyeti, duruşmaya kapalı celsede devam edilmesi ve duruşmanın daha sonraki bölümü için yayın yasağı konması yolundaki kararı bildirmiş, basın mensupları dinleyiciler salonundan çıkarılmışlardır.

HAVA

(Baştarafı 1'de)

lamada Türkiye'nin meteorolojik durumu nedeniyle hava kirliliğine ne kadar dikkat edilirse edilsin kirlenmeye maruz kalınacağı belirtilmiştir. Yaptığı açıklamada araştırmalarının sonuçlarına da değinen **Semra Akçetin**, İstanbul Bayrampaşa'da hava kirliliğinin Maçka'ya oranla 2,5 kat daha fazla olduğunu belirtmiştir.

Aynı toplantıda bir konuşma yapan hukukçu **Köksal Bayraktar** ise, yurdumuzda solunum yollarından rahatsız olan kişilerden hiç birinin belediyeleri ya da diğer kuruluşları hava kirliliği nedeniyle mahkemeye vermediğini söylemiştir.

Toplantıda ayrıca İstanbul'un zaman zaman maksimum dereceye varan hava kirliliği bombardımanına maruz kaldığı açıklanmıştır.

SENDİKALAR

(Baştarafı 1'de)

de **TUTED, Ankara Şubesi, TÜMAS Ankara Şubesi, TÜS-DER, İstatistikçiler Derneği, Enerji-Der, İKD, TİP-DER, İm-Der, TRT-Der, AKOK, Genel-Der, Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Derneği, Hacettepe Üniversitesi Fizik Tedavi Rehabilitasyon Öğrenci Derneği** yetkilileri tarafından yapılan açıklamada İzmir ve Ankara'da İGD üyelerine Maocular tarafından yapılan saldırılar hatırlatılmış **«Faşistlerin ve onların yedek gücü Maocuların maskesi düşmüştür»** denilmiştir.

Açıklamada kontr-gerilla, ve diğer yasa dışı örgütleriyle MHP, Ülkü Ocakları ve MİSK'in kapatılması istenmiş, öldürülen yurtseverlerin katillerinin bulunması gerektiği belirtilerek özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«İşbirlikçi büyük burjuvazinin satılık basını, İGD'yi Ülkü Ocakları ile bir tutarak İGD'nin kapatılması için kamuoyu oluşturmaya çalışmaktadır. Son olaylar ülkemizde hızla gelişen bağımsızlık ve demokrasi hareketi karşısında açık faşist bir diktayı işbaşına getirmeyi özleyen güçlerin karanlık oyunlarının bir parçasıdır. CİA gibi emperyalizmin casusluk örgütleri ve gerici faşist çevrelerce yönlendirilen cinayet şebekeleri, kontr-gerilla, MHP, Ülkü Ocakları, MİSK ve çeşitli Maocu provokatör gruplarının eylem hattı aynıdır. Onlar saldırılarını, yükselen işçi sınıfı hareketine ve onun yolunda yürüyen örgütlere karşı yöneltiyorlar. Anti-faşist, anti-emperyalist hareketin giderek daha geniş halk kitlelerini sarmasını önlemek istiyorlar, bu amaçla gerçek devrimci örgütleri halkın gözünden düşürmek için yalana ve hileye başvuruyorlar. Maocu'ların bu örgütlere saldırılarını kamuoyuna Maocu-Leninci çatışması olarak yansıtma gayreti içerisindedirler.»

EREĞLİLİ

(Baştarafı 1'de)

baskı yapmaya çalıştığı bildirilmiştir.

Ereğli avukatları olarak Yıldırım Teciner, Ayhan Demiroğlu, Onay Alpago, Avni Çelebi, Muhtar İpek, Cüneyt İpek, Kudret İpek ve 11 arkadaşı tarafından önceki gün yapılan açıklamada Özbayrak ve arkadaşlarının, ilçedeki sendikal olaylar nedeniyle görüş açıklamasında bulunan avukatlara kaba kuvvet gösterisinde bulunduğu ve bazı avukatların yazıhanelerinde bulunmadıkları bir sırada bu kişiler tarafından zorlandığı belirtilmiştir.

Açıklamayı yapan 18 avukat, kaba kuvvetle her şeyi halledeceklerini sanan böylesi kişileri işçi olarak saymadıklarını kaydetmişler, açıklamalarına şöyle devam etmişlerdir:

«ERDEMİR'de toplusözleşme yetkisi, 19 Nisan 1979 tarihine kadar DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasınındır. Sözleşme ancak bu sendika tarafından imzalanabilir. Toplu sözleşme henüz imzalanmamıştır. İmzalanan protokol'dür. Toplusözleşmeden ise ancak T. Maden-İş üyeleri yararlanabileceklerdir. Redaksiyonu bitip imzalandığı zaman, bu imza tarihinde Maden-İş üyesi olanlar ancak sözleşmeden yararlanabilirler. Yasalara uygun durum, budur.»

SÖZLEŞMENİN REDAKSİYONU

Öte yandan Maden-İş Sendikası Genel Merkezinden verilen bilgiye göre, ERDEMİR Toplusözleşmesinin redaksiyon çalışmaları sürdürülmektedir. ERDEMİR Genel Müdür Vekili Ahmet Aslan ile Atilla Bodur'un da aralarında bulunduğu diğer yetkililer ile Maden-İş Sendikası tarafından sürdürülen redaksiyon çalışmaları tamamlanmak üzeredir.

EREĞLİ BÖLGE TEMSİLCİSİ CEVDET YILMAZ KUTLANIYOR

Maden-İş Sendikası Ereğli yeni Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz'ı kutlamalar sürmektedir. Maden-İş Sendikası Bursa Bölge Temsilciliğine bağlı **Renault, Mako, R. Bocfch, Karsan Çemtaş, Burçelik, Siemens, Döktaş, Maysan Fabrikaları baştemsilcileri ile İstanbul Sefaköy Bölge Temsilciliğine bağlı işyerleri baştemsilcileri** ayrı ayrı gönderdikleri kutlama mesajlarında **ihanetin başı olan Şükrü Özbayrak ve Hakkı Öztürk'ü kınadıklarını belirtmişler Cevdet Yılmaz'a yeni görevinde başarılar dilemişlerdir.**

Bank-Der Genel Başkanı **Vedat Tellioğlu** ise Maden-İş Sendikası Ereğli Bölge Temsilciliğine gönderdiği telgrafta Cevdet Yılmaz'ı kutlamış ve şunları söylemiştir: **«İşçi sınıfımızın öncü sınıf ve kitle sendikacılığının bayrağını yükseklerde tutan Maden-İş ve onun kopmaz parçasını oluşturan ERDEMİR işçileri oportünistlerin, bölücü ajanlarını ve provokatörlerin oyununu boşa çıkartacağına inanıyorum.»**

İSDEMİR

(Baştarafı 1'de)

açıklanmıştır.

Maden-İş Sendikası İskenderun Bölge Temsilciliğinden alınan habere göre dün 4.000 işçi Maden-İş Sendikası gazetesinin «İSDEMİR Özel Sayısı»nı dağıtmışlar ve bu kitlesel gücü gören faşist unsurlar telaşa kapılmışlardır.

FAŞİTLER 2 İŞÇİYİ YARALADI

Daha sonra iki Maden-İş Sendikası üyesi işçinin faşistler tarafından saldırıya uğradığı ve bıçaklı saldırıda iki işçinin yaralandığı bildirilmiştir. Maden-İş Sendikası 18. Bölge Temsilciliğinden yapılan açıklamada «Kitle gücünden yoksun faşistler tarafından yapılan böylesi saldırıların birer yıldırma unsuru olarak kullanılmak istendiği» belirtilmiştir.

Öte yandan İskenderun'da duvarlara Maden-İş Sendikası aleyhine yazı yazmaya çalışan 13 faşist Çelik-İş militanının polis tarafından yakalandığı ve birinin üzerinde tabanca bulunduğu bildirilmşitir. 13 kişi polis tarafından gözaltına alınmıştır.

KIBRIS

(Baştarafı 1'de)

Haftası» sona ermiştir.

Öte yandan bir açıklama yapan KÖGEF **«Demokrasi Şehitlerini Anma Haftası»**nın her yıl düzenlenmesinin kararlaştırıldığını bildirmiştir.

KÖGEF ve **DGD** tarafından düzenlenen ve 1 hafta süren **«Demokrasi Şehitlerini Anma Haftası»** yapılan bir basın toplantısıyla açılmıştır. Kuzey Kıbrıs'da ada çapında bildiri dağıtımının ve afişleme çalışmalarının yanı sıra kitle halinde öldürülen gençlerin mezarları ziyaret edilmiştir.

Hafta boyunca çeşitli kitle gösterileri yapılmış, ayrıca geniş bir kitlenin katıldığı **«Demokrasi Şehitlerini Anma Gecesi»** düzenlenmiştir. **«Kıbrıs NATO üssü olamaz», «Bağımsız Kıbrıs»** sloganlarının atıldığı geceden sonra Kıbrıs'daki ilerici siyasi partilerin de katıldığı **«Gençlik sorunları, gençlik üzerindeki baskılar ve çözümü»** konulu bir açık oturum düzenlenmiştir.

«Demokrasi Şehitleri Haftası»nın sona ermesi nedeniyle bir açıklama yapan KÖGEF, sona eren haftanın her yıl aynı tarihler arasında düzenlenmesinin kararlaştırıldığını belirtmiş, Kıbrıs gençliği olarak barış, demokrasi, bağımsızlık ve toplumsal ilerleme yolunda mücadelelerine yılmadan devam edeceklerini bildirmiştir.

OKÇÜN DIŞ

(Baştarafı 1'de)

politika izleneceğini açıklamıştır.

Okçün konuşmasında, yalnızca Batı ile ilişkilerin geliştirilmesinin söz konusu olmadığını, gelişmekte olan ülkelerle olan ilişkilerin de büyük bir politik önem taşıdığını kaydetmiş ve bu gerçekleştirildiği takdirde, çok yönlü dış politika ilkelerinin yerine getirilebileceğini söylemiştir.

«Yurtta barış, cihanda barış» ilkesine bağlı kalacaklarını belirten Dışişleri Bakanı, **uluslararası yumuşamanın önemini ve gereklerini vurgulamış, hükümetin dış ilişkilerinde çatışmalardan yana bir politika yerine, işbirliğini geliştirici bir politika izleyeceğini açıklamıştır.**

Okçün, dış politikanın bir polemik konusu yapılmaması gerektiğine işaret etmiş, hükümetin dış politikayı tüm partilerin ve bu arada Türkiye halkının katkısıyla oluşturmaya çalıştığını belirtmiştir.

Dış politika sorunlarını yalnızca Kıbrıs ile sınırlamanın hatalı olduğunu, Türkiye'nin dış politikasının Kıbrıs sorununun ipoteğinde bulunmadığını kaydeden Okçün, Türkiye'nin çıkarlarının dış politika, ekonomik politika ve ulusal savunmasıyla birlikte bir bütünün oluşturulmasına bağlı olarak korunabileceğini söylemiştir.

Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilişkilere de değinen Okçün, her iki ülke arasında temelde bir çatışma bulunmaması gerektiğini savunmuş ve **«Ege, bir savaş denizi değil, bir barış denizi olmalıdır»** demiştir. Daha önceki hükümetlerin Ege konusunda yanlış bir politika izlediklerini ve bu politikanın sonucu olarak da silahlanma yarışının uluslararası anlaşmalara aykırı olarak körüklendiğini kaydeden Okçün, hükümetin Kıbrıs konusundaki görüşlerini de açıklamıştır.

Okçün, hükümetin Kıbrıs konusunda, federatif, bağımsız ve bağlantısız iki bölgeli bir devlet oluşturulmasından yana olduğunu ve aynı anlayışın karşı tarafından gelmesinin beklendiğini söylemiştir.

GRUPLAR ADINA KONUŞMA

Parlamentodaki Dışişleri Bakanlığı bütçesi görüşmeleri sırasında AP grubu adına söz alan Celâl Yardımcı, dış politikanın «milli» olması gerektiğini iddia etmiştir. Daha önceleri yalnızca Batı ile olan ilişkilerin geliştirilmesinden yana oldukları bilinen ve bu konuda uygulamalarda bulunan AP'nin «milli» kavramından ne anladığı da Celâl Yardımcı'nın NATO ve Türkiye-ABD ilişkileri üzerine sarfettiği sözlerde somutlanmıştır. **Celâl Yardımcı: «NATO'ya sahip çıkacağız. NATO üzerinde oyun oynanmaz»** diyerek, bu saldırı ittifakına kesinlikle sahip çıkılmasını istemiştir.

MHP adına konuşan **Necati Gültekin**, Türkiye'nin dış politikasının **«milli hedefler istikametinde»** planlanması gerektiğini öne sürmüş, MHP tipi demagojiyi sürdürerek NATO'dan çıkılmasını ve AET'ye girilmemesini savunmuştur.

YEREL YÖNETİM BAKANLIĞI BÜTÇESİ

Millet Meclisi'nin geceki oturumunda Yerel Yönetim Bakanlığı Bütçesi de görüşülerek kabul edilmiştir. Bakanlığı üzerine yapılan eleştirileri cevaplayan Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir, belediyelerin parasal sorunlarını çözümlemek için, bu yıl bütçeye 2.5 milyar lira konduğunu, ancak, bu sorunun temelden çözümlenebilmesi amacıyla hazırlanan **«Belediye Gelirleri Yasası»**nın önümüzdeki günlerde parlamento'ya sunulacağını açıklamıştır.

Yerel Yönetim Bakanı Özdemir, Bakanlığı'nın demokratik belediyecilik anlayışına büyük önem verdiğini belirtmiş, **«demokratik belediyecilik anlayışını ileri düzeylere çıkarmak için tüm yerel yönetim birimleri ile işbirliği yapacağız»** demiştir.

ULAŞTRMA BAKANLIĞI BÜTÇESİ

Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt dün ulaştırmayı hareket ettiren en büyük gücün petrol olduğunu belirtmiş, «Petrolün dışa bağımlılığı ve sınırlı döviz kaynaklarımızın önemli bir bölümünü petrol ithalatına tahsis etmenin gerekliliği bir yana, dünya petrol rezervlerinin bir gün biteceği gerçeği bizi ulaştırma politikamızı yeniden düzenlemeye esasen mecbur kılmaktadır» demiştir.

Öngüt, transit taşımacılığı ile ilgili de «Komşu ülkelerin transit geçişleri, hem komşularımızın hem de ülkemizin yararı korunmak suretiyle yeniden düzenlenecek» demiştir.

SERMAYEDARLARIN

(Baştarafı 1'de)

sinde «dikkate alınmayan muhtemel artışların yüksekliğini» göstermişler, otomotiv sanayicileri ve İş adamlarının ise zam yapılmasının kur ayarlamalarından doğan fark ile kapasite düşüklüğü nedeniyle zorunlu hale geldiğini öne sürmüşlerdir.

Sanayicilerin istemlerini kabul eden Sanayi Bakanlığı'nın vereceği **zamlı** fiyatlar şöyledir:

TARIM ALET VE MAKİNALARI (Motopomplar)

Pancar Motor:	13.600.— TL.	18.350.— TL	15.150.— TL
	14.700.— TL.	19.750.— TL.	16.700.— TL
	14.700.— TL	19.750.— TL.	16.650.— TL.
	14.400.—TL.	19.250.— TL.	16.550.— TL.
	32.000.— TL	45.250.— TL	37.000.— TL.

(Fiyat ayarlaması firma talebinde dikkate alınmayan muhtemel artışların yüksekliği nedeniyle yapılacak.)

47.200.— TL.

44.250.— TL. 36.900.— TL.

61.500.— TL. 47.200.— TL.

TÜRK TRAKTÖRÜ :

Fiat 480	122.500 TL.	146.683 TL	137.831 TL.
Fiat 480	124.000 TL.	148.459 TL.	139.458 TL.
Traktör —	150.000 TL.	175.613 TL.	165.984 TL.

EZİNE ASLIYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

DOSYA NO: 1977/325

Davacı Yusuf Orta vekili Av. Ahmet Erdal tarafından, davalılar Ezine Seferşah Mah. Sakarya Sok. No: 32 de mukim Semoil Hakim oğlu Bünyamin, Semoil Hakim oğlu Mirkado, Semoil Hakim oğlu Hayım, Semoil Hakim oğlu İshak, Semoil Hakim kızı Sultana aleyhlerine açılan kısmi tapu iptali ve tescil davasının yapılan açık duruşması sırasında:

Davacı vekili Ezine Seferşah Mah. Sakarya Sok. da kain 2 ada, 248 parsel sayılı gayrı menkulün kadastro tesbiti yapılırken 144/176 hissesinin davalılar adına, 32/176 hissesinin de davacı adına tesbit edildiğini, davacının ise bu gayrı menkulü 37 seneden beri nizasız ve fasılasız kullanan Hasan oğlu Abbas Çavuşoğlu mirascılarından satın aldığını, bu nedenle davalılar adına tesbit edilen 144/176 hissenin davalılar adına tesbiti yapılan tapunun iptali ile davacı adına tescilini talep ve dava etmiştir:

Davalılar adına çıkartılan tebligatların bila tebliğ iade edildikleri, zabıtaca yaptırılan adres araştırmasından da bir netice elde edilememiştir.

Verilen ara kararı gereğince davalılara dava dilekçesi özetinin ve davetiyenin ilanen yapılması uygun görüldüğünden, davanın duruşması 14/3/1978 günü saat 9 da olup, belirtilen gün ve saatte davalıların bizzat duruşmaya gelmedikleri veya kendilerini bir vekil ile temsil ettirmedikleri takdirde dava dilekçeli davetiye yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur.

(Basın 12076 — 236)

ANKARA'DA

(Baştarafı 1'de)

renciler üzerine de faşistler tarafından patlayıcı madde atılmıştır. Ankarada ise Akşam Ticaret Lisesi öğrencilerinden Mustafa Deniz adlı bir genç evine giderken tabancayla vurulmuştur.

Dün sabah meydana gelen olaylarda okula gelen ilerici devrimci öğrencilerin üzerine faşistler okulun içinden patlayıcı madde atmışlardır. Ancak bombanın patlaması üzerine güvenlik kuvvetleri bombayı tesirsiz hale getirmişlerdir. Bunun üzerine okulda arama yapan polis, faşistlerin üzerinde iki dinamit bulmuşlardır. Daha sonra polis, okulu boşaltmıştır. Vatan Mühendislik Yüksek Okulu yöneticileri okulu süresiz tatile soktuklarını açıklamışlardır.

ŞİŞLİ'DE BİR EVE BOMBA ATILDI, BİR KİŞİ YARALANDI

Şişli, Kuştepe 1. Yol'da bulunan bir eve kimliği belirlenemeyen şahıslarca patlayıcı madde atılmıştır. Patlama sonucu bir kişi yaralanmış, civarda hasar meydana gelmiştir.

BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Akşam Ticaret Lisesi birinci sınıf öğrencilerinden Mustafa Deniz evine girerken tabancayla vurulmuş kaldırıldığı Hacettepe Hastahanesinde ölmüştür. Kaldırıldığı hastanede ölen, Deniz'in kardeşi Hüseyin Deniz emniyet yetkililerine, ağabeyini vuranları tanıyacağını söylemiş yapılan soruşturma sonucu Mustafa Torun, Kemal Torun, Atanur Üstaoğlu ve Sedat Topsakal adlı kişiler yakalanmışlardır. Yetkililer Mustafa Torun'un evinde yapılan aramada bir adet tabanca ele geçirildiğini söylemişlerdir.

Ankara'nın Mamak semtinde evinde çeşitli patlayıcı maddelerle yakalanan ve ordudan çıkarıldığı bildirilen eski yüzbaşı Mehmet Ali Çevikel ve dört arkadaşı tutuklanmıştır.

Kartal 2. Asliye Ceza Mahkemesince Dernekler Yasasına muhalefet etmekten yargılanan İGD Kartal Şubesi yöneticileri beraat etmişlerdir.

ULUSLARARASI

(Baştarafı 1'de)

maktadır. Öte yandan bu ilişkilerin yeni bir uluslararası ekonomik düzenin oluşturulması yolundaki çabalara uygun olacağı kaydedilmekte, gelişmekte olan ülkelerle ilişkilerin de böylesi bir doğrultuda geliştirilmesinde mutabakata varılmaktadır.

Ortak bildiride, Libya, Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu ivedi dış ödeme sorunlarının çözümü için katkıda bulunmayı taahhüt etmektedir.

Ortak bildiri şöyle devam etmektedir:

«Bu arada, dünyadaki önemi gitgide artan ve artacak olan Afrika'nın dış ülkeler arasında bir çatışma ve sömürü alanı olmaktan çıkarılması ve insanlıkla bağdaşmayan ırk ayrımına son verilmesi ve bunları sağlama yolunda iki ülkenin de her çabayı göstermesi gereğinde birleşmektedirler.

Kıbrıs sorununa, iki toplumun da haklarını, özgürlüğünü ve güvenliğini sağlam esaslara bağlayacak, aynı zamanda bölge barışını ve huzurunu güvence altına alacak kesin çözümün, ilgili taraflar arasındaki görüşmelerle biran önce gerçekleşmesini ve bu çözümün iki bölgeli, iki toplumlu, bağımsız ve bağlantısız bir federal devlet anlayışına dayanmasını gerekli görmektedirler.

Taraflar, Birleşmiş Milletler yasası ve kararları çerçevesinde, işgal edilmiş Arap topraklarının şartsız olarak tahliyesi gereğini ve Filistin halkının kendi topraklarına dönme hakkıyla birlikte kendi geleceğini tayin hakkını teyid etmektedirler.

Libya Arap Sosyalist Halk Cemahiriyesi Genel Halk Kongresi Genel Sekreterliği üyesi Kurmay Albay Abdüsselam Ahmet Callud Ankara'da Filistin Kurtuluş Örgütü temsilciliği açılmasının kabul edildiği yolunda Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Bülent Ecevit'in yapmış olduğu açıklamadan duyduğu memnuniyeti belirtmiştir.»

MİMARLAR

(Baştarafı 1'de)

için beklerlerken Divan Başkanlığı seçimlerinin yapıldığı görülmüş ve Başkanlığa Ergun Ünaran getirilmiştir.

Oda Başkanı Yavuz Önen'in konuşmasından sonra bazı Bakanlar ile CHP'li parlamenterler ve demokratik kitle örgütlerinden gelen mesajlar okunmuştur. Konukların konuşması sırasında söz alan TİKP yetkililerinden birinin söyledikleri tepkilere yolaçmıştır. Salonda bulunanların çoğunun itiraz etmeleri sonucu TİKP yetkilisi konuşmasını kısa kesmek zorunda kalmış çıkan tartışma güçlükle önlenmiştir.

Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Başkanı Hasan Çakır olaylar üzerine usul hakkında söz istemiş Divan Başkanlığı herhangi bir usulsüzlük olmadığını öne sürerek Çakır'a konuşma hakkı vermemiştir.

Etibank Genel Müdürlüğünden Kırka Boraks İşletmesinde (Kırka-Eskişehir) Yaptırılacak Dekapaj İşi Kapalı Zarf Usulu İle İhale edilecektir.

Eskişehir ili Seyit Gazi İlçesi Kırka Bucağındaki Bankamıza ait Kırka Boraks İşletmesinin açık işletme sahasında 1978 yılı içinde, tumba yerinde serilmiş olarak kübaj ölçümü yapılacak + % 25 toleranslı 2.000.000 m3 dekapaj yaptırılacaktır. İşin mahiyeti: Açık işletme sahasında tinkal cevher yatağının üstünde bulunan, heyelana maruz bir kısım örtü tabakasından, ilgili şartnameler ve projeler uyarınca + % 25 toleranslı 2.000.000 m3 hafriyatın yapılması, tumba sahasına taşınması, dökülmesi ve serilmesidir.

1 — İhale 28.3.1978 günü saat 15.00 de Etibank Genel Müdürlüğünde yapılacaktır.

2 — Bu işin muvakkat teminatı 1.200.000 (Bir milyon ikiyüzbin) TL.dir.

3 — İsteklilerin ihaleye iştirak edebilmesi için Etibank'tan yeterlik belgesi almaları şarttır. Yeterlik belgesi için Teklif Alma Şartnamesinde belirtilen belgeler ve evrak en son 7.3.1978 günü saat 17.00'ye kadar eksiksiz olarak Bankamız Umum Muhaberatına verilmiş olmalıdır. Yeterlik Belgesi 22.3.1978 gününden itibaren Bankamız İşletmeleri Dairesi Başkanlığınca verilecektir.

4 — İstekli şahıs ise Ticaret Odasına kayıtlı bulunduğuna dair, senesi içinde alınmış vesika vermesi; Şirket ise, idare merkezinin bulunduğu Ticaret Odasından veya sair yetkili makamdan şirketin sicile kayıtlı ve halen faaliyette bulunduğuna dair vesika vermesi gereklidir.

5 — İsteklilerde aranan diğer vasıflar şunlardır:

a) İhaleye konulan işin aynı veya benzeri en az 600.000 m3 miktarındaki hafriyat işini son üç yıl içinde en fazla bir yıl süreli bir taahhüt çerçevesinde başarı ile yapmış ve eksiksiz teslim etmiş olmak.

b) Asgari üç yıl hafriyat işleriyle iştigal etmiş olmak.

6 — İhale dosyası Etibank Genel Müdürlüğü İşletmeler Dairesi Başkanlığında veya Etibank Kırka Boraks İşletmesi Müdürlüğünde görülebilir.

7 — İhaleye iştirak için teklif alma şartnamesi ve eklerinin satın alınması şart olup, dosyalar istekliye 1.000.— TL. mukabilinde İşletmeler Dairesi Başkanlığınca verilecektir.

8 — Bankamız 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 11897 — 211)

Politika'da Sanat - Edebiyat

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

dedeman türküsü

(Grevin 100. günü için)

ankara'da bir otel
dedeman dedeman
alnında grev yazar
kocaman kocaman

ant içti birinci gün
işçiler işçiler
her geçen gün daha da
güçlüler güçlüler

sosyetenin konağı
dedeman dedeman
giymiş grev gömleği
ne yaman ne yaman

ikiyüzelli işçi
grevde grevde
alnının teri için
görevde görevde

çıkar göğe dokuz kat
dedeman dedeman
gecekonduya inat
oy aman oy aman

durur bomboş yataklar
kuştüyü kuştüyü
yatar kalkar kaltaklar
kuşkuyu kuşkuyu

bir gün halkın olacak
dedeman dedeman
güllerle donanacak
o zaman o zaman

Yaşar Miraç

"İNSAN MANZARALARI" SAHNEYE KONUYOR

Tek oyuncunun yer alacağı oyunu Vasıf Öngören yönetiyor

Vasıf Öngören'le bir söyleşi

SORU: Sayın Vasıf Öngören «İnsan Manzaraları»nın sahnelenme çalışmaları hakkında bilgi verebilir misiniz?

VASIF ÖNGÖREN: 1 senedir «İnsan Manzaraları»na çalışıyoruz. Bunun nedeni var. Bizde bazı şeyler moda haline gelir ve hemen bir hücum, bir furya başlar. Nazım da aynı biçimde bu furyanın içine sokuluyor. Özensizlikler, dikkatsizlikler oluyor. Nazım'ın kendi sanat anlayışı, serbestçe ele geçirilmiş, basit bir metin haline geliyor. Bu her şeyden önce, Nazım gibi proletaryanın en büyük sanatçılarından birine saygısızlıktır. Benim yaklaşım sorunum ise daha farklı.

SORU: Nedir bu yaklaşımın özellikleri?

ÖNGÖREN: «İnsan Manzaraları»nı 1 yıl önce ele aldık. Çok şey değişti bu bir yıllık çalışmada. Söz gelimi bu iş için, Nazım'ın niteliğini bugünün gözüne belirli hale getirebilmek için yepyeni bir oyunculuk tarzı ürettik. Sanırsam, bunun bir ikinci örneği yok.

SORU: Bu oyunculuk tarzını kısaca anlatırmısınız?

ÖNGÖREN: Bu aslında uzun açıklamalar isteyen bir şey.. Doğada, toplumda ve insan düşüncelerinde geçerli olan diyalektik yasalar, tiyatroda da aynen geçerlidir. Diyalektik maddeci oyun tarzı Brecht'te zaten geliştirilmiş idi. Büyük bir destan bu oyunculuk tarzıyla ancak verilebilirdi. Bu oyunculuk tarzı insanlar arasındaki ilişkinin anlatılmasına dayanır.

O zaman karşımıza şu soru çıktı: tek kişiyle (oyun tek kişiliktir) insanlar arasındaki ilişkiler nasıl iletilebilir? Bir yıldan beri aradığımız soru bu. Bizim elde ettiğimiz sonuç şöyle anlatılabilir: 1941-42 yıllarında günümüz seyircisine naklen yayın. Buna elveren bir oyunculuk tarzı geliştirebildik. Bu başarılı olabilir ya da olmayabilir. Ama bizim ciddi yanaşımımızın ve yeni sanatsal araçlar üretmemiz en azından bir saygı ifadesi olmalı.

— SAVAŞ VE FAŞİZM VURGULANIYOR —

SORU: Gösteride destandan hangi bölümleri aldınız?

ÖNGÖREN: Haydarpaşa'dan her iki trenin kalkışı, mahkûmların kompartımanı ile yemekli vagonun karşı karşıya konulması, bu yolculuk sırasında örgüte ilişkin çalışma bölümcükleri, Ankara'ya varış. Buraya kadar birinci bölüm. İkinci bölümde ise, «İvan» bölümü, hastanede Faik beyin ölümü, işçi Kerim'le ilgili bölümler, Tanya, faşizmin yenilişi, Halil'in iki öğrencisi yer alıyor.

Savaş ve faşizm bölümlerinin özellikle vurgulandığı noktalar seçildi. Gösteri için özel bir kurgu yapıldı.

SORU: Tek kişi bütün bu olay ve kişileri nasıl yansıtıyor?

ÖNGÖREN: Oyuncu bu kişileri gözlemliyor. Bizim gözlemcimiz belirli bir tezle bu gözlemi yapmaktadır. Gözlemlerini anında seyirciye aktarmakta. Konuşmaları, davranışları aktarmakta. Oyuncu hiç bir kişinin kişiliğine bürünmüyor. Ancak bu anlatım yoluyla o kişileri, olayları ve kişiler arasında olup bitenleri görülebilir kılıyor.

Böylece bir oyunculuk tarzı gelişiyor. Yeni bir sanatsal araç oluyor. Bu bizim kazancımızdır. Bu araç tiyatro olaylarında her zaman kullanılabilecektir. Yeni bir aracımız var şimdi. İnsan soyunun sorunlarını içeren bu en büyük destan ya 300 kişiyle oynanır ya da tek kişiyle. 3-5 oyuncuyla olacak iş değildir bu. Bir de destanın anlatımı bir şair tarafından yapılmıştır. Oyunun tek kisilik olmasının nedenlerinden birisi de bu.

SORU: Oyunda efektlerin işlevini nasıl düşündünüz?

ÖNGÖREN: Çok işlerli bir slayd makinası, spot düşünüyoruz. Oyunda imajı kuvvetlendiren efektler kullanılacak. Ancak hiç bir zaman bunları kullanırken natüralizme kaçılmayacak. Slaydları dekor biçiminde de kullanmayı düşünüyoruz.

SORU: Destanı ele alırken temel ilkeniz ne oldu.

ÖNGÖREN: Destanın bazı bölümlerini sahnelerken temel yöntemimiz şiir okur gibi okumanın dışında gerçek tadı vermekti. Bir ikincisi tüketim toplumunun genel tavrına ve furyacılığa karşı Nazım'a saygın bir yaklaşımdı.

Teşekkür ederiz.

Nazım Hikmet Salihli'de büyük bir törenle kutlandı

Nazım Hikmet doğumunun 76. yılı dolayısiyle Salihli TÖB-DER salonunda yapılan büyük bir gösteriyle kutlanmıştır. Büyük şairin yaşamının ve savaşımının anlatıldığı törende şiirler okunmuş, gösteriler yapılmıştır. Büyük bir kalabalığın izlediği törende sürekli olarak **«Nazım Bizimle»** sloganının atılması dikkati çekmiştir. Bu arada 1950 yılına kadar Nazım'la birlikte Bursa Cezaevinde kalan eski bir tutuklu anılarını anlatmıştır.

Törende yapılan konuşmalarda Nazım Hikmet'in işçi sınıfı hareketi içindeki yeri vurgulanmıştır.

Karikatürcüler Derneği Cemal Nadir'i anıyor

Karikatürcüler Derneği'nden bildirildiğine göre, Karikatürcü Cemal Nadir ölümünün 31. yılında Karikatürcüler Derneği'nde yapılacak bir toplantıda anılacaktır. Yapılan açıklamaya göre 27 Şubat Pazartesi günü Cemal Nadir'in yapıtlarından oluşan bir sergi açılacak. Dernek yöneticileri ve Cemal Nadir'in yakınları sanatçının kişiliği ve yapıtları üzerine konuşacaklardır. Saat 18.00'de yapılacak toplantıda sanatçının çeşitli yönleri üzerinde durulacaktır.

Öteyandan Karikatürcüler Müzesi'nde 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla «Emekçi Kadınlar» konulu karikatür sergisi 9 Mart günü açılacaktır.

DSF'nin heykel ve afiş yarışmasına katılma süresi 1 MART'ta sona eriyor

DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONUNUN 9. KONGRESİ NEDENİYLE YAPILAN YARIŞMADA 1. GELECEK 1 MAYIS KONULU YAPIT MERKEZ BİNA ÖNÜNE DİKİLECEK

Dünya Sendikalar Federasyonu'nun (DSF) 16-23 tarihleri arasında Prag'da düzenlediği 9. Dünya Sendikalar Kongresi dolayısiyle açılan heykel ve afiş yarışmasına son katılma süresinin 1 Mart olduğu bildirilmiştir. 1 Mayıs konulu heykel yarışmasında birinci gelecek olan yapıtın Dünya Sendikalar Federasyonu'nun merkez binası önüne dikileceği açıklanmıştır. Düzenlenen afiş yarışmasına ise profesyonel ya da «reklam afişi» türünde çalışan amatör sanatçılar katılabileceklerdir. Saptanan konuya uygun düşen, son iki üç yıl içinde yayınlanmış afişler ya da sadece 9. Dünya Sendikalar Kongresi için hazırlanan afiş ve afiş taslakları «DSF Genel Merkezi - Prag/Çekoslovakya» adresine gönderilebilecektir.

28. Berlin film şenliği başladı

28. Berlin Film Şenliği 22 Şubat'ta Berlin'de başladı. 5 Mart'a kadar sürecek olan Şenlik'te 19 ülkeden 21 film yarışacak. Amerika'lı yönetmen John Cassavetes'in «Opening Night» adlı filmiyle başlayan şenliğe Fransa, Belçika, Bulgaristan, Batı Almanya, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Hindistan, İsrail, İtalya, Meksika, Küba, Kanada, Yugoslavya, Japonya, Polonya, İsveç, İspanya, Sovyetler Birliği, Macaristan, ABD katılıyor.

«Çocuk Filmleri», ve «Genç Sinemacılar Forumu»nun düzenlendiği Şenlik'te Nazi sansürü dolayısıyla bugüne kadar gösterilememiş 9 filmde sunulacak.

Birçok ünlü yönetmenin ilk kez filmlerini sergileyeceği uluslararası nitelikteki şenlikte büyük ödül «Altın Ayı.»

DÜŞÜNCELER

ATAOL BEHRAMOĞLU

"İÇİMİZDEKİ ŞEYTAN,, (1)

Sabahattin Ali'nin bu romanını yıllar önce okumuştum. Geçenlerde yeniden okuduğumda, ilk okuyuşumdan bende fazla bir şey kalmamış olduğunu gördüm.

Romanı, ikinci dünya savaşı yıllarında Türkiye'deki ırkçı-turancı hareketin bir eleştirisi olarak anımsıyordum. Hatta «İçimizdeki Şeytan» sözü, bu hareketin simgesi gibi kalmış aklımda. Yeni okuyuşumda, romanda var olduğunu sandığım bazı şeyleri yeterince göremedim, buna karşılık yeni bazı şeyler buldum.

İlk basımı 1940'ta yapılan (elimdeki metin, ikinci basım, Varlık Yayınları, 1966) **«İçimizdeki Şeytan»**da bugün bana doyurucu görünmese de, o yılların ırkçı-turancı, faşist hareketlerine yöneltilmiş belli bir eleştiri var. (Eleştirideki eksikliği, o yılların siyasal baskı ortamıyla açıklamak da söz konusu.) Irkçı-turancı, faşist harekete yöneltilmiş eleştirinin yanısıra; dönemin burjuva, küçük burjuva **«sanatçı»**larına ve **«bilim adamları»**na yöneltilmiş daha ağır ve etkili eleştiriler var romanda. Bunlardan, ikinci bir yazıda söz edeceğim. Bu yazımda, romanın bazı genel özelliklerinden ve en başarıyla çizilmiş kahramanı, Macide'den söz etmek istiyorum.

«İçimizdeki Şeytan» çarpıcı, yoğun bir roman olarak görünmedi bana. Yer yer kahramanların oldukça uzun tiradlarından oluşan bir **«tezli roman»** havasında. Romanda çizilmek istenen toplumsal ortam, olayların organik bütünlüğü içinde değil, ekleme betimlemelerle ve kahramanların tiradlarıyla veriliyor. Buna karşılık -yazılıp yayınlandığı dönem de düşünülecek olursa-, romancının dünya görüşü ve savunduğu ülküler açısından, bizde sosyalist edebiyatın temel ürünlerinden sayılması gereken bir yapıt. Fakat kanımca, **«İçimizdeki Şeytan»**ın bir roman olarak önemi, daha çok Macide, bir ölçüde de Ömer tiplerinin çizimindeki başarıdadır.

Macide, bizim edebiyatımızda çizilen kadın tipleri arasında beni en çok etkileyenlerden biri oldu. Taşra kökenli bu genç kız, tutarlı, sağ duyulu, ölçülü, dürüst, vefakâr ve gözüpek kişiliğiyle, bir adım daha atabilse, Türkali'nin gerçekten seçkin Günsel'iyle özdeşleşebilecekti. (Bu karşılaştırmayı yaparken, bu gibi durumlarda, kişisel, öznel çağrışımların epeyce etkisinde bir roman okuru olduğumu, yakıştırmalarımda bir yanılgı payının her zaman söz konusu olabileceğini de belirtmem gerek.) Fakat, belki de yaşanılan dönemin toplumsal koşullarının zorunlu bir sonucu olarak, Macide, tüm erdemlerine karşın, Günsel'in çizgisine ulaşamıyor: **«......Macide yanındaki adama hayretle bakıyordu. Birdenbire, Bedri'yi kolundan yakalamış ve bu şekilde kimbilir ne kadar yürümüş olduğunu farketti. Her zaman Ömer'i tuttuğu yerden, dirseğinin biraz üstünden yakalamıştı...... Bir erkek yanıbaşında uzun uzun konuşmuştu. Fakat bu sefer Ömer'i dinlerken olduğu gibi elinde olmıyarak bir sarhoşluğa düşmüyor, kafasında bir takım düğümlerin çözüldüğünü, iradesinin, kaybolacağı yerde, daha kuvvetlendiğini görüyordu...»** Bir başka deyişle, bir erkek gitmiş, yerine bir başka gelmiştir.. Bunun ise gerçek bir kurtuluş olmadığını söylemeye gerek yok..

Macide tipinin yanısıra romanın önemli bir başarısı, Macide-Ömer aşkının çözülüşünün diyalektik bir süreç içinde verilmiş olmasıdır... Roman kahramanlarının kişisel isteklerinden bağımsız, nesnel olguların yarattığı bir süreçtir bu... **«...İçinde gene o tahlil edemediği birbirine zıt hisler vardı. Kocasını görmediği zaman, on uadamakıllı sevdiğini, fakat beraber yaşamalarına artık imkân olmadığını düşünüyor; fakat karşı karşıya gelince, sevdiği adamla bu Ömer arasında pek az münasebet bulunduğunu, buna rağmen, onu böyle bir vaziyette bırakıp ayrılmanın imkânsızlığını... kabul ediyordu...»**

Ömer tipinden ve romandaki toplumsal eleştiri özelliklerinden ikinci bir yazıda söz edeceğim.

"ÇIRAKLAR,,

Fotoğraf sergisi Kartaltepe'de açıldı

İlerici Gençler Derneği Foto-Film kolunun düzenlediği «Çıraklar» konulu gezici fotoğraf sergisi Harbiye Şehir Tiyatrosu, Sarıyer Halkevi'nden sonra şimdi de Kartaltepe Halkevi'nde açılmıştır. Serginin 6 Mart gününe kadar burada açık kalacağı bildirilmiştir. Sergide çırak adı altında emekleri sömürülen çocuk yaştaki insanların yaşamları fotoğraflarla yansıtılmaya çalışılmaktadır.

"Çağdaş İstanbul resmi sergisi,, düzenlenecek

Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Başkanlığı'ndan yapılan bir açıklamada 15-28 Nisan tarihleri arasında Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisi'nde sergilenmek için «Çağdaş İstanbul Resmi» konulu bir resim sergisi düzenleneceği bildirilmiştir. Sergiye katılmak isteyen sanatçıların 1-5 adet yapıtlarını 27 Şubat saat 17.00'ye kadar Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Y. Resim Bölümü Başkanlığı'na teslim etmeleri gerektiği belirtilmiştir.

Jüri şu kişilerden oluşmaktadır: Doç. Özdemir Altan, Avni Arbas, Ercil İnan, Nejdet Kalay, Prof. Bülent Özer, Yusuf Taktak.